

Občini Doberdob
manj denarja
za upravljanje
naravnega rezervata

14

Global Kryner »vžgalk publiko
v goriškem Kulturnem domu

15

Režiser Rodolfo Bisatti
in neodvisni film Silent Wars

9

Minister Žeks
obiskal
Sklad Mitja Čuk

8

Primorski dnevnik

*Eni za
reforme,
drugi za
status quo*

DUŠAN UDÖVIČ

S torkovega soočanja med predsednikoma krovnih organizacij Rudjem Pavšičem in Dragom Štoko sem odšel z mešanimi občutki, tako kot - si predstavljam - še marsikdo drug. V meni je kljuvalo vprašanje, kolikšna je znotraj naše skupnosti sposobnost dogovarjanja, premoščanja starih in zastarelih delitev, s tem pa tudi možnost načrtovanja skupnih ciljev, ki bi nas dvigali iz povprečja in dali mlajši generaciji perspektivnejšo sliko naše prihodnosti.

Kaj sta v bistvu rekla predsednika. Pavšič se zavzema za spremembe, odpravo dvojnikov in združitev sorodnih dejavnosti. Manjšina potrebuje skupno krovno organizacijo in drugačno razporeditev finančnih sredstev, da se spremeni dosevanja statična shema njihove porazdelitve in se tako ovrednotijo dejavnosti, ki so za rast naše skupnosti perspektivnejše. Skratka, manjšina potrebuje izbire, preokret in osvežitev, kajti njena organizacijska shema sega daleč nazaj v povojni čas, pa tudi padec meje nas je postavil pred drugačno realnost.

Štoka ima drugačno vizijo. Njemu odgovarja status quo, manjšina je po njegovi oceni uspešna na vseh področjih, dosegla je velike rezultate in mora to »bogastvo« ohraniti. Delitev sredstev je pravična, čas za skupno organizacijo ni zrel. Seveda je potrebno sodelovanje, ena skupna organizacija pa je stvar bolj oddaljene prihodnosti, razmere morajo dozoreti. Medtem se Štoka zavzema za enotnost v eni stranki, seveda manjšinski, skrbi ga pa upadanje narodne zavesti.

Da sta predsednika SKGZ in SSO vsak na svojem bregu, je bilo v teku večera jasno vsakomur. To samo po sebi ni nič tragičnega. Kljub temu bosta sodelovala ter se ne glede na razlike civilno pogovarjala naprej v korist manjšine, kar je vsekakor dobro. Ampak slika, ki je izšla iz soočanja, kaže na zabllokiran položaj, v katerem je skrajno težko uvajati katerokoli novost in posodabljanje. Menita ni treba posebej poudarjati, kako so takšne okoliščine lahko frustrantne zlasti za mlajše generacije. Težko jih bo zainteresirati, če ne bomo znali preseči položaja samozadovoljne, avtoreferenčne, vase zagledane srenje, ki ni sposobna dojemati signalov sodobnosti in jo je strah vsakršne prenove. Bomo stopicali na mestu in imeli kot glavni cilj zgolj preživetje, ali smo sposobni meriti više?

REFORMA UNIVERZE - V Rimu poskus vdora v senat

Italijo pretresajo študentski protesti

Berlusconi je spet zahteval odstop predsednika zbornice Finija

MILJE - Včeraj odprtje dveh razstav in gledališki recital

Pahor in Spacal vabita v Krajine dvajsetega stoletja

MILJE - Z odprtjem dveh razstav v občinski galeriji Negrisin in Muzeju moderne umetnosti Ugo Carà ter gledališkim recitalom Mojstrški naslov se je sinoči v Miljah (foto KROMA) začel projekt Boris

Pahor - Lojze Spacal Krajine dvajsetega stoletja.

Gre za projekt dveh občinskih uprav, milijske in koprsko, ki se bo nadaljeval 2. decembra v Kopru. Med drugimi sta ga podprla tudi slovenska

ministrica za kulturo Majda Širca in njen rimski kolega Sandro Bondi.

Sinočnjega odprtja dveh razstav in recitala v Verdijevem gledališču se je udeležilo veliko ljudi.

Na 7. strani

DALJNJI VZHOD Letalonosilka Washington v Rumenem morju

SEUL/WASHINGTON - Dan po severokorejskem topniškem napadu na južnokorejski otok, ki je po zadnjih podatkih terjal štiri smrtne žrtve, so včeraj v Seulu sporočili, da bodo Južna Koreja in ZDA v nedeljo začele skupne vojaške vaje, s katerimi naj bi potrdili trdnost ameriško-južnokorejskega zavezništva. Za izvedbo vaj, na katerih bo sodelovala tudi ameriška letalonosilka George Washington, sta se v telefonskem pogovoru dogovorila ameriški predsednik Barack Obama in južnokorejski predsednik Lee Myung-Bak.

Na 19. strani

TECNO NOLEGGI NA RAZPOLAGO 20 PLOŠČADI

IZPOSOJAMO
DVIŽNE PLOŠČADI:
KAMIONSKE KOŠARE,
SAMOHODNE KOŠARE
IN PAJKE

Tel. in Fax. 040 8321268
Mob. 335 6576587
Krmenka, 543
Dolina - TRST

DO 47 METROV VIŠINE

WWW.tecnonoleggi.it

ČETRTEK, 25. NOVEMBRA 2010

št. 279 (19.986) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v nas Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idrji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

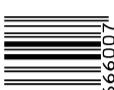
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNIKA PLACANA V GOTOVINI

Sprednje in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

RIM - Italijo pretresajo množični protesti univerzitetnih študentov, ki odklanjajo reformo univerze. V Rimu so demonstranti skušali vdreti v senat, a jim je to policija preprečila. Protesti se napovedujejo tudi za prihodnje dni.

Ministrski predsednik Silvio Berlusconi je medtem spet zahteval odstop predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija. In to prav na dan, ko je nekdanji predsednik Confindustria Luca Cordero di Montezemolo konkretno namignil na možnost vstopa v politiko.

Na 6. strani

Poboji: Dežman se je opravičil Pirjevcu

Na 2. strani

Štoka, Pavšič in Brezigar o manjšini

Na 3. strani

Igra za pristanišče še ni končana

Na 4. strani

Južna Tirolska na goriškem Travniku

Na 14. strani

V Štandrežu povzročil nesrečo in pobegnil

Na 14. strani

Zaradi krize se viša starost uživalcev drog

Na 16. strani

EKONOMSKI FORUM 2010 Društvo slovenskih ekonomistov v Italiji

Okrogla miza:
Kaj v bodoče pričakujemo od gospodarstva?

Moderator: Simon Koren

Sodelujejo: Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjan Žekš, predstavniki slovenskih organizacij in podjetij v Italiji.

ČETRTEK 25.11.2010 ob 18.30

v Kulturnem Domu - Ul. Brass 20 - Gorica

HRVAŠKA - SRBIJA - Tadić na dvodnevni obisku na Hrvaškem

Zagreb in Beograd nadaljujeta s krepitvijo medsebojnih odnosov

Srečanji z Josipovićem in Kosorjevo - Kmalu tudi srečanje Kosor-Tadić-Pahor

ZAGREB - Hrvaška premierka Jadranka Kosor je včeraj po srečanju s srbskim predsednikom Borisom Tadićem v Zagrebu izjavila, da obstaja možnost vnovičnega tristranskega srečanja voditeljev Hrvaške, Srbije in Slovenije. Izrazila je prepričanje, da bo do omenjenega srečanja prišlo zelo kmalu, in sicer v Srbiji. Kosorjeva je spomnila, da so se marca letos na Ptuju v okviru trilaterale prvič sestali s Tadićem in slovenskim premierjem Borutom Pahorjem. Kot odličen primer sodelovanja med trojico držav je omenila skupno železniško podjetje, ki so ga ustanovili za laži in hitrejši pretok blaga na desetem evropskem železniškem koridorju.

Tadić je po včerajnjem srečanju s Kosorjevo izjavil, da absolutno podpira čimprejšnji vstop Hrvaške v EU. Kot je poudaril, želi zavrniti vse "govorce", da je v interesu Srbije zaustaviti Hrvaško na tej poti. Kosorjeva je potrdila, da tudi Zagreb podpira evropsko pot Srbije, ter ocenila, da je to pomembno za stabilnost regije in blaginjo obeh držav. Srbski predsednik, ki je na dvodnevni uradni obisku na Hrvaškem, je še poudaril, da medsebojni tožbi za genocid obremenjujeta odnose med Hrvaško in Srbijo. Tako kot že v pogovorih s hrvaškim predsednikom Ivom Josipovićem sta bili tudi v pogovorih s Kosorjevo pomembna tema vprašanja pogrešanih oseb in vrnitve beguncev. Kosorjeva je ponovila Josipovićevo besedilo, da sta državi dosegli politični dogovor o načelih, na katerih bo temeljila trajna rešitev vračanja beguncev.

Tako Kosorjeva kot Tadić sta poleg tega izpostavila potrebo po krepitvi gospodarskega sodelovanja med državama. O tem bodo več govorili predstavniki hrvaškega in srbskega gospodarstva na današnjem srečanju. (STA)

LJUBLJANA - Nekdanja vodja premierjevega kabineta

Dimičeva se ni pojavila pred protikorupcijsko komisijo

LJUBLJANA - Nekdanja vodja premierjevega kabineta Simona Domic se včerajnjega zaslišanja pred protikorupcijsko komisijo ni udeležila. Predsednik Komisije za preprečevanje korupcije Goran Klemenčič je v izjavi za javnost dejal, da ga neudeležba Dimičeve na zaslišanju čudi, glede na to da je pred časom v medijih izrazila popolno pripravljenost za sodelovanje s komisijo. Na vabilo komisije k zaslišanju so od zagovornikov Dimičeve prejeli odgovor, v katerem komisiji očitajo pristranskost in kršitev njenih pravic.

Poleg tega je Dimičeva sprožila postopek na ustavnem sodišču zoper protikorupcijsko zakonodajo, pojasnjuje Klemenčič. "Ne vem, s čim bi lahko kršili postopek Simone Dimic, ki je bila zaposlena na enem najvišjih položajev v Republiki Sloveniji v času, ko je ta vlada sprejela zakon o integriteti in preprečevanju korupcije" je dejal Klemenčič. Takšnega napada na protikorupcijsko komisijo Klemenčič ne pomni. Ob tem ne dvomi, da bo komisija tudi v naslednjih dneh deležna različnih pravnih napadov.

Po Klemenčičevih besedah je komisija skušala vročiti vabilo Dimičevi preko kabineta predsednika vlade v času, ko je bila še vedno zaposlena v kabinetu. Komisija je od kabineta prejela vrnjeno vabilo s pripisom, da omenjena visoka javna uslužbenka tam ni več zaposlena. To pa se je kasneje izkazalo za nerensčno, trdi predsednik komisije.

V kabinetu predsednika vlade menijo, da so pri poskušu vročitve dopisa ravnali povsem korektno. Zato ne morejo prevzeti nobene odgovornosti za to, da se Dimičeva ni odzivala na dopise v vabilu komisije, so zapisali v sporočilu za javnost. Kot pojasnjujejo, so 25. oktobra prejeli dopis komisije za preprečevanje korupcije z dne 22. oktobra, s katerim so zaprosili, da Dimičevi vročijo priloženi dokument in vrnejo dokazila o vročitvi. Ker je Dimičeva 22. oktobra odstopila s položaja vodje kabineta predsednika vlade in ji je delovno razmerje v kabinetu prenehalo 24. oktobra, so komisijo še istega dne o tem obvestili in jih prosili, naj dokument Dimičevi vročijo sami, navajajo v kabinetu.

Sicer pa za komisijo neodziv Dimičeve vsebinsko ne predstavlja večjega problema, saj je komisija v okviru svojih postopkov pridobila dovolj informacij, da jih lahko zaključi. Iz dosedanjih ugotovitev tega postopka izhaja tudi problematika pridobivanja neobičajno ugodnih kreditov s strani funkcionarjev in uradnikov na položaju pri finančnih institucijah, je zapisal Klemenčič v izjavi za javnost. (STA)

Pred pogovori s hrvaško premierko se je Boris Tadić (levo) srečal tudi s hrvaškim kolegom Ivom Josipovićem

ANSA

Simona Dimic se proti pričakovanjem ni udeležila včerajnjega zaslišanja pred protikorupcijsko komisijo

LJUBLJANA - Sodna poravnava po glasnih polemikah

Povojni poboji v Sloveniji: Dežman je preklical zelo ostre obtožbe na račun kolege Pirjevec

Premier Borut Pahor in ljubljanski nadškof Anton Stres se klanjata spominu žrtev v Hudi jami

BOBO

LJUBLJANA - Bivši direktor Muzeja novejše zgodovine Jože Dežman in zgodovinar Jože Pirjevec sta na ljubljanskem okrajnem sodišču dosegla poravnavo in tožbi, ki jo je zradi Dežmanove izjave ob odprtju rova Barbara vložil Pirjevec. Dežman preklicuje sporno izjavo in priznava, da Pirjevec tega ni nikoli izrekel. Pirjevec je v začetku aprila 2009 vložil tožbo zoper Dežmana zaradi njegovih neresničnih in žaljivih izjav 5. marca na novinarski konferenci ob odprtju rova Barbara v Hudi Jami. Od Dežmana je zahteval preklic izjave na njegov račun. Po navedbah časnika Delo je zgodovinarjem po skoraj treh urah uspelo skleniti sodno poravnavo, v skladu s katero mora Dežman preklicati sporne besede.

Dežman je takrat citiral izjavo «in če dr. Pirjevec reče, da je pač tako vreme maja, da je treba ljudi metati v jame, je to na meji kaznivega dejanja», za katero je zatrdil, da je izjava Jožeta Pirjevec. Poleg priznanja, da Pirjevec tega nikoli ni izrekel, je Dežman v sodni poravnavi še izjavil, da Pirjevcu ni očital zagovarjanja izvensodnih pobojev. Kot je dodal Dežman, je to izjavil »izključno zaradi spoštovanja pravice do pietnih dejanj v spomni na žrtve izvensodnih pobojev«.

Dežman, tudi predsednik vladne komisije za reševanje vprašanj prikritih grobišč, se je Pirjevcu že opravičil 9. aprila lani na predstavitev v Muzeju novejše zgodovine. Do sporov med zgodovinarjem je prišlo po odkritju večjega števila posmrtnih ostankov v rovu Barbara pri Laškem 3. marca lani. (STA)

Podpis konvencije o čezmejnem sodelovanju med navtičnimi pristanišči

TRST - Devet turističnih pristanišč za jadrnice iz Italije, Slovenije in Hrvaške je podpisalo konvencijo Marina Partners o čezmejnem sodelovanju. Z njim želijo pospešiti sodelovanje med podpisnicami s pomočjo izkušenj, ki jih imajo na področju profesionalnosti in storitev, končni cilj pa je boljša promocija navtičnega turizma. Sodelovanje zadeva predvsem standardizacijo storitev in uvedbo integrirane komunikacije.

Dokument so podpisali Marina San Giusto iz Trsta, Turistično pristanišče v Jesolu (Benetke), Tehnomont Marina Veruda pri Pulju (Hrvaška), Marina Frapa iz Rogoznic (Hrvaška), Marina Dorica iz Ancone, Porto San Rocco iz Milja, Marina Cavallino Preporti (Benetke), Marina Pescara in Marina Portorož.

Hofer umaknil iz prodaje Žitove hitro zamrznjene zelenjavne zrezke

LJUBLJANA - Družba Hofer je iz prodaje preventivno in v celoti umaknila hitro zamrznjene zelenjavne zrezke/sojine polpete proizvajalca Žito. V okviru rednih internih preverjanj kakovosti izdelkov so namreč ugotovili, da lahko nekatere Žitove hitro zamrznjene zelenjavne zrezki/sojini polpeti vsebujejo bakterijo salmonelo, so sporočili iz družbe. Gre za zelenjavne zrezke iz zamrzovalnika, teža izdelka je 600 gramov, v prodaji pa je bil od 29. oktobra. Vse kupce, ki so izdelek kupili, pa prosijo, da ga vrnejo in najbližjo poslovalnico. Povrnili jim bodo celotno kupnino. Salmonelo uniči temeljita termična obdelava živil s cvrtem, pečenjem, kuhanjem ali pripravo na žaru. Do okužbe lahko pride le v primeru uživanja nepripravljenega izdelka, nezadostnega prekuhanjanja oz. pečenja.

Na družinskem sejmu v Čelovcu

29 tisoč obiskovalcev

CELOVEC - Zelo odmeven je bil obisk letosnjega družinskega sejma konec prejšnjega tedna v Čelovcu. Kot je sporočil poslovodja sejemske družbe Erich Hallegger, je prireditev obiskalo 29 tisoč ljudi ali tisoč več kot leto prej. Družinski sejem poteka že nekaj let vzporedno s sejmom zdravja in sejmom o šegah in navadah. Na sejmu sejmu o šegah in navadah je tudi letos z lastno stojnico sodelovala Krščanska kulturna zveza, ki je tokrat predstavila iniciativo Slovenčina v družini. (I.L.)

TRST - Debatni večer Slovenskega kluba in Društva slovenskih izobražencev s Pavšičem in Štoko

Strinjala sta se, da se ne strinjata ali sodelovanje z različnimi pogledi

Predsednik SKGZ kritičen do manjšinske organiziranosti in do delitve prispevkov, vodja SSO zadovoljen s sedanjim položajem

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij bosta še naprej sodelovala, ne bosta pa se združila v eno samo krovno veslovenško zvezo. Njuna predsednica Rudi Pavšič in Drago Štoka imata o življenskih vprašanjih manjšinske skupnosti zelo različne poglede, popolnoma pa se razhajata pri finančnih vprašanjih. Pavšič pravi, da je treba korenito spremeniti aktualno porazdelitev italijanskih prispevkov manjšini, Štoka pa nasproti trdi, da je sedanja razdelitev smotrena in pravična. To je slika torkovega debatnega večera (vodil ga je Bojan Brezigar), ki sta ga o manjšinski organiziranosti skupaj priredila Slovenski klub in Društvo slovenskih izobražencev. Pavšič in Štoka sta se strinjala, da se ne strinjata, je spletni Primorski dnevnik naslovil vest o večeru v Gregorčičevi dvorani. Naslov, ki marsikaj pove.

V prvem delu sta predsednika predstavila svoje poglede na organiziranost in na finančna vprašanja, ki so v glavnem znani in poznani. Pavšič je ponovil, da bi z odpravo dvojnikov in bolj smotrnou razdelitvijo denarja lahko prihranili tudi do dva milijona evrov, mi pa vztrajamo na 20 let staremu sistemu, ki je dotrajal. Vse se spreminja, razen nas, je prepričan voditelj SKGZ. »Zacementirano« finančiranje ne spodbuja naše ustanove k razvoju in kadrovski prenovi, dejansko smo veliki konservativci, čeprav o sebi lažno mislimo, da smo napredni.

Štoka je čisto nasprotnega mnenja. Slovenci v Italiji smo dobro organizirani, sprememb pa ni mogoče vsiljevati z vrha, kot bi hotela SKGZ. Problem ni takšna ali drugačna učinkovitost naših društev ali organizacij (Štoka je Pavšiču večkrat očital pesimizem), problem je, da se v naši skupnosti izgublja narodna zavest. Če se že hočemo združevati, začnemo na strankarsko-političnem področju, je prepričan predsednik SSO. Sam je velik podpornik samostojnega političnega nastopanja Slovencev, ki za Pavšiča vsekakor ni realno.

Razprava se je dotaknila vrste specifičnih in konkretnih zadev. Pavšič je kot pozitivno novost za manjšino izpostavil Slovenski izobraževalni konzorcij (Slov.i.k.), ker brez skrbi za izobraževanje ne bomo prišli nikamor, oziroma bomo samo nazadovali. Tudi s to oceno se Štoka ni strinjal in Pavšiču očital, da npr. pozabljajo na Drago, »okrog katere se vsako leto zbira 300

intelektualcev«. Dve zelo različni viziji ne samo o prihodnosti, temveč tudi o sedanosti. Ko je Pavšič označil kot nenavadno, če že ne nenormalno, da praznujemo obletnice odkritij spomenikov in da povsod polagamo vence, mu je sogovornik znova očital, da pozablja na svetle točke in stalno podarja le negativne plati.

Predsednika SKGZ in SSO zelo različno ocenjujeta vprašanja, ki so vezana na t.i. družbeno imovino. Po Štokovem mnenju bi morali krovni sesti za mizo in se odkrito pogovoriti o usodi nepremičnin, »ki jih je Jugoslavija izročila SKGZ«, pri čemer je omenil tržaški Kulturni dom. SKGZ se ni nikoli izmikala soočenju o Kulturnem domu, gleda ostalega pa Štoka pozabljajo, da je bila zamejska imovina ustvarjena s pozitivnimi delom, zato zadev ne gre namerno poenostavljati in izkrivljati, je odvrnil Pavšič. Zaiskrilo se je, ko je debata nanesla na stečaj Tržaške kreditne banke in zlom t.i. družbenega gospodarstva. Tudi o tem imata predsednika zelo različna mnenja.

Do izraza pa so prišli tudi podobni pogledi. Skupna je ocena, da SSO in SKGZ ne moreta biti, kot se dogaja, dežurna krivca za vse težave in probleme med Slovenci. Iz »manjšinskega proračuna« pripada krovnim okoli 3,5 odst. sredstev od skupno 9 milijonov evrov letnih prispevkov (okoli 5 milijonov iz Italije in preostalo iz Slovenije). Predsednika se pri svojih vsakodnevnih naporih cutita prevečkrat osamljena, pri

čemer Pavšič pogreša večjo aktivnost politike in političnih strank v manjšinski stvarnosti. Politika in stranke se nikakor ne morejo zediniti o sestavi manjšinskega predstavništva. Tudi na tem področju nosita največja bремena in odgovornosti SSO in SKGZ, ki nista obešala na veliki zvon svojih zadnjih naporov za ohranitev državnih prispevkov manjšinskim ustanovam.

S.T.

KOROŠKA - Dvojezični krajevni napisi

Socialdemokrati za rešitev v ustavnem rangu

CELOVEC - Koroška socialdemokratska stranka (SPÖ) vprašanju dvojezičnih krajevnih tabel zagovarja rešitev v ustavnem rangu. To je po klavzuri svoje stranke konec preteklega tedna v okrajinem mestu Trg sporočil njen predsednik in namestnik deželnega glavarja Peter Kaiser.

Dvojezične table so del šestih prioritetnih zahtev SPÖ, za katere bo morala po njihovem mnenju koroška politika v bližnji prihodnosti najti rešitve. Med drugim se koroška SPÖ izreka tudi za »usmerjeno migracijo« in zavrača poceni polemike na račun prislikov in tujcev.

Govornica Zelenih na Koroškem Zalka Kuchling pa je v zvezi z dvojezičnimi napisi na Koroškem dejala, da bi kot rešitev zadostovala tudi uredba avstrijske zvezne vlade, v kateri bi bili navedeni vsi kraji, ki naj bi v bodoče imeli dvojezični napis. Zakon o ustavnem rangu za rešitev po mnenju Zelenih ni potreben,

je še poudarila Kuchlingova, saj bi tak zakon manjšini onemogočil vsakršno pritožbo na nacionalni ravni. Spričo očitnih nesoglasij v vladni koaliciji v zvezi z državnim proračunom je govornica Zelenih še opozorila, da se v zadevi krajevnih napisov lahko še marsikaj zgodi. Konec končev sta tako kancler Werner Faymann kot tudi koroški deželni glavar Gerhard Dörfler napovedala rešitev šele do leta 2012.

Glede rešitve vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov z zakonom v ustavnem rangu je pretekli teden bil dokaj previden tudi predsednik avstrijskega ustavnega sodišča Gerhart Holzinger med svojim obiskom na Koroškem. Na vprašanje, kako bi vrhovno sodišče sprejelo ureditev v ustavnem rangu, je najvišji sodnik v državi odvrnil, da nato ne bo odgovoril, dokler parlament ne bo sprejel takšnega zakona.

Ivan Lukan

ŠPETER - Danes četrti večer Beneških kulturnih dneov

Zanimivi predavanji o odporništvu in novi razmejitvi med Italijo in Slovenijo

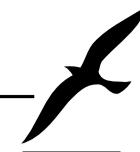

Eden od predavateljev bo danes Zdravko Likar

ŠPETER - S predavanjem o Kobariški republiki in Beneški Sloveniji ter o odporništvu in problemih nove razmejitve med Italijo in Slovenijo se bo danes zaključil jesenski del letosnjih Beneških kulturnih dneov, ki jih prireja Inštitut za slovensko kulturo pod pokroviteljstvom Občine Špeter in Podkrajine Videm. O teh temah bosta v občinskih dvoranih v Špetru predaval načelnik upravne enote Tolmin Zdravko Likar in italijanski zgodovinar Alberto Buvoli. Srečanje se bo začelo ob 18.30.

Dosedanji večeri so privabili številno občinstvo in glede na zanimivo temo organizatorji pričakujejo, da bo tudi danes občinska dvorana v Špetru polna do zadnjega kotačka.

Beneški kulturni dnevi pa se bodo nadaljevali spomladis, ko bo na vrsti posvet o 150-letnici zedinjenja Italije in 145-letnici priključitve Benešije Italiji. Na njem bodo sodelovali italijanski in slovenski strokovnjaki, poskrbljeni pa bo tudi za simultano prevajanje. (NM)

PRISTANIŠČA - Po Matteolijevi odločitvi za Marino Monassi

Tondo si je primoran vzeti čas za temeljit premislek

Imenovanje predsednika pristanišča je tesno vezano na kandidaturo za tržaškega župana

TRST - »Nobenega dvoma ni, da je predlog o imenovanju Marine Monassi za novo predsednico tržaške Pristaniške oblasti kakovosten predlog,« je torkovo pismo ministra za infrastrukturo Altera Matteolija komentiral predsednik Dežele FJK Renzo Tondo. »Monassijeva je že opravljala to nalogo, je ena od treh kandidatov skupaj z Bonicollijem in Dipiazzo, jaz pa bom zdaj izvedel temeljito preverjanje tudi o tem, kakšna so pričakovanja v Trstu,« je do dal Tondo, ki si je za svojo odločitev o morebitni podpori imenovanja Marine Monassi vzel vseh zakonsko predpisanih trideset dni. Posredno je sicer predsednik deželne vlade priznal, da se bo moral odločiti med Monassijevim in tržaškim županom Robertom Dipiazzo, in sicer »na osnovi kompetentnosti in ne politične pripadnosti« ... »Gotovo pa je, da je bilo ob tem imenovanju čutiti voljo po sprememb,« je do dal Tondo in tako utemeljil izpad tretjega kandidata, sedanjega predsednika Pristaniške oblasti Claudia Boniciollija, ki mu mandat zapade 4. decembra letos.

Če bi se Dežela FJK o imenovanju Marine Monassi izrekla odklonilno, ali sploh ne bi izrazila mnenja, bi minister lahko od lokalnih uprav zahteval novo trojico imen. Nekaj podobnega se je že zgodilo v času Illyjeve deželne uprave, ki se je z rimsko vlado skoraj dve leti prepriprala okrog imenovanja sedanjega predsednika pristanišča Boniciollija.

Marina Monassi je danes generalna direktorica podjetja AcegasAps in podpredsednica upravnega sveta družbe UniCredit Corporate Banking. Prvi mandat za krmilom tržaškega pristanišča se ji je končal maja 2006, ko je dejelno upravno sodišče pritrtilo Deželi FJK, ki jo je takrat vodil Riccardo Illy in ki se je pritožila proti deželu, s katerim je takratna Berlusconijska vlada imenovala Marino Monassi.

Imenovanje predsednice, ki jo je izbral minister, pa še ni zapečateno. Igre okrog pristanišča so namreč tesno vezane na razplet za župansko kandidaturo v desnosredinski koaliciji, ta pa je vse prej kot na obzorju. Interesi v koaliciji so ne samo razdvojeni, ampak razdeljeni na več centrov moči z navzkrižnimi interesimi, kar seveda mestu lahko samo škodi. Pristanišče ima pred seboj pomembne razvojne etape, z logistično platformo, za katero iz Rima ni denarja, s prenovo starega pristanišča in projektom Unicredit za superpristanišče Trst-Tržič. Novega predsednika, čakajo torej veliki izzivi, vendar tudi ni izključeno, da bo v primeru urenitivce Unicreditovega projekta treba imenovati »supekomisarja«. (vb)

Panorama
tržaškega
pristanišča

ARHIV

TRST - Pristanišče Certifikat kakovosti za javna dela

TRST - Tržaško pristanišče je pridobilo certifikat kakovosti za dejavnosti programiranja, projektiranja, potrjevanja in izvedbe javnih del. Kot je zapisano v sporočilu Pristaniške oblasti, je bil certifikat dosežen na osnovi procesa prestrukturiranja tehnične direkcije z uvedbo sistema notranjega upravljanja, osnovanega na normativu UNI EN ISO 9001:2008. S tem sistemom postanejo storitve in delo tehnične direkcije bolj ustrezne glede na potrebe pristanišča. Uvedba sistema kakovosti omogoča povodenje sposobnosti monitoringa in učinkovitega preverjanja izvedbe del, kakovosti dela in uporabljenih materialov, trajnosti načrtovanih del, doseg dogovorjenih ciljev in postavljenih rokih, povrhu pa tudi lajša uporabo in fleksibilnost izvedenih del. Na tej osnovi je mogoče doseči povečanje interesa potencialnih uporabnikov pristanišča, je še zapisano v sporočilu Pristaniške oblasti.

SDGZ: prispevki za trgovska podjetja v nekaterih predelih tržaške pokrajine

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) opozarja majhna trgovska podjetja s sedežem v nekaterih predelih tržaške pokrajine na možnost koriščenja posebnih prispevkov. Podjetja v trgovskem sektorju, ki imajo sedež v naseljih z manj kot 3000 prebivalci na območju tržaškega Krasa, dolinske in miljske občine ter Rojana, Lonjerja in Zgornje Magdalene v tržaški občini, lahko Pokrajino Trst zaprosijo za nepovratni prispevek za zmanjšanje višjih stroškov, ki jih imajo zaradi svoje lokacije. Pogoj za pridobitev prispevka je, da podjetje v letu 2009 ni preseglo določenega prometa, ki ga predvideva pravilnik (omejitev je dokaj stroga). Prispevka ne morejo koristiti grosisti, lekarne, trgovski zastopniki, potujoči trgovci, mesane dejavnosti (ko trgovska dejavnost ne presegajo 50% prometa) in kapitalske družbe. Prošnje za prispevek je treba vložiti do 12. ure dne 30. novembra 2010. Za informacije in pripravo prošnje se lahko obrnete na urade SDGZ - Servis v Trstu (tel. 040 6724839).

SDGZ opozarja na carinske inšpekcijske

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) in podjetje Servis obveščata člane in stranke, da so v teku temeljni pregledi, ki jih izvaja carinska uprava (Agenzia delle Dogane) po tistih trgovinah in javnih lokalih (gostilne, bari itn.), ki prodajajo alkoholne pijače. Glavni predmet inšpekcijske je licenca za prodajo alkohola (t.i. UTIF). Pri tem so inšpektorji zelo pozorni in strogi ne samo takrat, ko podjetje nima dovoljenja, temveč tudi v primeru, ko ugotovijo nepravilnosti pri veljavni licenci. Kaznovane so tudi nepravilnosti formalne narave, kot npr. sprememb naziva podjetja ali sprememb pravnega zastopnika po pridobitvi dovoljenja. V vsakem primeru gre za denarne kazni z dokaj visokimi zneski.

SDGZ v Servis zato vabita zainteresirane člane, naj poiščejo in podrobno pregledajo svojo licenco za prodajo alkoholnih pijač. V primeru, da sami ugotovijo kako nepravilnost, lahko kontaktirajo urade v Ul. Cicerone (tel. 040.67248.14 ali 30), da bi začeli morebitni postopek za pridobitev dovoljenja ali za odpravo napake.

EU - Alberto Pototschnig, direktor agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev Acer

Koncept spojenega trga se vrača

Prvič je bil opredeljen pred devetimi leti v bližini Nove Gorice - Agencija bo začela v Ljubljani delovati 1. februarja 2011

BRUSELJ - Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev (Acer) se bo preselila v Ljubljano predvidoma med koncem januarja in začetkom februarja, formalno pa bo po pričakovanih začela delati 3.

marca 2011, je za STA v Bruslju povedal prvi izvršni direktor agencije, Italijan Alberto Pototschnig. »Glavna naloga Acerja je spodbujati sodelovanje nacionalnih regulatorjev, je misijo agencije, ki ima dodeljen sedež v Ljubljani, pojasnil Pototschnig. Ob tem je poudaril, da Acer ni evropski regulator, ampak lahko deluje le v čezmejnem okviru in nima direktnih pooblastil glede nacionalnih zadev.

Pototschnig in slovenski minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar bosta jutri podpisala sporazum o sedežu Acerja, ki je prva evropska agencija s sedežem v Sloveniji. Sporazum bo pravna podlaga za delovanje agencije v Ljubljani in med drugim ureja vprašanja sedeža, privilegijev in imunitet agencije in drugih pravic in dolžnosti Slovencev in agencije. Acer bo, kot so zapisali na MZZ, začel delovati v Ljubljani 1. februarja 2011.

Kot je v pogovoru pojasnil Pototschnig, bo Acer v glavnem podajal mnenja in priporočila. Na nekaterih področjih in v nekaterih primerih, na primer glede izjem in upravljanja s prezasedenostjo, pa bo lahko sprejemal zavezujče odločitve, na primer če ga bo nacionalni regulator zaprosil za to, ali če se nacionalni regulatorji sami ne bodo mogli dogovoriti.

Na kritike, da je Acer »brezobji tiger«, se je Pototschnig odzval z besedami, da bi bilo nerealistično pričakovati, da bi s sistemom prostovoljnega energetskega sodelovanja v enem mahu prešli k evropskemu regulatorju. Naloge Acerja so sicer precej zapletene in zelo podrobno določene. Agencija bo po pričakovanih postala v celoti operativna 3. marca, ko začne veljati tretji energetske svezenj. Gre za zakonodajo s ciljem liberalizacije energetskega trga, pri kateri bo Acer igral svojo vlogo.

Agencija bo imela približno 30 različnih nalog, glavna pa bo priprava okvirnih smernic za opredelitev omrežnih kod ali pravil, ki bodo zavezujča v vseh 27 članicah EU. Proses sprejemanja teh pravil je sicer precej zapleten in vključuje postopek komitologije. »To je prvič, da bomo imeli na trgu električne in pline enotne pravila, zavezujča v vseh 27 državah,« je ob tem poudaril Pototschnig. Acer bo moral po njegovih besedah pripraviti okrog 20 okvirnih smernic in to bo v naslednjih nekaj letih glavno delo agencije. Izvršni direktor agencije tudi meni, da je Ljubljana pravo mesto za Acer. Ob tem je spomnil, da je bil eden ključnih elementov povezovanja energetskega trga, koncept »spojenega trga« (market coupling), prvič opredeljen pred devetimi leti blizu Nove Gorice, tako da se zdaj pravzaprav »vrača domov«.

50-letni Pototschnig, ki kljub imenu nima slovenskih koorenin, je bil pred prevzemom položaja izvršnega direk-

torja Acerja vodja podjetja za svetovanje v energetskem sektorju Mercados Energy International s sedežem v Madridu, sicer pa je znan po vzpostaviti italijanskega organizatorja trga z električno energijo in po sodelovanju v skupini, ki je vzpostavila italijanski energetski regulator.

Agencija je še v postopku rekrutiranja zaposlenih, ki naj bi jih bilo na koncu 52. Do 1. februarja 2011 bo predvidoma deset zaposlenih, rekrutiranje pa naj bi bilo končano do konca naslednjega leta. Zaposleni bodo delali v treh oddelkih: za elektriko, za plin in v upravnem oddelku, nekaj pa jih bo delalo neposredno v direktorjem. Agencija bo imela tri telesa: odbor za pritožbe, upravni odbor in odbor regulatorjev, ki se bodo sestajali v Ljubljani.

Za začetek delovanja agencije manjka še ena ključna odločitev: kje v Ljubljani bo njen sedež. To bo urejal sporazum, ki bo podpisani jutri, po neuradnih informacijah pa naj bi bil v stavbi TR3 na Trgu republike.

Acer se financira iz proračuna Evropske unije. Za delo agencije v prihodnjem letu je bilo predvidenih pet milijonov evrov, za letos pa dva milijona evrov. Evropski parlament in države članice še niso dosegle dogovora o proračunu EU za prihodnje leto. Brez dogovora se uveljavlja načelo »začasne dvanajstine«, kar pomeni, da je vsak mesec za projekte namenjena dvanajstina sredstev, predvideni za letosnjši proračun. Za zdaj še ni jasno, kakšne bi bile posledice za Acer, če dogovora ne bo. (STA)

EVRO

1,3339 \$

-1,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

24. novembra 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	24.11.	23.11.
ameriški dolar	1,3339	1,3496
japonski jen	111,28	112,50
kitajski juan	8,8762	8,9680
ruski rubel	41,8130	42,3040
indijska rupija	60,9700	61,5200
danska krona	7,4548	7,4553
britanski funt	0,84380	0,84795
švedska krona	9,2923	9,3865
norveška krona	8,1445	8,2070
češka krona	24,6880	24,680
švicarski frank	1,3276	1,3338
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	275,58	275,30
poljski zlot	3,9743	3,9543
kanadski dolar	1,3556	1,3799
avstralski dolar	1,3632	1,3789
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,3060	4,3113
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7094	0,7096
brazilski real	2,3070	2,3388
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9755	1,9920
hrvaška kuna	7,4110	7,3970

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

24. novembra 2010

1 meseč 3 meseč 6 mesečev 12 mesecev

LIBOR (USD)	0,25344	0,28438	0,44219	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,13667	0,17000	0,24167	-
EURIBOR (EUR)	0,816	1,039	1,265	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

33.147,01 €

-57,89

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

24. novembra 2010

vrednostni papir zaključni tečaj spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj	spr. v %
GORENJE	13,42	+3,63
INTEREUROPA	-	

GLOSA

Nuja po pripadnosti

JOŽE PIRJEVEC

Včeraj sem na šoli Galileo Galilei predaval skupini dijakov, ki so se jim pridružili še njihovi vrstniki z liceja France Prešeren in učiteljišča Giò-sù Carducci. Povod je bilo študijsko srečanje, organizirano ob 150. letnici združitve Italije in posvečeno vprašanjem njenega »risorgimenta«. Ker ta didaktična pobuda noče biti retorično celebrativna, ampak raziskovalna, se mi je zdelo potrebno, da k njej pristopim. Toliko bolj, ker so me povabili, naj rečem nekaj besed o »risorgimentu in Slovanih«, o temi torej, ki mi je pri srcu, saj sem z njo začel svojo znanstveno pot pred več kot štridesetimi leti na Normalki v Pizi. Očitno je, da sem v tem obdobju izostril svoj pogled na omenjeno problematiko in predvsem spoznal, kako je italijansko »vstajenje« samo del širšega evropskega procesa, za katerega se moramo zahvaliti razsvetljenstvu, francoski revoluciji in romantičnemu gibanju. Na začetku so seveda stali veliki enciklopedisti, kot so bili Diderot, Voltaire ali Jean-Jacques Rousseau, ki so prvi odkrili človeka, kot nosilca neodtujljivih pravic. Od tu do strmoglavljenja fevdalne družbene ureditve, temelječe na oblasti, dani »od Boga«, strmoglavljenja, do katerega je prišlo leta 1789, je bil samo korak. V ta humus pa je nato nemška romantična zasadila še svoje ideje o narodu kot o specifičnem subjektu, ki je skozi stoletja razvil svoj jezik, tradicije in kulturo, ter se s svojo povsem samosvojo govorico vključil v evolucijski proces človeškega rodu.

Če gledamo na stvari s tega zornega kota, bomo ugotovili, da ni naroda v srednjini Evropi, ki bi v prvi polovici 19. stoletja ne poznał svojega »risorgimenta«, pri čemer pa je treba tudi povedati, da so se nekateri med njimi prepleteli in medsebojno oplajali - tako na primer italijanski, poljski in nemški - drugi pa so se dogajali paralelni, ne da bi se poznali, ali skoraj. O slovenskem »vstajenju« lahko sicer rečemo, da je prevzel nekaj elementov italijanske prerodne misli, saj si na primer Prešernovo Zdravljico težko prestavljam brez vpliva Mazzinijeve misli o bratstvu med narodi. O italijanskem »risorgi-

mentu« pa lahko z gotovostjo trdimo, da se procesa, ki se je istočasno dogajal na njegovem vzhodnem boku, ni zavedal, ko pa se ga je, ga ni priznal kot sebi enakega in ga je nasprotno čutil kot svojim interesom nevarnega. Toda tu že prehajamo od patriotizma k nacionalizmu.

Na koncu predavanja na šoli Galilei, me je nek dijak vprašal, kakšno mesto ima po mojem v sodobnem svetu ljubezen do »ocešnjave« in kako jo pravzaprav ocenjujem. Vprašanja sem se razveselil, ker smo po naključju o isti tematiki prejšnji ponedeljek razpravljali na ljubljanski televiziji. Zato se vedel, kako odgovoriti. Ugotovil sem predvsem, da gre za prvinsko človekovo čustvo, globoko zasidrano v njegovi psihi, ki ga nima smisla zanikati, ali ga celo preganjati, ker se je v nekaterih primerih izrodilo v nacionalizem. Izvira očitno iz prirojenega nagnjenja vsakega od nas, da pripada nekemu krdelu, klanu, plemenu ali narodu in si s tem zagotovi fizično in psihološko varnost. V živalskem svetu ta nujja po pripadnosti ni univerzalna, je pa zelo razširjena in tudi koristna, kajti prav tiste živali, ki so jo razvile, so bile v evolucijskem procesu še posebej uspešne. Med njimi tudi ali predvsem ljudje. Slednji so bili tako uspešni, da so celo premostili družbeno zaprtost klana in se predvsem v zadnjih stoletjih, da ne rečem desetletjih, profilirali kot bitja, ki potrebujejo globalno povezanost, če naj se dalje razvijajo. Vprašanje, ki se pojavlja je, kako uskladiti atavistično ljubezen do »ocešnjave« z izivji globaliziranega sveta, ki nas vedno bolj pogojujejo. Mislim, da je to mogoče in potrebno, za našo psihično ravnovesje in da je pravzaprav ljubezen do »ocešnjave«, če se ne izrodi v nacionalizem, temelj za napredek človeštva v sodobni odprtvi stvarnosti. Kajti samo tisti subjekt, ki ve, kakšne so njegove korenine, bo lahko suvereno komuniciral z drugimi in drugačnim v veliki avanturi globalizacije, v katero smo vpeti. Iz soočanja in medsebojnega bogatjenja teh raznolikih tradicij in izkušenj lahko raste zagotovilo za harmoničen vzpon vseh.

VREME OB KONCU TEDNA

S polarnim zrakom marsikje sneg

DARKO BRADASSI

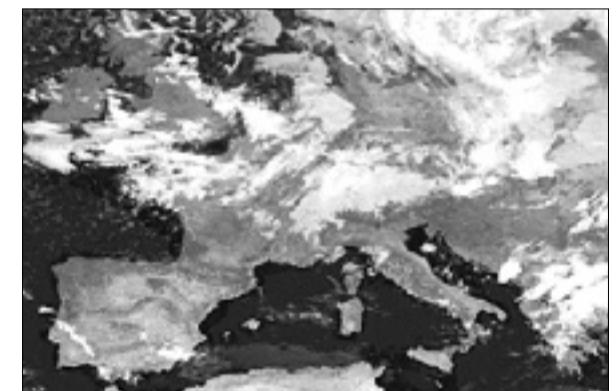
To kar smo zadnjič napisali o morebitnem odprtju zimskih scenarijev, lahko tokrat le potrdimo. Vremenska slika bo v prihodnjih dneh postala vse bolj zimska. Že sinoči je naše kraje dosegel hladnejši arktični zrak in se je ozračje v primerjavi s preteklimi dnevi nekoliko ohladilo. Temperatura se je v celotnem ozračju spustila na najnižje vrednosti v letosnjiji jeseni. Radiosonda iz Campoformida pri Vidmu je včeraj opoldne namerila ničlo v prostem ozračju na višini 1217 metrov, na višini 1367 metrov je namerila -1,1 stopinje Celzija, na višini malo manj kot 3000 metrov -14,3 stopinje Celzija, na višini 5360 metrov pa -30,3 stopinje Celzija. Predvsem v svoji zgornji polovici je ozračje trenutno za okrog 8 stopinj Celzija hladnejše od dolgoletnih meritev, v nižjih slojih pa za 2 do 4 stopinje.

Zaradi anticiklona, ki se je okreplil nad Atlantskim oceanom in se je povpeljal do skrajnega severa, je dobila vremenska slika povsem severne smernice. Na vzhodnem robu anticiklona se namreč iznadal skrajnega severa spušča proti Sredozemljiju mrzel zrak. Prva arktična zračna gromita je že dosegla naše kraje. Gre za še razmeroma suh in stanoviten zrak, zato sinoči je prevladovalo jasno vreme, danes pa bo povečini le nekaj zmerne oblačnosti. Vendar za arktičnim zrakom bo od jutrišnjega dne dosegel naše kraje še hladnejši in bolj nestanoven polarni zrak, ki bo destabiliziral ozračje. Nad Sredozemljem bo od jutrišnjega dne nastalo več ciklonskih območij. Prvo bo nastalo ponoči nad Tienskim morjem in se bo nato pomaknilo nad naše kraje, drugega pa pričakujemo v nedeljo popoldne ali zvečer. Jutri se bo vreme poslabšalo, pojavljale se bodo padavine. Meja sneženja bo sprva nad okrog 500 metrov, nato se bo čez dan postopno spuščala. Zelo verjetno bo od popoldanskih ur snežilo tudi v višjih predelih Krasa, zvečer pa bodo možne

tudi posamezne snežne plohe in ni izključeno, da se bo občasno sneženje lahko pojavi tudi ob morju. V spodnjih predelih Trsta in verjetno tudi na zahodnem Krasu se sneg povečini ne bo oprijemal tal, v višjih predelih Krasa pa lahko pričakujemo od 5 do 10 cm snega. Temperature bodo do morja in v večjem delu Kraške planote povečini malo nad ničlo. Pihala bo burja. Snežilo bo lahko tudi na Goriškem, kjer bo občasno padal tudi dež pomešan s snegom, občutno sneženje pa bo zajelo Rezijo, Benečijo in Kanalsko dolino. Snežna odeja bo v teh predelih lahko presegala 10 cm.

V soboto se bo vreme delno izboljšalo, prevladovala bo oblačnost z le morebitnimi občasnimi rahlimi krajevnimi padavinami. Od nedelje pa pričakujemo novo poslabšanje, ki se bo udejanjilo predvsem v popoldanskih in večernih urah. Z novim ciklonskim območjem se bodo znova začele pojavljati padavine, tokrat še nekoliko močnejše, toda povečini tudi ob nekoliko višjih temperaturah. Meja sneženja bo povečini za nekaj sto metrov višja, le v Sloveniji bo spet povečini snežilo do nižin. Prehodno pa bo lahko spet snežilo tudi v višjih predelih Kraške planote. V Sloveniji bo do ponedeljka skupaj lahko zapadlo 20 do 40 cm snega.

Na sliki: od severa se spušča proti nam vse bolj mrzel in nestanoviten zrak

KLIMATSKE SPREMEMBE

Znanstvena raziskava in meritve na Ortlerju

Na Ortlerju (3905 m) je v teku pomembna mednarodna znanstvena raziskava, ki se je začela že lani. Na osnovi zbranih podatkov bodo skušali ugotoviti klimatske razmere v preteklosti ter v zadnjem obdobju in poskušali napovedati posledice segevranja in onesnaževanja okolja v prihodnje. Pri raziskavah sodelujejo predstavniki Deželne službe za civilno zaščito, Hidrografske službe, Univerzitetnega raziskovalnega centra Byrd Polar Research univerze v Ohio, univerze v Innsbrucku, univerze v Padovi in nekaterih drugih ustanov, po roča dnevnik Dolomiten.

Prve meritve so začeli že v lanskem letu na vršnjem platoju Ortlerja, kjer se je v stoletjih naložila okrog 70 metrov debela plast ledu, ki pa se v zadnjih desetletjih drastično tali in tanjša. Medtem ko je v vrhnjih plasti mogoče razbrati podatke o ones-

nažnosti zraka in klimatskih razmerah v zadnjem obdobju, so v nižjih plasti zbrani podatki o dogajaju v prejšnjem in prejšnjih stoletjih.

Ledenik in dogajanje na njem so znanstveniki torej postavili pod drobnogled.

Poleg običajnih meritov temperatur, vrste onesnaževanja in količine snežnih padavin raziskovalci zelo pozorno opazujejo tudi krčenje, oziroma raztezanje lednika in območja permafrosta (območja, kjer se v nižjih plastihranjata led, prst in kamenje).

Podatki, ki so jih do zdaj zbrali na Ortlerju presegajo vsa pričakanovanja, ugotavljajo raziskovalci. Podobne raziskave so opravili v preteklosti tudi na nekaterih drugih ledeniških območjih na Južnem Tirolskem, vendar pa se je Ortler izkazal kot najboljša lokacija.

ODPRTA TRIBUNA

Kakšno bo proslavljanje 150-letnice združitve Italije?

Bliža se 150-letnica združitve Italije. Izzivno razvite zastave Severne lige pred časom na mejnem prehodu pri Lipici in intervju predstavnika Slovencev v tej stranki Danila Slokarja, objavljenega v Primorskem dnevniku, odpirata zanimiv pogled te politične stranke na sedanje italijansko dogajanje. Iz njega lahko povzamemo dvoje: prvič, Severna liga vztraja v zahtri po federalizmu, ki je zanje strateška odločitev, in drugič, kako gledajo Slovenci na proslavo 150-letnice združitve Italije in, seveda, tudi na federalizem, in kje je naše mesto v sedanji italijanski družbi, ki jo označujejo vedno bolj nestabilna vladna koalicija, enotnost opozicije v različnosti, zbegnost levic in razdvojenost manjšine, ki se na vsedržavni ravni naslavljajo na različne, med seboj tudi nasprotjujoče si stranke.

Mimo vsega tega bodo morali na proslavah ugotoviti, koliko se je Italija spremenila v tem času in kaj je sploh še ostalo do »tiste« Italije izpred 150 let. Njen nastanek je v očeh mnogih razmišljajočih Italijanov celo zgodovinska napaka. Ali je v sedanji Italiji še kaj tistega duha, ki je preveval Garibaldija in druge očete njihove domovine, ki so bili, kot je znano, liberalci, antiklerikalci in celo prostozidarji. Zakaj so bili tako skrajno laični ali sekularni, kot se tudi reče, o tem se lahko marsikdo upravičeno sprašuje. Če hoče o njih izvedeti še kaj več, bo odgovore dobil na 17. strani knjige Praproško pokopalnišče pisatelja Umberta Eca.

Niccolò Machiavelli je že pred pol tisočletja Rimskokatoliški cerkvi (RKC) prisodil krivdo za tako kasno združitev Italije. K takšnemu sklepu ga je sililo spoznanje, da so v njegovem času, in tudi poprej, nastale tri zgodovinske evropske države: Francija, Anglija in Španija. »Dve bombi« je Machiavelli v tistem času vrgel v javnost, piše Giordano Bruno Guerri v svoji knjigi Gli Italiani sotto la chiesa: »S Cerkvijo in duhovnikini smo izgubili vero in postalci hudobni. Imamo pa še eno, veliko večjo posledico, ki je naš polom: Cerkev je držala in še drži to deželo razdeljeno.« (Machiavelli besedo cattivi uporablja kot »brez vere«.)

Pred 150 leti se je Italija z zmago v Rimu, ki je pomnila konec papeške države, resila klerikalne diktature, ki jo je do takrat RKC (torej Vatikan) uveljavljala preko svoje duhovniške vere. Vendar le za kratek čas. Dejanska ločitev RKC od države, rezultat razsvetlenstva, je trajala samo do Mussolinijevega podpisa konkordata, ki ji je povrnil nekdanjo vlogo in tudi, čeprav majhno, državo. Državo jim moramo dati, so menili očetje domovine, celo zgodovino so jo imeli. Če jim je ne damo, si jo bodo naredili sami. In kdo ve kako veliko? Mussolini je računal, da mu bo RKC kot vesoljna ustanova pomagala pri njegovih imperialističnih ambicijah. Te-

ga sicer ni dosegel, dal pa ji je varnost, moč in takšno bogastvo, kakršnih nikoli ni imela v svoji zgodovini. Ne smemo pozabiti, da se ima po izmišljeni Konstantinovi donaciji, s katero naj bi cesar, ki je prestolnico preselil k Bosporju, RKC postavil za naslednico Rimskega imperija. Od njega je prevzela smisel za oblast in za vodenje globalne politike, kar je trajalo od časov suženjstva pa vse do nedavna. Kakršen je bil po velikosti, času trajanja in svoji pravni ureditvi, se je vtinil v zgodovinski spomin RKC in italijanskega naroda. Tako da si težko predstavljamo eno brez drugega. Zato ni verjeti, da bi vlada sprejela odločitev evropskega sodišča, naj tudi Vatikan plačuje občinski davek ICI.

Vse tako kaže, da je Machiavelli že takrat razumel, kaj Italijani potrebujejo. V Il Principe je zapisal, da jim manjka »volditelj«, »odrešenik«. Je bil torej Mussolini tista oseba, ki jo je skoraj preško napovedal mislec iz časov renesanse? Ali si to želi postati Berlusconi? Upoštevajoč pravne zaplete in škandalne bi zanj moral uporabiti pretekli čas.

Bossi z gesmom Roma ladrona najbolj minira enotnost Italije, vsaj z besedami. Korenine njegove Padanie, na katero se tako pogosto sklicuje, segajo v burne srednjeveške čase, pole ne spopadov med mestnimi državicami, komuni in signori-jami, ki so kolebali med papeškimi guelfi, cesarskimi ghibellini in lokalnimi oblastmi. To je sicer zgodovina, jo je pa dobro poznati. Kajti svoj politični kredo Severna liga utemeljuje prav z nastankom Lige v tem obdobju in z njeno vojaško zmago v Legnanu leta 1176. Takrat so združeni komuni severne in srednje Italije premagali cesarja Friderika I., Barbarossa, germanskega cesarja Švetega zahodnega rimskega cesarstva, Barbarosso, ki je za Nemce junak, za Italijane pa barbar. V tej bitki je potuhna Lega premagala germansko cesarsko konjenico: do takrat se kaj takšnega na bojnem polju še ni zgodilo. Tega dajnega dogodka se Bossijevi spominjajo vsakoto leto. Iz njega črpajo navdihe za svojo politično dejavnost.

Če kaj razumem, se bodo v tem zgodovinskem okviru prihodnje leto lomila kopja okoli naraščajoče gospodarske in politične krize države, ki jih zdaj ni videti izhoda. Zagotovo bo za proslavo združitve na žaru veliko mesa. Tako si domišljam, upoštevajoč temperaturo, ki se neprestano veča, diviga do takšne mere, da je slišati trditev, da mafia ne ubija več, ampak pošilja v posteljo po dve 18-letni escort.

Najverjetneje se nam obetajo tudi parade, priložnosti, gorstni govori, veliko blišča in retorike. In kaj naj rečem na koncu? Po mojem bo tako, kot pravi pregovor: tresla se je gora, rodila se je miš.

Gorazd Vesel

POLITIKA - Berlusconi stopnjuje polemiko

Predsednik vlade spet zahteval Finijev odstop

Ljudstvo svobode bi sprejelo le zunanj podporo stranke UDC

RIM - Silvio Berlusconi je predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija, svojega nekdanjega zavznika, s katerim sta se razšla julija letos, včeraj znova pozval k odstopu. To je sicer kasneje zanikal rekoč, da ga je le pozval k odgovornemu ravnanju. Fini po mnenju Berlusconija po sporu z njim ni več sposoben neodvisno opravljati te pomembne funkcije. Hkrati je italijanski premier na novinarski konferenci ponovno izrazil prepričanje, da bo 14. decembra dobil zaupnico v parlamentu. V primeru, da bi dobil zgolj tesno večino, ki mu ne bo omogočila izpeljati potrebnih reform, pa je pripravljen odstopiti in tako odpreti pot za predčasne volitve, je še napovedal Berlusconi. O možnosti predčasnih volitev in razpustu parlamenta vsekakor ne odloča premier, pač pa predsednik republike Giorgio Napolitano.

»Vlada, ki ne bi mogla delovati, je nesprejemljiva,« je še dejal Berlusconi. Izključil je tudi možnost, da bi vladno koalicijo neposredno razširil z vstopom krščanskih demokratov UDC Pier Ferdinanda Casinija. »Opozicijske stranke lahko vlado podprejo samo od zunaj,« je dejal Berlusconi. Ministrski predsednik je obenem zanikal, da bi bila njegova priljubljenost po najnovejših spolnih aferah in več mesecov trajajoči vladni krizi v zatonu. »Glede na zadnje javnomenjske raziskave me še vedno podpira 54,6 odstotka ljudi,« je optimistično prepričan Berlusconi.

Poslanska zbornica bo 14. decembra glasovala o nezaupnici Berlusconijevi vladi, senat pa bo istega dne (a uro prej kot zbornica) odločal o zaupnici. V primeru poraza v enem ali obeh domovih parlamenta bo Berlusconi po mnenju opazovalcev prisiljen zapustiti premierski stolček. Beseda naj bi v tem primeru potem imel predsednik Napolitano, ki je - kot rečeno - edini pristojen za razpis predčasnih volitev.

Situacija je iz dneva v dan vse bolj nejasna in nihče ne more napovedati, kaj se bo zgodilo v sredo, 14. decembra, in kaj po tem datumu. Če bo Berlusconi v poslanski zbornici dobil zaupnico (v senatu je skoraj zagotovljena) ne bo vladne krize, čeprav v Severni ligi pravijo, da Berlusconi ne more še naprej ostati v palači Chigi ob tesnem izidu glasovanja o zaupnici.

REFORMA UNIVERZE - Protest proti vladnemu načrtu

Študentski protesti po vsej državi, v Rimu poskus vdora v senat

Protestniki skušajo vdreti v Palačo Madama, sedež senata

RIM - Več tisoč študentov je včeraj zavzelo univerzitetne stavbe, mostove in trge po vsej Italiji. Na protestih so izražali nasprotovanje reformi univerzitetnega izobraževalnega sistema, o kateri trenutno razpravlja univerza La Sapienza v Rimu. Gelminijeva je to ostro ozigosala, češ da je Bersani tokrat prehitel Di Pietra v demagogiji. Po njenem protestnikom mogoče tudi nehote branijo status quo na italijanskih univerzah, na katerih so se razpasli nepotizem in drugi negativni pojavi.

V Rimu so se študentje spopadli s policistmi. Protestniki so se napotili proti senatu, kjer je v teku razprava reforme ministrica Mariestelle Gelmini. Skušali so vdreti v Palačo Madama, a policija je protestnike ustavila v veži in jih nato potisnila ven. Med prerivanjem pred senatom in v drugih predelih Rima je utrpelo udarce in lažje poškodbe kakih deset protestnikov in osem karabinjerjev. Varnostniki so v teku spopadov arietirali dve osebi, prijavili pa so jih 27. Med temi je tudi osem udeležencev poskusa vdora v senat.

Proteste so podprli nekateri politiki, med temi voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani, ki je skupno s študenti v znak protesta stopil na streho fakultete za arhitekturo univerze La Sapienza v Rimu. Gelminijeva je to ostro ozigosala, češ da je Bersani tokrat prehitel Di Pietra v demagogiji. Po njenem protestnikom mogoče tudi nehote branijo status quo na italijanskih univerzah, na katerih so se razpasli nepotizem in drugi negativni pojavi.

Predsednik senata Renato Schifani je medtem obsodil poskus vdora študentov v Palačo Madama. »To je nesprejemljiv napad na demokratične institucije,« je poudaril. Schifani je izrazil solidarnost predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini, ki je do godes ozigosal kot »nesprejemljiv poskus vdora v senat in nestrnost.«

Proteste so potekali tudi v drugih italijanskih mestih, na njih pa se je zbral od nekaj deset do več tisoč protestnikov. V Pisi je tisoč študentov zasedlo pet glavnih mostov čez reko Arno in tako popolnoma ohromilo promet.

V Perugji, Turini in Salernu so se študentje in raziskovalci zbrali na strehah univerzitetnih poslopij. Tudi v Trstu so se študentje, raziskovalci in profesori zbrali na strehi poslopja oddelka za fiziko Univerze v Trstu. Okoli 50 protestnikov je izobesilo transparente in sporočilo, da bodo razpravo v parlamentu spremljali s strehe univerze. Rektor univerze v Trstu Francesco Peroni je iz Rima, kjer se je mudil iz službenih razlogov, protestnikom izrazil podporo.

Vse kaže, da se bodo protesti še dolgo nadaljevali. Cilj protestnikov je, da bi vlada umaknila sporno univerzitetno reformo.

KRIZA Z ODPADKI - Poslanec Barbato iz protesta izročil vladi vrečo smeti

Dežele severne Italije nočejo sprejeti smeti, v katerih se duši Neapelj

RIM - Skoraj vse dežele severne Italije so odgovorile negativno na poziv vlade, naj sprejmejo del smeti, v katerih se duši Neapelj, pa čeprav v mnogih izmed njih vladajo politične sile, ki sestavljajo osrednjo vladu. »Problem smeti je treba rešiti tam, kjer nastane, saj obstaja nevarnost, da bi se ljudje dežel, v katere bi pripeljali te smeti, razjezili,« je »razumevajoče« dejal minister za reforme Umberto Bossi, sicer vodja Severne lige, kateri pripadata predsednika Piemonta in Veneta.

Bossi je pristavil, da bi morali udati po tiskih, ki so odgovorni za nastali položaj, kot je zlasti neapeljska županja Rosa Russo Jervolino, proti kateri bi po njegovem morale nastopiti sodne oblasti. »Bossijeve besede niso vredne komentarja,« se je takoj odzvala Jevolino, ki je sicer poudarila, da se osebno praviči ne boji sodnih preiskav.

Medtem se je oglasil predsednik konference dežel Vasco Errani, sicer predsednik Emilije Romagne. Izrazil je prepričanje, da bi pri reševanju krize s smeti v Neaplju lahko sodelovala vsa Italija, a pod

dverna pogojema: prvič, da bi vlada razglasila izredne razmere, in drugič, da bi se vlada formalno obrnila na vse dežele.

Sicer pa je kriza s smetmi včeraj odjeknila v poslanski zbornici. Poslanec Italije vrednot Franco Barbato je v znak protesta odložil vrečo smeti na klopi, ki so rezervirane za vladu. Predsednik Gianfranco Fini ga je po dveh opominih izključil in prekinil sejo. Ko je Barbato zapuščal dvorano, pa sta ga fizično napadla dva poslanca Ljudstva svobode, da se je moral zateči po zdravniško pomoč. Svojega privrženca je branil Antonio Di Pietro, ki je dejal, da je Barbato v imenu celotne skupine Italije vrednot izročil vladu v znak protesta vrečo smeti, kakršnih je na milijone po neapeljskih ulicah.

Kriza s smetmi je bila tudi predmet razprave v torkovi oddaji Ballarò po treti televizijski mreži RAI. Premier Berlusconi je prek telefona ošvrlnil voditelja oddaje Giovannija Florisa, češ da izkrivljeno poroča o zadevi. Ko ga je Floris pozval, naj odgovori na nekatera vprašanja, pa je Berlusconi zaprl telefon.

Poslanec Franco Barbato z vrečo smeti v poslanski zbornici

Montezemolo namignil na vstop v politično aren

MILAN - Luca Cordero di Montezemolo je naveličan »supermanov« in ostro kritizira vladu Silvia Berlusconija, včeraj pa je prvič namignil na možnost vstopa v politično arenou. V organizaciji njegove fundacije Italia-Futura je predsednik Ferraria predstavil poročilo o mladinski zaposlenosti, ob tem pa napovedal, da je obdobja, v katerem podjetja in politiko lastnoročno vodijo posamezniki, konec. »Zdaj je čas skupinske igre,« je dejal Montezemolo in se zgrajal nad dejstvom, da politika obravnavajo javne dobrine kot zasebno last. Analitiki so že dolgo napovedovali Montezemolov vstop v politiko, na kar je včeraj namignil tudi sam, ko je dejal, da se počuti dolžnega, da nekaj naredi za Italijo. »Poklica podjetnika in politika se med seboj razlikuje, skupni dejavnik pa mora biti civilna družba,« je povedal.

Emilio Fede žrtev nasilnega napada

MILAN - Novinar Emilio Fede (79 let), direktor televizijskega dnevnika TG4, je bil žrtev nasilnega napada v neki milanski restavraciji. Pretepel ga je podjetnik Gian Germano Giuliani (73 let), s katerim sta nekoč prijateljevala, potem pa se sprla. Fede in Giuliani sta se v restavraciji najprej besedno sporekla, potem pa je nekdanji prijatelj silovito udaril s pestjo ter mu poškodoval oko in uho. Novinar se je zatekel v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč ter mu predpisali dva tedna počitka. Karabinjerji so ugotovili, da napad nima nobenega političnega ozadja in da gre za osebne zdraha in razprtje. Fede se je v restavraciji mudil skupaj z nekdanjim nogometniki Sampdorie Stefanom Bettarinijem in s televizijsko sibretko Raffaelem Zardo.

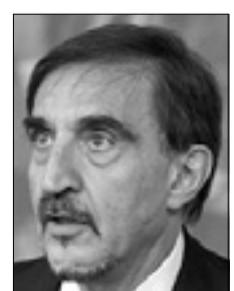
Prizivni proces za umor mlade Angležinje

PERUGIA - V glavnem mestu Umbrie se je pričel prizivni proces za umor mlade Angležinje Meredith Kercher, za katerega je kazensko sodišče na prvostopenjskem procesu ob sodilo Američanko Amando Knox in Italijana Raffaelea Sollecita. Kruto dejanje je dozorelo v študentskih krogih. Američanka je bila obsojena na 26 let zapora, Sollecito pa na 25 let zaporne kazni.

AFGANISTAN - Obisk Minister La Russa kot D'Annunzio metal letake z letala

HERAT - »V teoriji bi pokrajino Herat lahko izročili afganistanskim oblastem že januarja.« Tako je povedal obrambni minister Ignazio La Russa, ki se je včeraj mudil na nenapovedan obisk pri italijanskih vojakih v zahodu Afganistana. La Russa je pojasnil, da ko bo prišlo do umika, italijanskih vojakov ne bodo premeščali v druge predele dežele pod Hindukušem, ampak se bodo vrnili domov.

Sicer pa je minister po lastnih navedbah včeraj v Afganistanu oponašal Gabriele D'Annunzia, ki je med prvo svetovno vojno z letala metal letake na Dunaj. Podobno je La Russa s helikopterji metal dvoje vrst letakov na območju med Heratom in Balom Murghabom. Na enih so bili natisnjeni pozivi k miru, češ da je to predpogoj za obnovo države. Drugi pa so opozarjali na nevarnost min in drugega orodja za civilno prebivalstvo. Letaki so spremno sestavljeni in se med drugim sklicujejo na Koran, upornike pa prikazujejo kot sovražnike mirnega sožitja.

IGNAZIO LA RUSSA

ANS

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Četrtek, 25. novembra 2010

7

UMETNOST - Skupen projekt koprsko in miljske občine

V Miljah sta se združili Pahorjeva beseda in Spacalova poteza

Župan Nesladek je pisatelju Borisu Pahorju izročil častni pečat Milj

Olja na platnu in romani, grafike in beseda. Boris Pahor in Lojze Spacal, združena v sliki in besedi, v ozadju pa zgodovina 20. stoletja.

V Miljah je včeraj stekel projekt Boris Pahor - Lojze Spacal. Krajine dvajsetega stoletja, ki sta ga občinski upravi iz Kopra in Milj pripravili z namenom, da bi ovrednotili kulturno dediščino teh krajev. Da bi izpostavili dva velika tržaška Slovence, še živečega pisatelja in pokojnega slikarja, predvsem pa njuno umetnost.

Včerajnjega odprtja obeh razstav se je udeležilo veliko ljudi. Prisotni so bili med drugim generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan, predsednik pokrajinskega sveta Boris Pangerc, odborniki in svetniki obeh občin, vojaške oblasti in še mnogi drugi. Povezovala ga je Mirna Viola, predsednica Društva Slovence Miljske občine Kiljan Ferluga, ki je bilo aktivno soudeleženo pri projektu.

Postavitev obeh razstav je delo Obalnih galerij iz Pirana, kustos pa je tržaški likovnik Franco Vecchiet. V galeriji Negrisin, ki se nahaja v pritličnih prostorih miljskega županstva na glavnem trgu Marconi, so na ogled predvsem grafike, s katerimi je Spacal dosegel najodmevnnejše rezultate. A tudi umetnine, s katerimi je okrasil notranjost marsikatere ladje.

V Muzeju moderne umetnosti Ugo Carà pa pride najbolj do izraza tista nit, ki je tržaškega slikarja vezala na pisatelja Pahorja. Na ogled so Pahorjeve knjige in Spacalove ilustracije. A tudi olja in pasteli predvsem iz prvega slikarjevega ustvarjalnega obdobja.

Na odru miljskega gledališča Verdi je bil nato na sporednu recital Moj tržaški naslov, v katerem sta igralca Laura Komar in Janko Petrovec predstavila izbor iz Pahorjevih del; pripravila ga je Tatjana Rojc, režiral Giorgio Pressburger. Pred začetkom je župan Neri Nesladek poskrbel za presenečenje: Borisu Pahorju je izročil častni pečat Milj. Na podelitvi je spregovorila predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat. Recital bodo 2. decembra ponovili tudi v Gledališču Koper, kjer bodo odprli še tretjo razstavo Krajine dvajsetega stoletja. (pd)

KROMA

SSG - Obeta se tudi novoletno presenečenje
Nekropola v Verdiju:
zastonj za abonente SSG

Abonenti Slovenskega stalnega gledališča si bodo lahko 4. decembra ogledali predstavo v gledališču Verdi. In to zastonj. Gre za prvo tovrstno sodelovanje med obema mestnima gledališčema, priložnost pa ponuja enkratna ponovitev Pahorjeve Nekropole, ki bo na velikem odru opernega gledališča kot znano zaživelu v režiji Borisa Kobala.

Ponudba velja za abonente SSG, ki so vpisali Romaneski izbirni program, v katerega je vključena tudi Nekropola. Predstavo bo sicer ob zaključku sezone gostilo tudi SSG (najverjetneje na prostem, morda na Devinskem gradu), abonenti pa si jo lahko ogledajo tudi v Verdiju. Svojo prisotnost morajo do srede, 1. decembra, potrditi pri blagajni SSG (vsak delavnik med 10. in 15. uro), ali na brezplačni telefonski številki 800 214302. Kdor pa bo danes, jutri ali v soboto zvečer obiskal tržaški Kulturni dom, kjer bodo na sporednu ponovitev Zlatega zmaja, si bo lahko tudi osebno zagotovil mesto v Verdijevem gledališču.

December bo ljubiteljem slovenske gledališke govorice prinesel še nekaj neponovljivih dogodkov. V torek, 7. decembra, bo v Kulturnem domu na sporednu Poslednji termin(l)tor, v katerem igrata Boris Kobal in Goimir Lešnjak-Gojc; podporni abonenti si jo bodo ogledali zastonj. 11. decembra bo v tržaškem teatru gostovalo SNG Drama iz Ljubljane s predstavo Kuverta (v režiji Marka Sosiča), 14. decembra pa SNG Maribor s predstavo Od blizu (v režiji Dina Mustafića). 22. decembra bo v Gorici gostovanje priljubljenega Pupkin Kabaretta in žur za mlade.

Posebno presenečenje pa v SSG pripravljajo za silvestrsko noč. Tako kot v vseh večjih evropskih mestih, bo tokrat tudi v Trstu novoletna predstava. Na velikem odru tržaškega Kulturnega doma bo premiera predstave hrvaške igre Kate Kapuralica, ki bo v režiji Vita Tauferja zaživel v kraškem narečju... in z novim naslovom Katra Karabinjerka. Nova domača produkcija SSG bo torej na sporednu 31. decembra ob 21.30. po predstavi pa bodo vsi skupaj nazdravili letu 2011. (pd)

PREDSTAVITEV - Knjiga o kavi

Gospa Illy prioveduje zgodbo zrna od plantaže do skodelice

Kaj vsega se skriva v skodelici kave, ki jo dnevno naročamo v kavarni, je veliki večini ljubiteljev prebujoče tekočine velika neznancka. Za običajno dnevno navado stoji zelo dolg proces, ki ima v zrnu najvažnejšega akterja. Elisabetta Illy je tako svoj knjižni prvenec Aromi sesta namenila prav zrnu, ki ga obrajo na treh različnih celinah in katere je avtorica tudi obiskala.

Podjetje Illy je včerajšnji popoldan v lepo opremljeni večnamenski dvorani posvetilo prvi predstavitev knjige, ki je izšla pri založbi Hoepli. Sama Elisabetta Illy, sicer žena predsednika podjetja Andree Illyja, je med predstavitevijo dejala, da delo noče biti slavospev znameniti tržaški firmi, temveč hoče prikazati vsem ljubiteljem kave izvor in celotno zakulisje, ki spremlja zrno od plantaže do predelave v tovarni.

Klub veliki razgledanosti nekaterih posameznikov, ki se v družinskem podjetju že celo življenje posvečajo kavi, je Illyjeva želeta spoznati izvor žlahtne surovine v prvi osebi. V spremstvu fotografov

Elisabetta Illy na včerajšnji predstavitev svoje knjige

KROMA

se je tako odpravila v najbolj zakotne dežele sveta, kjer je kava največje bogastvo. Med raznimi anekdotami je gospa Illy izjavila, da posamezne vlade premalo podpirajo pridelovalce, saj je njihovo vestno delo premalo ovrednoteno.

Ob predstavitev edinstvenih slik, ki opremljajo publikacijo je bilo govora tu-

di o posameznih državah iz katerih izvajajo kavo. Illyjevi se je najbolj vtisnil v spomin obisk Etiopije. V afriški državi, od koder izvirajo najbolj cenjene vrste kave, je kultura kave zakoreninjena že pri otrocih in se ohranja skozi celotno življenje pridelovalcev, ki včasih za vrčo zrn skrbijo več kot za lastno družino. (mar)

UNIVERZA

Na strehi proti reformi

Skupina univerzitetnih študentov, raziskovalcev in profesorjev se je včeraj povzpela na streho oddelka za fiziko tržaške univerze. Kakih petdeset ljudi je protestiralo proti vladni reformi, saj je bila včeraj v parlamentu na sprednu obravnavu zakonskega osnutka ministritice Mariastelle Gelmini. Medtem ko so bile v Rimu na sprednu veče demonstracije, so tržaški protestniki na strehi izobesili transparente. Rektor Francesco Peroni, ki je bil zaradi institucionalnih dolžnosti v Rimu, se je po telefonu pogovoril s tržaškimi protestniki in jih podprt. Zvečer so zapustili stavbo, možno pa je, da se bo protest nadaljeval danes.

SKP na Pončani

Stranka komunistične prenove vabi vse člane na skupščino, ki bo danes ob 18.30 v Ljudskem domu Antonio Gramsci na Pončani. Na dnevnom redu stranke, ki deluje v okviru Federacije levice, je poročilo o trenutnem političnem stanju in predstavitev dokumentov s kongresa Federacije. Govor bo predvsem o primarnih volitvah znotraj levosredinskega tabora in kandidaturi Marina Andolina. Sledila bo debata in poseg občinskega svetnika in pokrajinskega tajnika Iztoka Furlaniča.

Poklon Schumannu

Mestni muzej Revoltella vabi ob 200-letnici rojstva Roberta Scumanna (1810-1856) na srečanje Teme in perspektive o romantiki. Srečanje bo danes ob 17.30 v muzejskem auditoriju in vodil ga bo muzikolog Guido Salvetti. Sodelovala bo sopranistka Stelia Doz, ki poučuje na milanskem konservatoriju. na platu se bodo zvrstile predstavitev in projekcije Schumannovih vzornikov, med katerimi je poseben prostor namenjen nemškemu poetu Josephu von Eichendorfu.

OPĆINE - Minister RS za Slovence v Zamejstvu in po svetu obiskal sedež sklada Mitja Čuk

Minister Žekš spoznaval nesebično skrb za otroke

Jelka Cvelbar mu je orisala delovanje in težave, s katerimi se srečujejo - Ogled novega večnamenskega središča

Minister je z zanimanjem prisluhnil Cvelbarjevi in si nato ogledal večnamensko središče, ki naj bi ga odprli januarja

KROMA

Na Skladu Mitja Čuk na Opčinah so včeraj dopoldne gostili ministra RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjana Žekša. Da je minister slovenska narodna skupnost v Italiji pri srcu, je vsem na dlani, saj - če se le da - je predstavnik slovenske vlade vedno prisoten in z radovnostjo najraje osebno spoznava delovanje naših organizacij.

Tako je bilo tudi včeraj na Opčinah, kjer so ministra in generalno konzulko Vlasto Valenčič Pelikan sprejeli tajnica Sklada Jelka Cvelbar in nekateri odbornice ter predsednik SSO Drago Štoka. Z zanimanjem je minister prisluhnil Cvelbarjevi, ki mu je podobno orisala raznolike dejavnosti Sklada, ki je nastal leta 1979 kot ne-profitna organizacija z gesлом »pomagajmo otrokom« in šteje danes kakih tisoč podpornikov v deželi FJK. Zaustavila se je pri osnovni dejavnosti, se pravi pri strokovni vzgoji mladih in povezavi s šolskim sistemom, pri pomoči otrokom pri nalogah, v prirejanju raznoraznih popoldanskih dejavnosti, ki omogočajo nekakšno podaljšano bivanje, in poletnih središčih zanje, pa tudi pri koristnih svetovalnicah za vzgojo in za pomoč staršem, ki jih vodijo psihologinje in logopedinje. Za pomemben del delovanja skrbi Vzgojno zaposlitveno središče, ki je usmerjeno v dejavnosti za mlade-odrasle s posebnimi potrebami in želijo spodbuditi njihovo avtonomijo.

Na ministrovo vprašanje, od kod črpa Sklad Mitja Čuk denar, je Cvelbarjeva pojasnila, da so dolje prejemali kakih 30 tisoč evrov od 5 promil davka na osebne dohodek in dodala, da namerava vlada to vso do »razčetrtiti«. Nekaj denarja prejemajo tudi na podlagi zakona št. 38, nekaj iz Urada za Slovence v Zamejstvu in po svetu, nekaj od tržaške (oz. goriške) pokrajine, nekaj pa je tudi priliva od priložnostnih podvod oz. dejavnosti. Pri tem pa ni skrivala težav, s katerimi se morajo soočati: tu gre predvsem za izplačevanje dolgoročnega - baje do leta 2026 - dolga (60 tisoč evrov letno) in za probleme pri izhajanjiju vzgojno-izobraževalne revije Škrat, za katero črpa jo sredstva iz letnega delovanja.

Minister Žekš je sogovornikom zagotovil, da jim bo po svojih močeh skušal pomagati, vendar jih je opozoril, da ostaja budžet isti; pri tem imata poglavito vlogo predvsem krovni organizaciji.

Beseda je včeraj tekla tudi o novem večnamenskem središču, ki ga od leta 2000 gradijo na Repentabrski ulici. Na 6.100 kvadratnih metrih sremskega zemljišča se danes dviga dvonadstropni, 600 kvadratnih metrov obsegajoči objekt, ki je po dvajsetletnih prošnjah končno skorajda nared. Začetna sredstva za gradnjo so svojčas prejeli od takratne gorske skupnosti, Sklada za Trst in od Fundacije Vodafone.

Delegacija z ministrom na čelu se je nato odpeljala še do Repentabrske ulice na ogled novega poslopja, kjer bo lično urejenih veliko učilnic in predavalnic, poskrbljeno bo za menzo in bar, v zgornjem nadstropju pa morda tudi za jasli. Za začetek dejavnosti čakajo še na nekatere občinske dokumente, uradno pa naj bi ga odprli že januarja prihodnje leto. (sas)

OBČINA TRST

Rajonski sveti najbrž ostanejo

Občina Trst bo najbrž ohranila dosedanjih sedem rajonskih svetov, ki bodo obnovljeni na spomladanskih volitvah. To je usmeritev deželnega sveta, kjer ukinitev sovetov dejansko podpirajo le stranka Italija vrednot Antonia Di Pietra ter nekateri predstavniki Severne lige.

Italijanska vlada je ukinila vse rajonske svete v občinah, ki imajo manj kot 250 tisoč prebivalcev, Furlanija-Julijska krajina kot avtonomna dežela pa ima pravico, da soveti ohrani pri življenju. In to bo najbrž tudi naredila. In to kljub brezbržnosti tržaške občinske uprave, ki si je o tem vprašanju dejansko pilatovsko umila roke in vse odločitve prepustila deželni skupščini.

Igor Kocijančič (Mavrična levica) je rekel, da bi ukinitev rajonskih svetov prizadela demokratično odločanje ljudi. Soveti so namreč izvoljeni telesa, ki so dejansko najbližja občanom, zato jim je treba posvetiti več pozornost in jim zagotoviti več pristojnosti, ki so danes zelo omejene.

Podobno stališče zagovarja tudi Igor Gabrovec (SSk), ki je izpostavil pomen rajonskih svetov za slovensko narodno skupnost. Namesto udrihati po rajonskih organih bi morala rimska vlada ukiniti nepotrebne ustanove, ki jih je v državi žal kar veliko. Prav je torej, da rajonski sveti ostanejo tako v Trstu kot v Gorici, je poudaril zastopnik Slovenske skupnosti. Na pomen rajonskih svetov za Slovence je opozoril tudi Edoardo Sasco iz sredinske stranke UDC.

Odlocitev o rajonih bo najbrž padla danes, ko naj bi deželni parlament tudi ohranil sestave pokrajinskih svetov in za 20 odstotkov znižal sejnne pokrajinskih svetnikom.

PONČANA - Pripor Pod jopo noži in ponarejeni dokumenti

Iskali so ga, ker mora zaradi dokončne odsodbe prestati zaporno kazzen, zasačili pa so ga z ukradenimi in ponarejenimi dokumenti ter s štirimi noži. V tržaškem zaporu se je z novim pripornim nalogom ter s kazenskimi ovadbami zaradi posedovanja ponarejenih dokumentov in orožja ter plastične izgubljenih predmetov znašel 31-letni A. L., v Sloveniji rojen italijanski državljan s stalnim bivališčem v Trstu.

Karabinjerji mestnega poveljstva v Ulici Hermet so mladega moškega iskali že nekaj dni. Državno tožilstvo v Trstu je namreč izdalo nalog o izvršitvi dokončne zaporne kazni zaradi nadlegovanja. Na vratih njegovega stanovanja v Ulici Battera na Pončani je bil listek, na katerem je pisalo, da bo stanovalec kmalu zapustil Trst. Kljub temu so ga v petek bližu doma izsledili in ustavili. Med osebno preiskavo so pod njegovo jopo odkrili kar štiri nože, dva od teh z odprtim rezilom. Skrival je tudi tri ponarejene osebne dokumente s podatki drugih oseb, na katere je A. L. nalepil svojo fotografijo. Kaj je z noži nameral storiti, karabinjerji niso znali razkriti, njegovi načrti pa najbrž niso bili zelo miroljubni.

OLJKARSTVO - Letošnja sezona pogojena z muhastim vremenom

V vsaki kaplji je občutiti ljubezen do stoletne tradicije

V letnem obdobju, ko se v sodih mošt spreminja v vino, je na nekaterih kmetijah spet živahno. V polnem teku je oljkarška sezona, ki številne kmetovalce od Milj do Devina vabi na obiranje koščičastega sadža. Lestve, mreže in novejši pripomočki za obiranje oljk se iz kleti in torkel selijo v oljčne nasade. Stari ljudski rek pravi: »Za sv. Katerino gor, za sv. Tri kralje dol,« vendar se dandanes oljčna sezona začenja in zaključi veliko prej, višek pa doseže ravno v drugi polovici novembra in prvih dneh decembra, ko v naših krajih začenja pritiskati mraz.

Med kmečkimi dejavnostmi je oljkarstvo vedno našlo poseben prostor. Zaradi vinogradništva in živinoreje je oljčna tradicija v preteklih sto letih doživelila široko nihanje, ki je tesno vezano na podnebne anomalije. To so primeri hudih zim, ki se ciklično pojavljajo v našem podnebnem prostoru. Če so bili v hudi zimi leta 1929 uničeni vsi istrski in obalni nasadi, sta zimi iz leta 1956 in 1985 zelo prizadeli oljkarje, vendar so ti trmasto nadaljevali z gojenjem cenjene rastline.

Od srede devetdesetih let je oljkarstvo na Tržaškem spet zaživelno. Dejavnost je tesno povezana s kulturno dediščino predvsem v Bregu in Istri, od koder se je razširila tudi na kraški breg in nižje kraške predele, kjer podnebje dopušča kvalitetno rast številnih oljčnih vrst. Med temi

prednjači avtohtona belica, v nekaterih predelih tudi črnika. Obe vrsti pa se v končni fazi pridelave mešata z italijanskimi vrstami frantoio ali leccino, ki pripomoreta k zmanjšanju pikantnosti in ustvarita prijetnejši okus končnega produkta.

Letošnja sezona je bila pogojena s nestanovitim vremenom. Dezejve je številno pridelovalcem skazilo načrtne obiranja in stiskanja oljk, tako da je bila v redkih tržaških torklah v preteklih dneh prava gneča zaskrbljenih oljkarjev, ki so ob prvih sončnih žar-

kih čim hitreje obrali drevesa. Razmerje med težo pridelka in končnim iztisnjениm produkтом je tako pogovjevala predvsem visoka količina vode, ki so jo sadeži vsrkali ravno na višku pridelovalnega obdobja, kljub temu si pridelovalci ne obetajo zmanjšanja kvalitete letosnjega olja.

Obiranje oljk se je močno prilagodilo razvoju tehnologije. Izključno ročnemu gojenju in obiranju so se s časom pridružile mreže, posebne grablje in drugo mehansko orodje, ki pospešuje celotni postopek. Ustvarjajo se tako različni pristopi k celotni dejavnosti. Nekateri se prilagajajo tehnologiji, ostali pa skoraj trmasto ohranajo povsem naravne načine pridelave olja, od gnojenja in reza rastline, do stiska poslednje kaplje zeleno-rumene tekočine. Veliko vlaganje v oljkarstvo je v zadnjem desetletju nedvomno obrodilo želene sadove.

Dosežek oznake začitenega poteka »Tergeste«, ki velja izključno za ekstra deviška olja, je bilo za večje in tudi manjše tržaške oljkarje velika pridobitev. S časom si je majhno število pridelovalcev olja z oznako začitenega porekla utrlo pot do tržišča, predvsem lokalnega, ki ćedalje bolj spoznava tradicijo ekstra deviškega oljnega olja, vendar tržaško oljkarstvo zaobjema tudi manjše stvarnosti. Uspeh oljkarstva gre pripisati tudi manjšim pridelovalcem, ki se z oljkarstvom ukvarjajo skoraj izključno v prid domače uporabe in kjer lahko ov vsaki kaplji olja občutimo ljubezen do stoletne kmečke tradicije. (mar)

SVET FILMA - Intervju z režiserjem filma Silent Wars Rodolfom Bisattijem

Neodvisen si, ko uresničiš načrt, ne glede na politično korektnost

Film snemali na Tržaškem in Goriškem - Poklicni igralci zanj neznašni - Od januarja nov tečaj na univerzi

Pred časom smo poročali o filmu *Silent Wars* (*The wars*), ki so ga snemali v Trstu, na Krasu in na Goriškem. V filmu nastopa več domačinov, izvršni producent pa je nekdanji ravnatelj SSG Tomaž Ban. Pri Sv. Jakobu se režiser, 50-letni Rodolfo Bisatti, sodelavci ukvarja z montažo. Nekdanji učenec Ermanna Olmija je redek primer režisera, ki načelno plava proti toku državne filmske industrije.

Kako je nastal načrt Silent Wars?

Nastal je pred mnogimi leti. Navdihnila me je knjiga La crociata dei bambini (Otroška križarska vojna, op. nov.), ki na prvi pogled nima s filmom nobene veze. Šlo naj bi za resnično zgodbo o skupini otrok, ki so se v srednjem veku vkrcali na ladje za Jeruzalem, da bi osvobodili Sveti grob. Nekateri so utonuli, druge so prodali kot sužnje. Po branju sem spisal osnutek scenarija, ki se je nato razvil in se uokviril v Trstu po vojni v Jugoslaviji.

Kaj vam je knjiga sporocila?

Navdihnila me je ideja o samostojnih otrocih, ki se uprejo odrasemu svetu. Sam sploh ne odobravam ustaljenega sistema pravil, moje gledanje je zelo anarhično. Ne sprejemam vsega, kar mi ponudijo in menim, da smo na slabti poti, ker smo izbrali nek racionalistični pozitivizem in pozabili na človekovo duhovno plat. Človek ni samo stroj, ki kupuje, proizvaja in crkne. V otrokov nedolžnosti pa opazis neverjeten človekov potencial, domišljijo in poezijo. Moja otroka sta zame velik vir navdih.

Kako pa ste to izrazili v filmu?

V filmu se odrasla racionalnost spoča z otroško vitalnostjo in neobremenjenostjo. To gledanje ni manihejsko, sveta nočem deliti na dvoje. Je pač zgodba o dečku, ki je pri starih letih izgubil vid in ga odtelej vsi obravnavajo kot invalida, a v resnici prav on drži skupaj družino. Očeta, univerzitetnika, spravi otrokov hendihek v hudo osebno krizo, frustrirana mati pa sinčku obsesivno sledi ob vsakem koraku. Otrok se vsega tega zaveda in skuša starše prevzgojiti.

V ozadju pa odmeva vojna na Balcanu.

Film povezuje naše male vsakdanje vojne z velikimi vojnami, ki jim sledimo po televiziji. Oče vodi združenje za pomoč vojnim žrtvam, ko pa sin oslepi, okusi na lastni koži bolečino, ki je nevzdržna.

Zakaj so igralci nepoklicni?

O tem bi lahko dolgo govoril. Italijanski poklicni filmski igralci so neznašni.

Celo ... Celo ...

V prvi vrsti, ne znajo igrati. Svojega poklica ne poznajo, najbrž ker se ga niso nikoli naučili. Za tiste, ki prihajajo iz gle-

Rodolfo Bisatti
KROMA

Rodolfo Bisatti
KROMA

dališča, je značilna deklamirana dikcija, ki za film ne pride v poštev. Drugi so zrasli v televizijskih filmih in niso niti ekspresivni, niti emotivni. V resnici delam z edinimi pravimi profesionalci, ki po resnem izobraževalnem postopku in treningu nudijo veliko več. Ne morem delati z ljudmi, ki prihajajo iz akademij ali iz državnega filmskega okolja, skratka z nekom, ki ni prepričan v to, kar pravi in besed, ki jih sam izreče na setu, niti ne sliši. To ni samo italijanski problem, temveč evropski in ameriški. V krizi je sam Actors Studio. Raje delam z osebami, ki govorijo s krajevnim naglasom in dajo vse od sebe. Jerzy Grotowski s svojim »tretjim gledališčem« si ne bi nikoli sanjal iskati igralca v dramski akademiji. Jaz, v malem, nočem igralcev z državne filmske scene. Zaradi tega sem se moral odreči filmskim produkcijam RAI.

Na setu sem vas slišal kričati na igralce. Je to del treninga?

(Smejh) Grotowski je svoje učence vodil na vrh griča, kjer jim je zavezal oči. Kdor se je vrnil v dolino, je sledil tečaju. Nikoli ga niso arretirali, a selekcija je bila kar stroga ... Snemali smo 40 dni, dela je bilo veliko. V zasedbi je bila tudi poklicna igralka, ki sem jo moral v celoti »razgraditi«.

V filmu nastopa več domačinov.

Na obmejnem pasu so usidrane italijanska in slovenska kultura ter 15 različnih verskih skupnosti. Mar potrebujem igralca z rimskim naglasom?

Sovam te izbire zaprle veliko vrat?

Seveda, zaprla so se vsa vrata uradne produkcije avtorskih filmov, ki je v službi točno določenih političnih pozicij, tudi levičarskih. S temi ljudmi sem prenehal sodelovati, saj me grdi ali neoriginalni filmi ne zanimajo. Oni te financirajo, če jim je načrt všeč. Silent Wars pa je pravi neodvi-

sen film, koprodukcija med malo družbo Kineofilm, neodvisnim producentom Gianluco Arcopintom in ljubljanskim studiom Arkadeno. Tu smo združili moči, se povezali z ozemljem in ga ovrednotili. Neodvisen si, ko skušaš z lastnimi močmi udejanjiti svojo zamisel, ne glede na to, ali je politično korektna.

V vašem stanovanju, ki je tudi sedež Kinefilma, montirate. Kaj potem?

GRAD SV. JUSTA - V soboto

Dunajski ples

Dobrodeleni dogodek v priredbi združenja Forum Europeo Italo-Austriaco

Utrinek v včerajšnje predstavitev dogodka
KROMA

Grad sv. Justa bo v soboto, 27. novembra, gostil Dunajski ples, ki ga v naših krajih že osem let zapored pripravlja neprofitno združenje Forum Europeo Italo-Austriaco. Podrobnosti prireditev sta na včerajšnji novinarski konferenci predstavila občinski odbornik za turizem Paolo Rovis in predsednik prej omenjenega združenja Andrea Gilli. Oba sta podarila, da je plesna prireditev namenjena vsem občanom in ne le politikom, menedžerjem in drugim nosilcem javnih funkcij, grajska dvorana Bottega del vino, ki bo gostila ples, pa lahko sprejme 150 gostov. Ob tem pa je Rovis še dodal, da želijo organizatorji plesa na ta način med drugim okrepliti tudi plodno kulturno sodelovanje med Italijo in Avstrijo.

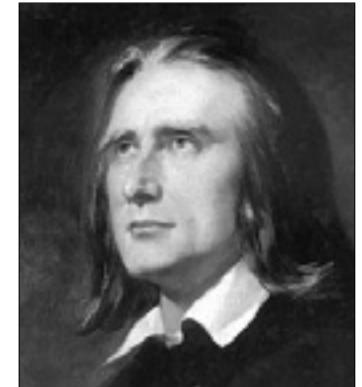
Tržaška različica Dunajskega plesa bo doživelna osmo izvedbo, prav vse izvedbe pa so, kot je zagotovil Andrea Gilli, pritegnile precejšnjo pozornost tržaške javnosti. Sam ples bo potekal po že utečenem formatu: uvodnemu aperitivu sledi podelitev spominkov damam, nakar je na sporednu večerjo s tržaškimi okuski, ples odpreta kot veleva tradicija cesar Franc Jožef in cesarica Elizabeta, nato pa na plesešči lahko stopijo še drugi plesalci. Za letošnjo koreografijo bo poskrbela tržaška plesna šola Annalisa Danze, glasbo pa bo izvajal orkester Oscar Chersa & Co. Večer bodo popestrile še druge točke, med katerimi posebno mesto nedvornomo pripla dobrodeleni loteriji. Sicer pa ima ce-

lotna plesna prireditev dobrodelni značaj, saj bo izkupiček od prodanih vstopnic (90 evrov ples z večerjo) v veliki meri nameščen dobrodelnim akcijam s socialno vsebinou. Na včerajšnjem srečanju smo izvedeli tudi to, da imajo organizatorji na razpolago še nekaj mest, več informacij pa je mogoče dobiti na telefonski številki 040/634738.

Za tiste, ki ne poznajo Dunajskega plesa, naj povemo, da tradicija tega plesa temelji na zabavah v okviru dunajskega kongresa v letih 1814/1815, ko so vladarji na novo razdelili Evropo in odkrili čare valčka. Ta je obnored vse sloje, tudi meščane. Po revolucionarnem letu 1848 so pozabili na »razuzdane« plese in prav ne-navadno se zdi, da so jih šele leta 1862 uvozili iz sovražne Francije. Po koncu prve svetovne vojne so operni plesi nostalgično spominjali na pretekle slavne čase. Umetnikom so se pridružili bogataši, politiki in pomembnejši ter tisti, ki bi to radi bili. Leta 1935 so pripravili prvi ples pod današnjim imenom Wiener Opernball, nacisti so ga že leta 1839 prepovedali. Po obnovitvi razdejane operne hiše se je ples leta 1955 podal na zmagovito pot najbolj znané in razkošne klasične plesne prireditev, ki jo danes posnemajo na vseh celinah. Nič drugače ni tudi s tržaškim plesom, ki sicer ne dosega blišča in sijaja dunajske prireditve, a kljub temu ponuja prijetno razvedrilo vsem tistim, ki so jim blizu melodijske valčkov in drugih plesov. (sc)

JUTRI

Poklon GM Chopinu v letu jubileja

Frederic Chopin

Chopinovo leto se izteka, Glasbena matica pa ni pozabila na poljsko-francoskega umetnika, ki je tako odločno vplival na razvoj klavirske umetnosti in je nepogrešljiv del študija vsakega od številnih mladih pianistov, ki se glasbeno izpopolnjujejo v njenih učilnicah. Poklon umetniku bo zazvenel s posebnim leskom, ki ga izvrstna umetniška snov zahteva, v obliki koncertnega večera v Mali dvorani Victor de Sabata gledališča Verdi v Trstu.

Njegovi preludiji, valčki, poloneze, etide in nokturni emblematičnega pomena in očarljive lepote bodo zazveneli v izvedbah učencev klavirskega oddelka iz razredov prof. Tamare Ražem Locatelli, Aleksandra Rojca, Claudie Sedmach, Mojce Šiškovič, Verenke Terčelj in Vesne Zuppin. Ob zdrženih močeh profesorjev klavirja bo Chopinova umetnost zazvenela tudi izven klavirske dimenzije z izvedbo transkripcij in skladb za flauto in harfo, pri katerih bosta sodelovali učenki prof. Erike Slama in Patrizie Tassini.

Poetične in vsebinsko globoke vsebine tega večera je prof. Rojc strnil v svojem razmišljjanju za koncertni list: »Chopinov večer je poklon, ki hoče zaobjeti v svoji premisi, v brk raznim tehničnim vsebinskim pomenom ali pa glasbeni nadgradnji v dometu samo glasbenih izvedencev, lapidarni aksiom Giuseppeja Verdija, po katerem glasba vsebuje nekaj več... vsebuje glasbo.«

Koncert, ki so ga omogočili Zadržušna kraška banka, Sklad Libero in Zora Polozaj in slovenski programi Deželnega sedeža RAI, bo v petek, 26. novembra, s pričetkom ob 20.30 in s prostim vstopom.

V TRSTU

Mednarodni festival poezije

Od 30. novembra do 4. decembra bo v Trstu mednarodni festival poezije, tokrat že trinajsti po vrsti. Manifestacija se bo odvijala z vrsto dogodkov, izredni gost prireditve pa bo romunski pesnik Ion Deaconescu, ki bo prejel 12. mednarodno nagrado Trieste Poesia. Deaconescu bo nagrajen za svoje pozorno opazovanje realnosti, ki teži k odkrivanju tako imenovane »slovnice dogodka«. Nagrajevanje bo v soboto, 4. decembra ob 18. uri v kavarni gledališča Verdi, pesnikova dela pa bo ob tej priložnosti bral igralec Maurizio Zacchigna.

Program festivala se bo začel v torek, 30. novembra ob 18.30 s predstavljivo zbirke poezij izraelanske pesnice in prevajalke Tal Nitzan v muzeju židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner. Program festivala pa bodo predstavili jutri ob 11.30 v kavarni gledališča Verdi.

SSK - Kritično stališče

»Majhne šole niso zgolj vrtički za starše«

»Slovenska Skupnost izraža začudenje nad stališčem dolinskega odbornice za šolstvo, da naj bi se v bodoče tudi dolinska občinska uprava verjetno morala vdati usodo zapiranja šol, ker državna oblast krči število šolskih pomočnikov. Ne vemo, če gre za osebno stališče odbornice ali če je to tudi mnenje uprave«, je zapisano v tipkovni noti stranke. »Dolinska uprava je do danes vedno zagotovila obstoj primerne šolske mreže, ki jo število tudi dolinska občinska uprava verjetno morala vdati usodo zapiranja šol, ker državna oblast krči število šolskih pomočnikov. Ne vemo, če gre za osebno stališče odbornice ali če je to tudi mnenje uprave«, je zapisano v tipkovni noti stranke.

Za SSK je pa popolnoma nesprejemljiva trditev, da so majhne šole »le vrtički za nekatere starše in politike, ne govori pa se o kakovosti«. Gre za žaljivo stališče, za starše, za politike in konec concev

tudi za šolsko osebje, saj so velikokrat šole edino kulturno središče, ki je na razpolago naši manjšini in ki ga marsikdo skrbno neguje ter varuje, ker z njim prezivijo tudi manjšina. Ta središča ščitijo mednarodni sporazumi in manjšinske norme in so velikokrat podlagi za obstoj manjšine, poudarja v svojem sporočilu SSK.

»Primer zaprtja šole pri sv. Ani v Trstu, ki je obubožalo mestno četrt za prisotnost slovenskega kulturnega središča je dokaz posledic takega razmišljanja. Zato je krivično in politično zgrešeno zmetati vse v isti koš. Ni res, da kar je majhno je tudi nekakovo, ko poznamo primere, ki dokazujojo ravno obratno. Vsi se moramo trudit, da bo slovenska šola kakovostna, a ne vedno na škodo teritorialne prisotnosti, ko sodobna organizacija šolstva dopušča različne rešitve«, meni SSK.

ČASNIKARSKI KROŽEK - Predstavitev knjige Mira Tassa
Pri založbi Mladika izšlo delo mladega avtorja o poitalijančevanju priimkov

Tržaški časnikarski krožek je včeraj gostil predstavitev knjige »Un onomasticidio di Stato«. Knjiga, ki je izšla pri tržaški Mladiki in je delo mladega avtorja Mira Tassa, katerega je včeraj predstavil Boris Pahor.

Mladi pisatelj je sicer biolog, ki poučuje na univerzi v Padovi in že vrsto let raziskuje bio-demograsko sestavo priimkov vzhodne Italije. Tasso pripoveduje zgodbu pravnika, ki je bil v času fašističnega režima odposlan iz Urbina v Trst z izključnim namenom, da uresniči italijanizacijo slovenskih priimkov. Poseben dekret je najprej prizadel prebivalce Južne tirolske, nato se je fašistična politika z ustavovitvo posebnih komisij leta 1927 lotila še priimkov v Julijski krajini in začela s posebnim dekretom ter ustavovitvo posebnega urada. Boris Pahor se je poleg včerajšnjem predstavitvom posvetil delu Mira Tassa tudi z uvodno besedo, kjer se spušča v zgodovinsko ozadje in v dogodke, ki so predstavljeni povod pri odločitvi o prisilnem poitalijančevanju priimkov. Med drugim Pahor izpostavlja dejstvo, da je delo Tassa kljub znanstvenemu pristopu zelo tekoče in berljivo.

Platnica knjige »Un onomasticidio di stato«. Izdajo spremja tudi uvodna beseda Borisa Pahorja

ZAHODNI KRAS - S snidenjem v Ljudskem domu
Sedemdesetletniki iz Križa so skupaj praznovali rojstni dan

Križani in Križanke rojeni leta 1940 so s snidenjem v Ljudskem domu skupaj praznovali 70 let. Obujali so spomine na čase, ki so minili, večji del prijetnega srečanja pa posvetili lepim stvarem, ki so jih doživeli.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 25. novembra 2010

KATARINA

Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 16.26 - Dolžina dneva 9.09 - Luna vzide ob 20.03 in zatone ob 10.37.

Jutri, PETEK, 26. novembra 2010
KONRAD

VREME VČERAJ: temperatura zraka 10,8 stopinje C, zračni tlak 1004 mb raste, brezvetro, vlag 44-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 15,4 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 27. novembra 2010

Običajni urnik lekar:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 (040 421125), Škedenjska ulica 44 (040 816296).

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**

Trg Libertà 6, Škedenjska ulica 44, Istarska ulica 18.

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istarska ulica 18 (040 7606477).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00 »Harry Potter e i doni della morte - 1. delk.«

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINECITY - 15.15, 16.00, 17.35, 18.15, 19.00, 20.30, 21.15, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte«; 15.15, 16.25, 18.20, 20.15, 22.05 »Saw 3D«; 17.30, 20.00, 22.00 »Un marito di troppo«; 15.15, 19.45 »The social network«; 17.40, 22.00 »Unstoppable - Fuori controllo«.

FELLINI - 16.15, 19.00, 21.45 »Noi credevamo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Benvenuti al Sud«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Stanno tutti bene«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.15, 20.15 »I fiori di Kirkuk«; 22.15 »Porto rosso«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.00, 20.30 »Harry Potter in Svetinje smrti - 1. delk«; 20.50 »Ljubezen na daljavco«; 16.30, 18.30 »Gremo mi po svoje«; 18.50 »Piran/Piranovo«; 16.50 »Zblazneli«.

KOPER - PLANETTUŠ - 16.35 »Jaz, baba - 3D sinhro«; 18.55, 21.05 »Žaga VII - 3D«; 18.30 »Socialno omrežje«; 15.00, 17.10, 19.20, 21.30 »Gremo mi po svoje«; 16.30, 21.00 »Lahka punca«; 15.20, 17.50, 18.20, 20.50 »Harry Potter in Svetinje smrti - 1. delk«; 16.40, 19.00, 21.15 »Tamara Drewe«; 21.20 »Spet ti«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 17.00, 19.30, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte - 1. delk.«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Saw 3D«; Dvorana 3: 16.15, 20.00 »Uomini di Dio«; 18.15, 22.15 »Un marito di troppo«; Dvorana 4: 16.15, 20.15, 22.15 »The social network«; 18.15 »Maschi contro femmine«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1.«; Dvorana 2: 18.15, 20.15, 22.15 »Saw 3D«; Dvorana 3: 16.00, 18.40, 21.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1.«; Dvorana 4: 17.15, 20.00, 22.00 »Un marito di troppo«; Dvorana 5: 17.30, 20.00 »Stanno tutti bene«; 15.30, 22.00 »Unstoppable - Fuori controllo«.

IZČEM SKLADIŠČE, 40 kv.m., na območju Boljunc, Dolina, Log, Domjo, Ul.Travnik. Tel. 348-5872062.

IZČEM VELIKO PASJOUTO v dobrem stanju. Telefonirati v večernih urah na tel. št. 040-383903.

NA OPĆINAH ODDAM V NAJEM opremljeno stanovanje: kuhinja, dnevna soba, dve spalnici, kopalnica, klet in podstrešje. Zainteresirani naj pokličejo na tel. št. 340-2419295.

ODDAM v najem samostojno hišo na Prosek. Klicati od 16. do 20. ure na tel. št. 347-7126974.

PODARIMO TRI SIMPATIČNE MUCKE Pokliče te. št.: 328-0606251 po 16. uri.

POŠTENA GOSPA išče delo kot negovalka starejših ljudi. Tel. št. 335-644519.

PRODAM napravo sterilizator otroških stekleničk in napravo za segrevanje stekleničk (scaldabiberon) za dom in avtomobil, znamke mebby, v odličnem stanju za 50,00 evrov. Tel. št.: 348-4643850.

PRODAM NOVO GUGALNICO (viseča zibelka) fischer price - rain forest

Izleti

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPĆINAH obvešča, da bo za izlet v Ljubljano v soboto, 4. decembra, odhod avtobusa ob 8.15. Zbirališče ob

G Glasbena matica in Godalni kvartet Glasbene matice v sodelovanju s SKD Tabor

prirejata

**POKLON
MARKU BITEŽNIKU**

danes, 25. novembra ob 20.30
v dvorani SKD Tabor na Opčinah

Vabljeni!

8. ura na avtobusni postaji na Dušnaki cesti.

MOTORSHOW BOLOGNA: Socialna služba občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, skupaj z Zadružno La Quercia, z Mladinskim krožkom društva Igo Gruden in s Sosvetom mladih občine Devin Nabrežina, organizira enodnevne izlet na Motorshow v Bologno za mlade od 18 do 29 let, v soboto, 4. decembra, z odhodom ob 7.00 iz Sesljana. Avtobus je brezplačen. Za info, vpise, in plačilo vstopnice, kličite na mobitel 349-5037508 (Daša).

ZDRUŽENJE STARŠEV srednje šole sv. Cirila in Metoda organizira silvestrsko družinsko zimovanje »Snežnika« v počitniškem domu Vila v Kranjski Gori od 31. decembra do 2. januarja. Vabljeni vse družine od Milj do Trbiža. Za dodatne informacije in prijave do 8. decembra na 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja), ali na zscirilmelton@gmail.com.

SPDT priredi ob zaključku sezone, v nedeljo, 12. decembra, »Izlet v neznanico«. Poskrbljeno bo za avtobus. Informacije in vpisovanje do četrtek, 9. decembra, tel. 040-220155 (Livio).

KRUT obvešča, da so na razpolago še zadnja dodatna mesta za izlet 11. in 12. decembra v Rimini in San Marino z vodenim ogledom razstav »Pariz, čudovita leta« in »Monet Cezanne Renoir in druge zgodbe slikarstva v Franciji« ter tradicionalnega božičnega sejma. Informacije in vpisovanje na sedežu: Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

DTZ ŽIGE ZOISA vabi starše na rodiljski sestanek, ki bo v torek, 30. novembra, ob 17.30 na sedežu šole - Ul. Weiss 15.

DIZ JOŽEFA STEFANA vabi vse starše na rodiljski sestanek, ki bo v petek, 3. decembra, ob 17. uri na sedežu šole - Vrdelska cesta 13/2.

Šolske vesti

IZKUŠENEGA KNJIGOVODJO (M/Z) zaposli obrtno podjetje v Trstu. Življenejepis poslati na:

osebje@libero.it

KLJUČAVNIČARJA ALI STRUGARJA ALI REZKARJA CNC (M/Z) z izkušnjo tehničnih načrtov zaposli obrtno podjetje v Trstu. Življenejepis poslati na:

osebje@libero.it

NUDIMO GRADBENO-OBRTNIŠKA, PLESKARSKA DELA IN KNAUF. Dolgoletna tradicija in garancija.

Janmont d.o.o.

00386(0)5-7686240,

00386(0)-41617838.

SLAŠČIČARNA SAINT HONORÈ zaposli uradnico/ka-prodajalko/ka s prakso dela v uradu, urnik: sreda-sobota 9.00-13.00 15.30-19.00, nedelja 8.30-13.30 in diplomiranega slaščičarja/ko-kuharja/co za delo v laboratoriju.

Pisati na:

sainthonoretrieste@yahoo.it

ali tel.040-213055

na baterijo, cena 100,00 evrov. Tel. št. 040 - 228575.

PRODAM diatonično harmoniko ivan kapš, glas cfb, v odličnem stanju. Tel. 340-8407043.

PRODAM posteljo za dve osebi z ležiščem in letveno podlago, cena 150,00 evrov. Tel. 340-9329903.

PTIČKI vrste zebrice (diamante mandarino) stare 1 mesec prodam po 15,00 evrov za par. Tel. 040-226788.

ZIMSKE GUME nokian M+S 205/65/15 84H v zelo dobrem stanju prodam za 100,00 evrov. Poklicati tel. št.: 335-8045700.

NOČNA SLUŽBA Lekarna odprta od 20.30 do 8.30 Istrska ulica 18 (040 7606477).

Čestitke

Ob rojstvu malega MARTINA iskreno čestitamo mami Maji, očetu Emanueleju in bratcu Aaronom, novo-rojenčku pa želimo veliko sreče v življenju. Vsi pri SKD Krasno polje Gročana, Peseš in Draga.

Naša draga gospa LILJANA praznuje rojstni dan. Vse, kar si sama najbolj želi, naj se ji izpolni. Bog vas živi ji hvaležno in veselo pojemo ŽPS Trebče in vsi, ki jo imamo radi.

Osmice

BORIS PERNARČIČ ima v Mediji vasi št. 7 odprto osmico. Tel. št.: 040-208375. **KOVAČEVI** za cerkvijo in Doberdobu imajo odprto osmico. Tel. št. 0481-78125. **MARIO PAHOR** je odpril osmico v Jamljah, Župančičeva št. 8. Tel. št.: 0481-419956.

Obvestila

ZUPNIJSKA SKUPNOST IZ TREBČA ob praznovanju zavetnika Sv. Andreja vabi na mašne obrede devet dnevnih ob 18. uri. Še zlasti danes, 25. novembra, ko bo z nami g. nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi; 26. novembra nastop godbe Viktor Parma; 27. novembra nastop U'openska mularija; 28. novembra loterija; 29. novembra večernice; 30. novembra sv. maša ob 19. uri, sodeluje Openski zbor. Vljudno vabljeni!

KROŽEK DEMOKRATSKE STRANKE ZA ZAHODNI KRAS prireja danes, 25. novembra, ob 19.30 v Ljudskem domu v Križu srečanje z Robertom Cosolinijem. Tajnik DS bo predstavil svojo kandidaturo na primarnih volitvah leve sredine za izbiro tržaškega županskega kandidata.

NOVA JUTRANJA VADBA ZA ZRELA IN ZLATA LETA Vabimo vas na lahketno in terapevtsko naravnano vadbo, ki bo poteka v KRD Dom Brički pod strokovnim vodstvom prof. Mateje Šajna. Srečanja so po novem ob ponedeljkih in ob sredah ob 9.30 uri. Informacije Anica 040-327327, 340-4835610 Mateja 00386-40303578.

SEKCIJSKI KONGRES ANPI - VZPI bo: danes, 25. novembra, v Nabrežini; 27. novembra na Opčinah; 30. novembra v Škednju; 3. decembra pri Sv. Ivanu; 7. decembra pri Sv. Jakobu.

SKUPINA 35-55 pri SKD F. Prešeren iz Boljuncu prireja danes, 25. novembra, ob 20.30 v društvenih prostorih gledališča F. Prešeren večer o alternativni medicini s terapijo piha-nja. Predaval nam bo domaćin Livio Sancin. Vabljeni.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo seja od-bora danes, 25. novembra, ob 20.45.

VZPI - ANPI DEVIN NABREŽINA vabi člane in simpatizerje na kongres, ki bo danes, 25. novembra, ob 17. uri v rojstni hiši Iga Grudna (Kamnarski) v Nabrežini.

POGREBNO PODJETJE LIPA

Ob trenutku žalosti ... diskretnost, tradicija, vljudnost in kakovost.

Domač stik
Pridemo tudi na dom.

OPČINE - NARODNA UL. 32
tel. 040.211399 • fax 040.2155392
lipa.opicina@yahoo.it
ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233

TRŽIČ - Ulica San Polo 83
tel. 0481 411723 • fax 0481 419252
ZELENA ŠTEVILKA 800 860 020
sanpoloo@yahoo.it

FOTOVIDEO TRST 80 vabi v petek, 26. novembra, ob 20.30 v Gregorčičevu dvorano, Ul. Sv. Frančiška 20, na predavanje priatelja/profesorja fotografa Zareti Germeka, ki nam bo predaval o tehniki, izboljševanju, in problematike fotografij v formatu jpg in raw (format naših foto aparativov). Vabljeni.

KRUT v sodelovanju z Društvo upokojencev Sežana vabi na srečanje na temo »Domovi za starejše v Sloveniji - Kje smo in kako naprej«, v petek, 26. novembra, ob 18. uri v malih dvoranih Prosvetnega doma na Opčinah. Ob priliki bo prikazan tudi kompleks oskrbovanih stanovanj Resje. Vljudno vabljeni!

KRUT obvešča, da ob ponedeljkih poteka na društvenem sedežu individualna refleksnoconska masaža stopal. Podrobnejše informacije in predhodne najave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2010/2011 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88. Rok za predložitev prošenj zapade 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102 (tel. 040-2017371).

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kočiku Paček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih ob 16. do 18. ure. V petek, 26. novembra: »Pravljice pri malici«, »Tovarna barv«. Info: 040-299099.

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ zbira vloge za štipendije in podpore za akademsko leto 2010/11 do petka, 26. novembra. Razpisni pogoji na spletni strani www.sklad-toncic.org.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo prvo srečanje za otroke ob 7. leta dalje na Stadionu 1. maja v petek, 26. novembra, ob 17.30. Vabljeni!

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE za biodinamično kmetovanje vabi v petek, 26. novembra, ob 20. uri v KD Ivan Grbec, Škedenjska ul. 124, kjer bo profesor Michele Podon predaval o biodinamični rastlini. Vstop prost.

ZDRUŽENJE ZA ZAŠČITO OPĆIN vabi občane v petek, 26. novembra, ob 19.30 v prostore razstavne dvorane ZKB na Opčinah na javno debato Davček ICI na Krasu. Prisotni bodo tehnični izvedenci.

50 LETNIK!!!! Sporočamo, da je odhod avtobusa v soboto, 27. novembra, ob 18. uri z Opčin (krožišče na državnih cesti 202 - smer Trebče) in ob 18.30 v Dolini pred telovadnicami. Za informacije: 040-226517.

KROŽEK AUSER za Kraško območje vabi svoje člane na družabno popoldne v sobotu, 27. novembra, s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro ferroviano« v Nabrežini.

MEDITACIJA - SKD F. Prešeren in učitelj yoge Goran Koren vabita na praktično delavnico meditacije z univ. dipl. psih. in yoga inštruktorjem Mihom Potocnikom, ki bo potekala v soboto, 27. novembra, ob 9.00 do 12.00 v društveni dvorani v 1. nad. gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Delavnica je namenjena začetnikom in že izkušenim. Prinesite s seboj pritlehtno sedalo (10-20cm nad tlemi). Informacije in prijave: yoga.koren@gmail.com, +38641-649004.

ODBORNIŠTVO ZA KULTURO Občine Dolina prireja v okviru vsakoletnih božičnih dogodkov in prireditev brezplačno delavnico izdelovanja jaslic, namenjeno osnovnošolskim otrokom (z možnostjo spremstva enega odraslega za vsakega otroka), ki bo potekala v soboto, 27. novembra, ob 16.00 do 17.30 v prostorih občinske knjižnice v Boljuncu.

PO SLOVENSKIH PRAVLJIČNIH PO-TEH - ŠC Melanie Klein obvešča, da bo naslednja brezplačna delavnica za otroke od 5. do 8. leta v soboto, 27. novembra. Pravljica Martina Šolc bo otrokom podala pravljica Strahica Monja. Branju bo sledila jezikovna delavnica, ter ustvarjalna delavnica, ki jih bodo vodile vzgojiteljice ŠC Melanie Klein. Srečanje bo potekalo od 15. do 16.30 v društvenih prostorih v ul. Cicerone 8. Info in prijave na: info@melanieklein.org, tel. 328-4559414.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na Miklavžev

knjižni sejem, ki bo v Kulturnem domu na Proseku v soboto, 27. novembra, (17.00-19.30) in v nedeljo, 28. novembra (16.00-19.00). V nedeljo, 28. novembra, bo ob 16.30 na sporednu pravljična urica za otrocke iz vrta in prvih razredov osnovne šole. Vabljeni.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentabrska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. 347-5292058 (Sk Brdina) ali 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

PRIMORSKA POJE: - Zborom, ki se še niso prijavili na naslednjo revijo, imajo zadnjo priložnost do 28. novembra. Prijava je možna izključno preko spletnih aplikacij na www.wzp.pz.si. Upoštevali ne bomo starih tiskanih obrazcev za 42. revijo. Za nastop na reviji PP 2011 prijavite poljubne tri ali štiri skladbe, s posebnim poudarkom na delih slovenskih skladateljev. Zaželeno je, da program zastavite projektno. Uradni ZSKD so vam na razpolago za dodatne informacije.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI v sodelovanju z založbo Mladika vabi v ponedeljek, 29. novembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na predstavitev knjige »Un onomasticidio di Stato (Državni onomasticidio)«. Sodelujeta avtor Miro Tasso in zgodovinarica Milica Kacin Wohinz. Na začetku srečanja bo društvo počastilo zgodovinarke ob pomembnem življenjskem jubileju. Začetek ob 20.30.

SDGZ - sekcijsa trgovine na drobno, vabi vse zainteresirane člane na predavanje o inovativnih tehnikah prodaje z naslovom »Structogram: onkraj izložbe - aldiča della vetrina«, ki bo potekalo (v italijansčini) v podružnici SDGZ na O.C. Zgonik v ponedeljek, 29. novembra, s pričetkom ob 18. uri. Zaželenja je potrditev udeležbe tajništvu sekcijsa preko emaile borut.sardoc@servis.it, telefona 040-6724828 ali faksa 040-6724850.

SKD VIGRED organizira kuhrske tečaj v ponedeljek, 29. novembra, v Vesno Guštin. Informacije in prijave na tel. št. 380-3584580.

KMEČKA ZVEZA prireja obvezne tečaje ob higieni in postopkih HACCP. Podrobne informacije na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone št. 8 ali tel. št.: 040-362941.

OTROŠKE URICE v Narodni in študijski knjižnici: »Slovenske ljudske pravljice«, priopoveduje Alenka Hrovatin. Spored: sreda, 1. decembra, ob 17. uri praznična pravljica. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta starosti.

LETNIKI 1966! Dobimo se na večerji v gostilni Križu v petek, 3. decembra, ob 20. uri. Prijave na 340-4996575 (Slovenija) ali pišite na nevi66@libero.it, dannam@libero.it.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo redni občni zbor v nedeljo, 5. decembra, ob 9.30 v prvem in ob 10. uri v drugem sklicanju v prostorih KD Rdeča Zvezda v Saležu.

SEČNJA 2010/2011 NA OPĆINAH - Jus Općine obvešča člane in bivanje na Općinah, da bo sprejemanje prošenj za letošnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30, in nato vsak naslednji torek do najkasneje 14. decembra na upravnem sedežu v Proseki ul. 71.

O.N.A.V. - Tržaška sekcijsa italijanskega združenja pokuševalcev vina bo zaključila uspešno delovno leto z večerjo, ki bo v petek, 17. decembra, v gostilni v Prečniku. Vabljeni vsi člani, njihove družine in prijatelji. Info in prijave: 040-226517.

OBDRONIŠTVO ZA KULTURO Občine Dolina prireja v okviru vsakoletnih božičnih dogodkov in prireditev brezplačno delavnico izdelovanja jaslic, namenjeno osnovnošolskim otrokom (z možnostjo spremstva enega odraslega za vsakega otroka), ki bo potekala v soboto, 27. novembra, ob 16.00 do 17.30 v prostorih občinske knjižnice v Boljuncu.

PO SLOVENSKIH PRAVLJIČNIH PO-TEH - ŠC Melanie Klein obvešča, da bo naslednja brezplačna delavnica za otroke od 5. do 8. leta v soboto, 27. novembra. Pravljica Martina Šolc bo otrokom podala pravljica Strahica Monja. Branju bo sledila jezikovna delavnica, ter ustvarjalna delavnica, ki jih bodo vodile vzgojiteljice ŠC Melanie Klein. Srečanje bo potekalo od 15. do 16.30 v društvenih prostorih v ul. Cicerone 8. Info in prijave na: info@melanieklein.org, tel. 328-4559414.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi v nedeljo, 28. novembra, na zavrnivo prireditve. Na sporednu bosta enodejanki »Dogodivščine v slačilnici« in »Gledališki klub« v izvedbi članov Slovenskega kulturnega kluba. Režija:

Patricia Jurinčič in Helena Pertot. Obiskovalcem bo na voljo tudi dobrodelni božični sejem. Prireditev bo v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli, 29) ob 16. uri.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE vabi na koncert z naslovom »Movie Magic - Čar filmske glasbe«, ki se bo vršil v nedeljo, 28. novembra, v gledališču F. Prešeren v Boljuncu ob 17.00 uri.

SKD LIPA IZ BAZOVICE vabi v nedeljo, 28. novembra, ob 17.00 v Bazovski dom na srečanje ob 40-letnici Bazovskega doma in na predstavitev kolegarja »Bazovica 2011«.

SKD TABOR, NOVEMBER V PROSVETNEM DOMU NA OPĆINAH: v nedeljo, 28. novembra, ob 17.00 gledališka predstava v tržaškem narečju »Delitto al castello« v izvedbi skupine Proposte teatrali.

V RAZSTAVNI DVORANI NARODNE-GA DOMA je do 30. novembra med 9.30 in 12.30 na ogled antološka razstava o delovanju Glasbene matice.

SKD VESNA v sodelovanju z gostilno Bita vabi v sredo, 1. decembra, na »Aperitiv z umetnikom«, otvoritev likovne razstave Ivana Žerjala. Spremljena beseda: prof. Jasna Merku. Glasbeni utrinki: harfistka Eva Škarab, gojenka Glasbene Matice iz razreda prof. Tatiane Donis. Otvoritev razstave bo v prostorih gostilne Bita v Križu ob 18.30. Toplo vabljeni!

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju s KŠD Rojanski Krpan vladno vabi na slavnostno podelitev nagrad in predstavitev antologije Mednarodnega natečaja poezije Sledi - Tracce v petek, 3. decembra, ob 20. uri v malih dvoranih Kulturnega domu (Ul. Petronio, 4).

PESEM JESEN 2010 - Zveza cerkvenih pevskevih zborov vabi na revijo odraslih zborov Pesem jeseni

LJUBLJANA - Od 1. do 5. septembra 26. slovenski knjižni sejem

Obiskovalcem se bo predstavilo kar 88 založb in 23 malih založnikov

V petih dneh še cela vrsta spremljajočih dogodkov

Od 1. do 5. decembra bo v ljubljanskem Cankarjevem domu potekal 26. slovenski knjižni sejem, vrhunsko prodajna razstava knjig. Predsednik upravnega odbora knjižnega sejma Rudi Zaman je na tiskovni konferenci razkril, da je letošnje število razstavljalcev vse prej kot zanemarljivo, saj na sejmu so deluje kar 88 založb in 23 malih založnikov. Vzoperedno s sejmom bo potekala tudi obilica dogodkov, povezanih s knjigo, branjem in založništvo.

Na Debatnih kavarnah lahko ob skodelici kave prisluhnemo pogovorom o različnih temah (e-knjige, pomen branja v otroštvu, jezikovna politika v izobraževanju, banalnost zla, kaj se ne bi smelo dogajati malim založbam, podoba Ljubljane v delih tujih avtorjev), v sklopu Forum za obiskovalce bodo nastopili razni glasbeniki, književniki, tudi otroških predstav in delavnic ne bo manjkalo. Nekoliko bolj strokovno usmerjena bo Založniška akademija, beseda bo namreč tekla o založništvu in knjigotrvstvu. Založniki in prevajalci iz Nemčije, Francije in Velike Britanije bodo predstavili založniške prakse, ki so od države do države različne. Na prireditev Pokusimo besedo je Društvo slovenskih pisateljev povabilo slovenske ustvarjalce pisane besede, kot so Andrej Rozman Roza, Janja Vidmar in Primož Suhadolčan. Obiskovalci sejma bodo letos prvič pred prireditvami lah-

ko s slušalkami poslušali pesmi Mihe Pintariča iz zbirke Moltive v interpretaciji Igorja Samoborja.

Slavnostno odprtje bo 30. novembra, torej na predvečer samega odprtja sejma. Slavnostna govornika na odprtju bosta ministrica za kulturo Maja Širca in minister za šolstvo Igor Lukšič. Ob tej priložnosti bodo podelili tudi razne nagrade, kot so Schwentnerjeva nagrada za dosežene uspehe v založništvu in knjigotržtu, nagrada za najlepšo slovensko knjigo, priznanje kriлатi lev za celostno izdelavo knjige, nagrada za najboljši literarni prvenec ter priznanje za mladega prevajalca.

Cankarjev dom bo v času knjižnega sejma v svojih prostorih gostil tri razstave: razstavo knjižne zbirke Kondor, ki je iz dodatka k srednješolskim berilom prerasla v zbirko kanoniziranih del; ob 50-letnici Društva bralna značka Slovenije bo predstavljen izbor slikanic iz stalne razstave Slovenske slikanice za otroke sveta, ki je nastala na pobudo pisateljice Kristine Brenkove. Čeprav se razmeroma malo govoriti o tem, je bibliofilstvo v Sloveniji vse prej kot neznan pojav. Prav zbiratelji knjig najbolj pogosto brskajo po skritih kotičkih antikariatov ter obiskejo knjižne dražbe. V drugem preddverju Cankarjevega doma bodo razstavljene knjige iz zasebne zbirke, poseben pokladar pa bo na podpisih, posvetilih in zahvalah. (maj)

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Po Manzonijevih Zaročencih Predstava o odrski postavitvi znamenitega literarnega dela

Namenoma hladen pristop režiserja Federica Tiezzija k drami Giovannija Testorija

Odločni igralci in režiser so pripravili zelo pozorno uprizoritev, ki pa je bolj primerna za zagrizene ljubitelje gledališke umetnosti

Roman Alessandra Manzonija I promessi sposi je za Italijane središčno literarno delo, v katerem vsi prepoznavajo svojo zgodovino, svojo kulturo, skratka del lastne identitete. Zaradi tega je upravičeno vključen med obvezna šolska berila, kar po eni strani povečuje njegovo zasidranost v zavesti vseh, po drugi strani pa ga verjetno prav zaradi tega marsikdo ne ceni v taki meri, kot si zasluzi.

To vsekakor ni veljalo za svojskega pisatelja, dramatika in eseista Giovannija Testorija, ki je leta 1984 na Manzonijevem romanu zgradil drama I promessi sposi alla prova (Zaročenca na vaji), v kateri si je zamislil igralsko skupino, ki v zanemarjenem predmestnem gledališču vadi odrsko postavitev znamenitega literarnega dela. Med gledališčnike, ki cenijo Manzonijeva Zaročenca, spada tudi režiser Federico Tiezzi, ki je Testorijevo delo postavil v sodelovanju z igralcem Sandrom Lombardijem, s katerim zelo pogosto sodeluje. Predstava, v kateri nastopajo člani Lombardijeve gledališke skupine in drugi igralci, je v tem mesecu Stalno gledališče Furlanije - Ju-

lijske krajine vključilo v abonmajski niz tradicionalne scene.

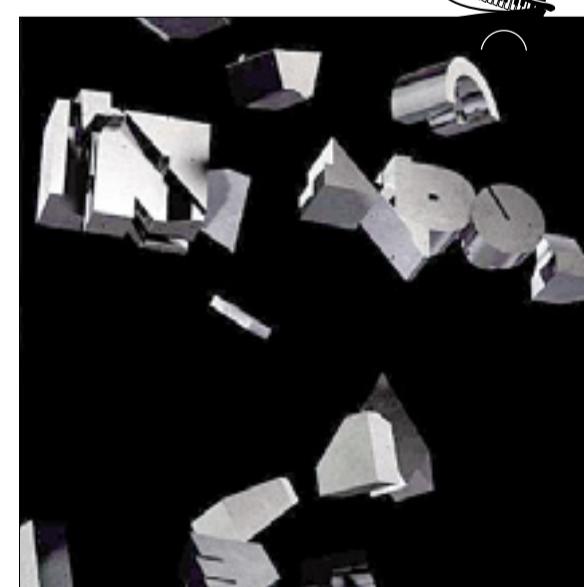
V drami se prepleta več ravni dogajanja: tu so igralci in njihov vodja, ki se spopadajo z običajnimi vprašanji gledališke postavitev in pri tem izražajo lastno osebnost in značaj; njihova osebnost in značaj pa popolnoma izgina, ko se igralci spremenijo v vloge, ki jih igrajo, vendar je obenem vedno prisotna njihova zavest pri odčitavanju vloge; marsikdaj se igralci prizor celo prekine, ker igralec in režiser hočeta povedati svoje mnenje o osebnosti lika, tudi s pomočjo poznavanj in teorij, do katerih se v Manzonijevih časov človeštvo še ni dokopal.

Zanimivih tem polne drame se je Federico Tiezzi lotil z janž značilno podprtanjem hladnostjo, ki namenoma že takoj v začetku zaustavi čustveni odziv gledalca, celo ko gre za pikre ironične opazke, ki bi lahko sprožile smeh. Ta pristop lahko bolj lahkotno nastrojenega gledalca nekoliko odvrne od predstave, ki je zato bolj primerna za zagrizene ljubitelje gledališke umetnosti. Vsekakor gre za zelo pozorno uprizoritev, z odličnimi igralci, med katerimi je treba v prvi vrsti omeniti Sandra Lombardija v vlogi vodje gledališke skupine, ki zaigra tudi nekaj pomembnih likov iz romana; in Iaijo Fiastri, ki igra tragični lik nune iz Monze. (nov.)

prej do novice

www.primorski.eu

NA VES GLAS

Interpol

Indie-rock, new wave
Matador, 2010

V tokratni glasbeni rubriki Na ves glas se bomo ponovno odpravili čez veliko lužo. Pod drobnogled bomo postavili zasedbo Interpol in njen zadnji istoimenski glasbeni izdelek. Bend ustvarja mešanico indie rocka in new wave glas-

be iz prvih osemdesetih let prejšnjega stoletja; v njem so namreč opazni močni vplivi skupin, kot so na primer Joy Division, Talking Heads in The Cure.

Interpol sta leta 1997 v New Yorku ustanovila bobnar Greg Drudy in kitarist Daniel Kessler. Kmalu nato sta se jima pridružila še basist in pianist Carlos Dengler ter frontman Paul Banks. V prvih letih je zasedba koncertirala le v New Yorku in okolici, leta 2000 je bobnarja Drudyja zamenjal Sam Fogarino, medtem ko se je bend leta kasneje odpravil na krajšo turnejo po britanskem otoku, kjer je doživel kar nekaj dobro obiskanih nastopov. Ob povratu domov so Banks in ostali podpisali pogodbo z indie glasbeno založbo Matador in izdali svoj prvenec Turn On the Bright Lights.

Leta 2004 je prišla na vrsto druga plošča Antics, s katero je zasedba zaslovela na svetovni ravni, predvsem pa v Angliji. Interpol so se takoj po izdaji albuma odpravili na dolgo glasbeno turnejo, ki je trajala celih osemnajst mesecev. Newyorški fantje so v zadnjih letih večkrat dodali svojim new wave ritmom bolj dark atmosfero, kar pa seveda ni zadovoljilo vseh oboževalcev. Po prehodu od založbe Matador h Capitol Records je bend izdal tretjo ploščo Our Love to Admire, lani pa je skupino zapustil basist in pianist Carlos Dengler.

Skupina Interpol se je odločila, da bo svojo glasbeno kariiero nadaljevala kot trio, ki je septembra letos izdal svoj četrti album, ponovno v sodelovanju z glasbeno založbo Matador. Dvanajst komadov, v katerih se vedno bolj pozno vplivi dark glasbe, kot na primer v prvih dveh - Success in Memory Serves. Naslednja Summer Well in single Barricade nekoliko bolj spominjajo na uspešnice iz prvih let, a kmalu se povrnejo temačni motivi, ki ploščo spremljajo do konca. Če ste slabe volje, raje prižgite radio ...

Rajko Dolhar

TRIESTE PRIMA

El Cimarron navdušil maloštevilno občinstvo

V sestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je na glasbenem področju kar vršelo: skladatelji so v umetnosti zvokov iskali tudi odsev družbenih pretresov, zato so v svoje skladbe pogosto vpletali perečo tematiko socialnih problemov. Publike je na izvive pogosto odgovarjala odklonilno, toda tudi v najuglednejših institucijah-naj omenimo med vsemi milansko Scalo pod vodstvom Claudia Abbada-so umetniki skušali prebiti okosteni okvire ter osveščati občinstvo. Revolucionarni zalet se je postopoma umiril, ideja, naj bi etika stopala v korak z estetiko, je zgubljala privržence in danes so le maloštevilni ustvarjalci ostali na okopih angažiranosti, kajti tudi kulturno je - razen redkih izjem - zajela nekšna plitvost, če že ne ravnočudnost do krivčnih družbenih razmer. Skladbe, ki so nastale v žal utopistični zaverovanosti v izboljšanje sveta, danes zelo redko slišimo: onemelje priče neizpolnjenih želja se umikajo potrošniško bolj rentabilni produkciji, zato je toliko bolj hvalevredna izbira umetniškega vodja Mednarodnih srečanj s sodobno glasbo Trieste Prima Giampaola Corala, ki je v letosnjem programu vključil dokaj svojevrstno delo: El Cimarron (črček), recital za štiri glasbenike v petnajstih slikah, melolog, ki ga je Hans Werner Henze, nedvomno med vodilnimi imeni evropske avantgarde, spisal na tekst kubanskega pisatelja Miguela Carneta. Gre za avtobiografsko pripoved sužnja, ki je v drugi polovici 19. stoletja na Kubi doživel suženjsko delo na plantazi sladkornega trsa, nato kruto ujetništvo, iz katerega je z velikim tveganjem zbežal v gozd in se nato pridružil oboroženim revolucionarjem. Iz španščine je tekst prevedel v nemščino Hans Magnus Enzensberger in delo je doživel prizvedbo l.1970, ansambel Antidogma pa je ohranil španski tekst, ki ga je zelo doživeto in prepričljivo recitiral in pel baritonist Marco Ricagno. Dramatično pripoved so spremljali flavtist Antonmario Semolini, kitarist Carmelo Lacertosa in tolkač Thierry Miroglia, vsi štirje pa so se poslužili tudi neobičajnega zvočnega orodja kot verige, piščalke in sekira. Sicer žalostna in tesnobna zgodba je bila tu pa tam začinjena s kančkom duhovite ironije, glasbeni okvir se je spremjal od pridušenih in grozečih atmosfer do onomatopeičnega posnemanja gozdnih zvokov. V gledališču Miela je predstavo spremljalo maloštevilno, toda zelo pozorno in hvaljevno občinstvo, ki je odlične poustvarjalce nagradilo z dolgimi in toplimi aplavzji.

Katja Kralj

KIA - Sedemletna garancija eden zmagovalnih avtov

Novi sportage velja veliko več, kot boste zanj plačali

Tudi osnovni modeli ponujajo veliko opreme, ki jo pri drugih dobite le za doplačilo

O novem KIA sportage smo že pisali ob predstavitvi, po daljšem testu pa lahko izrecno odločno bolj poglibljeno mnenje, ki je za korejsko-evropskega teranca več kot pozitivno. Od starega je novi sportage poddeloval le ime, ki med prirvenci tovornih vozil velja za garancijo. Sportage je zrasel v dolžino (444 cm), v širino (186 cm), malenkostno se je podaljšala tudi medosna razdalja, kar zagotavlja potnikom na zadnji klopi več prostora za kolena.

Zunanost novega sportagea je kar prikupna, označujejo ga mehke linije, tako imenovana »tigrova maska«, ki naj bi v bodoče bila zaščitna znakma Kiuhih modelov: tu so tudi LED luči ne samo v sprednjih in zadnjih svetilih, temveč tudi na zunanjih vzvratnih ogledalih.

Ko sedeš za volan, se takoj pocutiš kot doma: delovni prostor odmerjen vozniku, je urejen, pred njim so pregledni okrogli merilniki, armaturalna plošča je obložena z na otip prijetnimi materiali, sploh daje notranja ureditev vtis večje kakovosti kot doslej. Na sredinski konzoli se nahajata tudi že skoraj nepogrešljiva priključka za zunanje naprave AUX in USB. Posebno pohvalo zasluži prtljažnik, ki že v osnovi meri 560 litrov, če zložimo zadnje sedeže pa dobimo več kot 1300 litrov velik prostor.

Za sedaj je novi sportage na voljo z dvehm bencinskima in enim dizelskim agregatom. Najmanjši 1600-kubični bencinar razvije 135 KM in ima serijsko vgrajeno napravo start-stop. Močnejši bencinski motor zmore 163 KM. Dvolitrski turbodizel zmore 136 KM, v bližnji bodočnosti pa bi KIA morala opremiti sportage tudi s 1.700-kubičnim štirivaljniki, ki bo zmogel 115 KM. Vsi motorji, razen dvolitrskoga bencinarja, ki ima 5-stopenjski menjalnik, imajo šestostopenjski ročni menjalnik, za modele z dizelskim motorjem in štirikolesnim pogonom pa je na voljo tudi šeststopenjska avtomatika.

Kia je razvila novi štirikolesni pogon Dynamix v sodelovanju s podjetjem Magna Powertrain. Ta je opremljen s krmilno elektroniko in številnimi tipali, ki spremljajo oprjem koles, pogonska moč pa se prek večlamelne hidravlične sklopke po potrebi prenaša na kolosa z boljšim oprjemom. V sportageu med drugim najdemo zavorni sistem ABS, sistem za nadzor stabilnosti ESC, sistem za pomoč pri speljevanju v klanec HAC, sistem za samodejno zaviranje po klancu navzdol DBC, štiri varnostne blazine in varnostni zavesi, elektrifikacijo stekel in zunanjih ogledal, klimatsko napravo pa še veliko drugega.

Za vse modele velja 7-letna garancija do 100.000 km, cene najpopolnejšega turbodizela s štirikolesnim pogonom pa znaša 29 tisoč evrov.

CINQUECENTO - Prvi model Marchionnejeve dobe v Ameriki

Začetek Fiatove ofenzive v ZDA

Fiatov šef napoveduje novo izvedbo punta in vrnitev legendarne giulie

AUDI - V Ingolstadtu so ga opremili z dvema dizelskima in dvema bencinskima motorjema

A7 - nov prestižni športnik

Za Audijevo sedmico so na voljo najsodobnejše tehnične rešitve

Nekdo ga je primerjal z beemvejevo petico GT, vendar je po našem mnenju, čeprav sodi v isto kategorijo prestižnih športnih avtomobilov, Audijev A7 mnogo lepši. Ponaša se z nizko in elegantno obliko in pravzaprav ne kaže svojih 497 cm. Nizek, smo rekli,

saj je visok le 142 cm, pri tem pa je medosna razdalja 291 cm. Da je avto širok in nizek, se jasno kaže tudi v potniškem prostoru. Armaturalno ploščo odlikuje povsem nova oblika, pri kateri pa so ohranjeni klasični elementi upravljanja. Sistem MMI vključuje 6,5 ali 8-

palčni barvni prikazovalnik, ki se skrije v armaturalno ploščo, upravljamo pa ga s pomočjo vrtljivega gumbe na sredinski konzoli. Zahvaljujoč veliki medosni razdalji imajo potniki na zadnji klopi veliko prostora za kolena, zaradi padajoče strehe pa jim je prostor za glavo dokaj skromno odmerjen.

Ob predstavitvi ima A7 dva dizelska in dva bencinska motorja. Trilitrski TDI razvije 204 KM in je serijsko povezan s samodejnim menjalnikom multitronic, nad njim je prav tako trilitrski TDI, ki pa zmore 245 KM ter je na voljo v serijski kombinaciji s sedemstopenjskim menjalnikom S-tronic ter štirikolesnim pogonom quattro. Bencinsko ponudbo sestavlja 2,8-litrski atmosferski motor z 204 KM ter trilitrski tlačno polnjeni agregat TFSI, ki razvije 300 KM. Oba bencinarja imata serijsko vgrajen sedemstopenjski menjalnik S-tronic ter štirikolesni pogon quattro.

Za Audijevo sedmico so na voljo najsodobnejše tehnične rešitve, kot je serijsko vgrajen varnostni sistem Audi pre sense, ki lahko prepreči nesrečo ali ublaži njene posledice, ter opcionalni dodatki, med katerimi naj omenimo sistem head-up, ki projicira informacije na vetrobransko steklo, prilagodljiv tempomat s funkcijo stop&go, sistem Audi active lane assist, ki vozniku pomaga vzdrževati smer vožnje in parkirni sistem, ki pomaga vrteti volan pri parkiranju.

KITAJSKA

General motors uspešen v Aziji

GM se je še lani soočal s hudimi finančnimi težavami, v zadnjih 12 mesecih pa je na Kitajskem prodal prek dva milijona vozil. Zelo dobrí so prodajni podatki tudi za prvih deset mesecov letosnjega leta, saj so zabeležili 1.976.913 prodanih avtomobilov. GM na kitajskem trgu proda več avtomobilov kot doma v Ameriki. V prvih šestih mesecih so na Kitajskem prodali 1,2 milijona vozil, v Ameriki pa 1,02 milijona.

EU v boj s kršitelji

Evropska unija je namenila kar 8,2 milijona evrov za razvoj super cestnega radarja, ki je zdaj v testni fazi na cestah v Nemčiji, Avstriji, Franciji in Finski. Super radar pa ni zgolj majhna škatlica s kamero za lov na prehitre voznike, temveč bo prežal tudi na onesnaževalce na določenih odsekih, z njim pa bi preverjali tudi ali je voznik pritet z varnostnim pasom in še marsikaj drugega, česar pa za zdaj še niso razkrili.

Če bo šlo vse po planu bi moral novi super radar zaživeti v letu 2013.

Fiat je začel z ameriško prodajo modela 500. Fiatov ameriški portal je že objavil konfigurator za cinquecenta, na voljo pa bo v treh verzijah, pop, sport in lounge, s 14 barvami in 14 unikatnimi kombinacijami notranjosti. Začetna cena je 15.500 (11.400 evrov, pri nas 11.650 €) dolarjev, vključena pa je štiriletna garancija ali 50.000 milj.

V okviru otvoritve prvega prodajnega salona Fiat v Los Angelesu, je vrhovni šef italijanske hiše razkril nekaj podrobnosti o novem puntu. Sergio Marchionne je napovedal, da bo nova generacija punta najpomembnejši člen v Fiatovi verigi, predvsem ko se govorí o Fiatovem naskoku na ameriški trgu. Najnovejši puntu bodo predstavili predvidoma v letu 2013, njegovo kakovost pa bodo naprej preskusili ameriški kupci, šele nato bodo na vrsti kupci stare celine. Znano pa je dejstvo, da se novi puntu najverjetneje že snuje, tudi s pomočjo Chryslerjevih strokovnjakov. Pri tem se vedeta poraja vprašanje, kako se bodo ameriški strokovnjaki odrezali pri načrtovanju majhnega avtomobila, saj jim tudi pri velikih delo ne gre kaj prida od rok.

Šef Fiata Marchionne je še povedal, da aktualna alfa 159 ni prava alfa, za prihodnost pa obljublja presenečenje. V poročilu Morgan Stanleya Sergio Marchionne navaja, da naslednica prihaja konec 2012, znanou pa je tudi, da bo nosila legendarno ime giulia. Marchionne obljublja, da bo giulia spet prava Alfa, čeprav je skoraj gotovo, da jo bodo izdelovali v ZDA. Šef Fiata je tudi potrdil, da je na vrata v Turinu že trkal VW, da pa je Alfa Romeo preveč pomembna znamka za Fiatovo petletko, da bi jo kar tako prodali. Dodal je tudi, da bi se morda premislil, če bi mu kdo za znamko Alfa Romeo ponudil 20 milijard evrov. Ni prav jasno, zakaj bi nekdo moral ponuditi en sam ficek za znamko, ki je pred razsolom.

Ko smo že pri Fiatu, naj povemo, da se bo legendarni uno, ki je pred nekaj meseci pridobil novo obliko, čez nekaj dni pokazal še v izvedbi »zgoraj brez«.

Uno cabriolet je samo eden od dvajsetih modelov, ki jih bo turinski koncern v prihodnjih nekaj letih posadal v prodajo na južnoameriške trge. Uno cabrio naj bi poganjal 1,4-litrski T-Jet s 155 KM.

DOBERDOB - Prispevek za delovanje naravnega rezervata

Letos 58.000 evrov, s prihodnjim letom pa nič

Z dežele FJK bo občina prejela za 35 odstotkov nižji prispevek od lanskega

Sprejemni center
Gradina
v Doberdobu

BUMBACA

Dejavnosti, ki jih prirejajo v sprejemnem centru Gradina in v rezervatu Doberdobskega in Prelostnega jezera, so pod vprašajem. Prispevek, ki ga občini Doberdob v ta namen vsako leto daje dežela Furlanija-Julijsko krajino, bo namreč letos bistveno nižji od lanskega, napovedi za prihodnost pa so še manj spodbudne.

»Vsak leto nam dežela nakaže denar, ki ga posredujemo upravitelju centra Gradina za zagotavljanje dejavnosti v rezervatu Doberdobskega in Prelostnega jezera. Pri tem gre za vodene oglede, pa tudi za delovanje sprejemnega centra, ki razpolaga z ležišči, odprtje muzeja, prirejanje kulturnih in drugih prireditvev, promocijo kraškega teritorija in njegovih proizvodov ter vzdrževanje poslopja in ožjega območja ob njem. Lani smo prejeli rahlo nižji prispevek kot v letu 2008, letos pa nas je doletela hladna prha. Deželnemu prispevku za obdobje med novembrom 2010 in novembrom 2011 bo znašal le 58.000 evrov, kar je za 35 odstotkov manj kot lani. Z znižanjem sredstev je jasno, da bo delovanje okrnjeno,« je povedal doberdobski župan Paolo Vizintin in nadaljeval: »Pravi problem je v tem, da občina Doberdob z razliko od večine javnih uprav, na območju katerih se nahajajo naravni rezervati, nima programskega dogovora z deželo Furlanijo-Julijsko krajino. Ta zagotavlja pridobivanje višjih sredstev in večletno programiranje dejavnosti, kar bi bilo tudi za naš rezervat zelo pomembno. Že več let pozivamo deželne upravitelje k sklenitvi sporazuma, naša prizadevanja pa niso privedla nikamor.«

Če je danšnji položaj rezervata Doberdobskega in Prelostnega jezera zaskrbljujoč, je njegova prihodnost še bolj negotova. »Na deželi so nam namreč uradno sporočili, da bo celotna postavka za delovanje naravnih rezervatov v obdobju 2011-2012 znašala pičljih 100.000 evrov. Če si bomo moralni ta sredstva deliti z ostalimi, nam v bistvu ne bo ostalo nič,« je povedal Vizintin in poudaril: »Še bolj negativni so obeti za prihodnja leta, saj zgleda, da deželna uprava ne namerava več vlagati v rezervate. Le-ti bi si morali sami zagotoviti sredstva za delovanje, kar je izredno težko. Vzdrževanje tovrstnih dejavnosti namreč ne more biti podprtveno izključno podjetniškim logikam, kar po drugi strani onemogoča pridobivanje denarnih sredstev za preživetje.«

Vizintin, ki namerava na problem vnovič opozoriti deželnega odbornika Claudia Violina, je še napovedal, da bo v kratkem zapadla pogodba z drugo Rogos, ki trenutno upravlja center Gradina. V prihodnjih tednih bodo tehnični uradi občine Doberdob kljub finančni negotovosti pripravili razpis za izbiro novega upravitelja, pogodba pa bo vsaj triletna. »V razpisu bo seveda izpostavljeno, da bo deželni denar zagotovljen za enoletno obdobje, nakar bo moral upravitelj poskrbeti za minimalno dejavnost centra. Preverjam vsekakor možnost izkorisčanja evropskih sredstev, ki bodo preko deželnih razpisov na razpolago za rezervate,« je zaključil Vizintin. (Ale)

TRŽIČ - Kriza Eurogroup Iščejo rešitve za delavce

Osemdeset delavcev v dopolnilni blagajni za nedoločen čas. To je zaskrbljujoč položaj podjetja Eurogroup iz Tržiča, za rešitev katerega se zavzema tudi goriška pokrajinska uprava. O možnih rešitvah so se pogovarjali predstavniki delavcev, predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, odbornik Alfredo Pascolin, tržiška podžupanja Silvia Altran ter predstavniki sindikatov FIOM-CGIL, FIM-CISL in UILM-UIL Fabio Baldassi, Alessandro Contino in Luca Furlan, ki so se sestali včeraj v Gorici. Sogovorniki so sklenili, da bodo skupaj sklicali vodstvo družbe, skupaj pa se bodo tudi dogovarjali s podjetji, ki bi lahko tovarno odkupila. Na včerajšnjem sestanku je bil sprejet tudi predlog o organizaciji omizja z občinami pokrajine, na katerem bodo iskali rešitve za delavce, ki jim bo marca zapadla izredna dopolnilna blagajna.

GORICA - Problem divjadi Doslej uplenili 318 divjih prašičev

Pokrajina bo prejela več sredstev za odpravo škode

Goriška pokrajina bo prejela več denarja za odpravo škode po divjadi. Dežela FJK je namreč odobrila nov pravilnik, ki ga je pred časom na predlog goriške pokrajinske odbornice Mare Černic sprejelo omizje krajevnih avtonomij. Med kriterije za porazdelitev denarja med pokrajinami - skupno 500.000 evrov - so vključili nov kazalnik, ki upošteva razmerje odstreljenih divjih živali in velikost območja, kjer je do odstrela prišlo. Tako bo goriška pokrajina prejela za eno tretjino več sredstev, in sicer 54.000 evrov. Pokrajinski načrt predvideva, da bodo v briškem lovskem okraju do 31. januarja 2011 uplenili 492 divjih prašičev, do danes pa so jih 318. V samem mesecu oktobru je bilo uplenjenih 38 merjascev. Pokrajina je sicer v zadnjih tednih izpeljala še eno pobudo, ki zadeva divje živali oz. varnost v cestnem prometu. Na dva tisoč stebričkov ob 127 kilometrih pokrajinskih cest so namestili svetlobne in zvočne obojnike, ki odvračajo živali od nočnega prečkanja cestiča, ko mimo privozijo avtomobili.

GORICA - V soboto začetek prazničnega Goriškega decembra

»Neuradna otvoritev Travnika«

Župan: »Trga ne bomo otvarjali z uradno ceremonijo, saj je njegova obnova trajala preveč časa« - Božična jelka prihaja iz južnotirolskega kraja San Candido (Innichen)

Na Travniku
že stoji božična
jelka, ki je prišla
iz kraja San
Candido (Innichen)
na Južnem
Tiroškem

BUMBACA

Gorica si bo že ta vikend nadela praznično preobleko. V soboto in nedeljo, 27. in 28. novembra, se bo s prižigom svetlobnih okrasov, degustacijo in božično glasbo začel Goriški decembert. Vrhunec bo dosegel s tržnicami in silvestrovjanjem na Travniku, ki bo s prazniki doživel neke vrste neuradno otvoritev.

Uvod v božični čas bo »Adventni praznik«, ki ga goriška občina letos prireja prvič. Dogajanje bo zaznamovalo sodelovanje z občino San Candido (Innichen), ki bo v Gorico prišla z množično delegacijo - pričakujejo okrog 90 oseb - in

je mestu poklonila tudi božično jelko. Drevo so že namestili na Travniku, svetila na njem pa bosta v soboto okrog 18. ure skupaj prižgala goriški župan Ettore Romoli in župan občine San Candido Werner Tschurtschenthaler. Dvodnevni »Adventni praznik« se bo začel v soboto ob 10. uri, ko bodo na Travniku prodajali tipične avstrijske jedi in pičake. Štrudel, sire, narezek, krompir in kuhano vino bodo kramarji iz doline Pustertal ponujali tudi v nedeljo. V soboto in v nedeljo bo glavne mestne ulice z božičnimi pesmi in peopestrila godba iz kraja Versciaco

(Vierschach). Ob 18. uri bodo prižgali božično razsvetljavo, nato pa bo koncert na Travniku. »Praznik bo neke vrste neučnadno odprtje obnovljenega mestnega trga. Travnik je sicer že odprt in uporaben, ne bomo pa prirejali uradnih otvoritev ceremonij, saj je obnova trga trajala preveč časa,« je dejal Romoli, ki je praznične pobude predstavil z odbornikom Antoniom Devetagom in Guidom G. Pettarinom. »Gorico in južnotirolsko občino veže zgodovina, saj je tudi San Candido nekoč bil del goriške grofije,« je povedal Pettarin in dodal, da je poteza na

GORICA - Pokrajina Prispevajo za dekoder

Goriška pokrajina bo s prispevkom do 20 evrov prislužila na pomoč pri nakupu dekoderjev starejšim občanom od 65. leta starosti navzgor, z bivališčem na pokrajinskem ozemlju in z osebnim dohodkom, prijavljenim v letu 2009, do največ 10 tisoč evrov. Pobuda je rezultat sodelovanja med pokrajino in sindikati upokojencev SPI-CGIL, FNP-CISL, UILP-UIL. Pokrajinski prispevek ne izključuje državnega. Obrazci za koriščenje prispevka so na voljo v krajevnih uradih sindikatov upokojencev, kjer nudijo tudi natančnejša navodila. Rok za nakup dekoderja zapade 15. januarja 2011.

menjena predvsem razvoju turizma in ozivitvi obnovljenega mestnega središča.

Romoli je poudaril, da bo božična razsvetljava letos še bogatejša kot v prejšnjih letih, zaslugo za to pa ima občini tudi Trogovinska zbornica, ki je že lani nabavila nova svetila in zvočnike, iz katerih bodo mestne ulice preplavljale božične melodije. Kot smo že večkrat poročali, bodo v okviru niza Goriški decembert letos postavili tudi drsalnišče na Travniku, na katerem se bodo otroci in odrasli lahko zabavali od 4. do 28. decembra med 10. uro in 12.15 ter med 15.15 in 23. uro.

GORICA-TRŽIČ - Še danes salon višješolske ponudbe

Napotki in nasveti za najboljšo izbiro

Na vrsti doberdobski tretješolci - Slovenske šole pripravljajo niz srečanj

Dijaki na tržičkem sejmu (levo), spletni portal s šolsko ponudbo goriške pokrajine (zgoraj)

ALTRAN

Danes se bo v Tržiču zaključil tridnevni sejem šolskega usmerjanja »Go Orienta«, ki ga prireja goriška pokrajina in na katerem se predstavljajo tudi slovenske višje srednje šole iz Gorice. Danes bodo dijaki in profesorji tehničnega pola Cankar-Vega-Zois in legejskega pola Trubar-Gregorčič sprejeli 36 tretješolcev iz Doberdoba, medtem ko so v torek značilnosti posameznih učnih smeri orisali 63 učencem tretjih razredov niže srednje šole Ivan Trinko iz Gorice.

Včeraj so na salonu, ki tokrat zaradi obnavljanja goriškega sejemskega razstavišča poteka v nekdanjem gostinskom zavodu v Tržiču, predstavili tudi spletni portal <http://info.istruzionego.eu>. Zanj se je zavzela goriška pokrajinska uprava, v imenu katere je včeraj spregovoril odbornik za šolstvo Maurizio Salomon. Ob njem se je dogodka udeležil tudi predstavnik deželnega šolskega urada Arturo Campanella. »Portal, ki je že aktiven, združuje celotno šolsko

ponudbo goriške pokrajine. Koristne informacije lahko na njem najdejo tako družine kot dijaki in profesorji,« je povedal Salomon in poudaril, da je del portala namenjen tudi slovenskim šolam. Besedila, ki se tičejo slovenske izobraževalne ponudbe, so prevedena tudi v slovenščino. Za vsebine spletni strani skrbijo šole same.

S sejmom »Go Orienta« je stopil v živo niz pobud, ki jih slovenske višje srednje šole iz Gorice prirejajo za informiranje slovenskih tretješolcev, njihovih staršev in tudi nižješolskih profesorjev v zvezi značilnostmi in ponudbo šestih smeri, ki delujejo v Ulici Puccini. V prejšnjih tednih sta si cer ze potekali prvi predstavitvi na šoli Trinko in na nižji srednji šoli v Doberdobi, odgovorni za usmerjanja pa so že določili tudi kolekar informativnih dejavnosti za decembra in januar. 7. in 10. decembra bosta na šoli Trinko in na doberdobske nižji šoli potekali srečanji za profesorje nižje srednje šole, ista pobuda pa bo na šoli v Špetru na potezi 13. decembra. 14. in 16. decembra bosta v Doberdobi in v Ulici Grabizio v Gorici na vrsti srečanji za starše tretješolcev, 17. decembra pa bo v Ulici Puccini prvi dan odprtih vrat. 14. in 15. januarja bodo doberdobski in goriški tretješolci še enkrat obiskali višješolski center, 21. januarja pa bo potekali drugi dan odprtih vrat. »Trenutno še ne vemo, ali bo potekel rok za vpise konec januarja 2011 ali konec februarja 2011. Naše informativne dejavnosti smo vsekakor razporedili, kot da bi bil zadnji rok za vpise konec januarja. Če bomo po objavi okrožničce ugotovili, da zapade rok konec februarja, bomo lahko naknadno organizirali še kako informativno pobudo za neodločene,« je povedala ravnateljica slovenskih višjih srednjih šol Mihaela Pirih.

GORICA - Digitalna TV »revolucija«

Ljudje si belijo glave z izbiro sprejemnika

Brez vsakega ozira na okolje se je na prehod z analognega k digitalnemu oddajanju televizijskih programov neznanec pripravil tako, da je odsluženi televizor odvrzel kar ob rob ceste pri štandremku pokopališču

FOTO PDK

Občutek, da ljudje - zlasti starejši - niso še dovolj poučeni s prehodom z analognega k digitalnemu oddajanju (DVB-T) TV programov, so včeraj dobili tudi protstoljci iz združenja za zaščito potrošnikov in okolja Adiconsum, ki so informativno stojnico namestili na Verdijevem korzu v Gorici. Tam so s pomočjo dveh televizorjev in cele vrste digitalnih sprejemnikov / pretvornikov (dekoderjev) zemeljskih programov razlagali, kako naj se ljudje ustrezno pripravijo na preklop, ki je pri nas napovedan 3. decembra. Na ta dan bodo analogni programi naenkrat izginili, kdor si ne bo pravočasno nabavil digitalnega sprejemnika, ga vklopil in uredil nastavitev, pa bo ostal na suhem.

Včeraj smo slišali tudi priponomo na račun Italije, ki je izbrala starejši standard kodiranja MPEG-2, namesto da bi po zgledu Slovenije, Francije, Anglije in drugih uvedla digitalni visoko ločljivostni (HD) standard MPEG-4, kar pa pomeni, da čez nekaj let, ko bo kvalitetno kodiranje HD postal norma, bo treba sprejemnik MPEG-2 nadomestiti z novim. Strošek bo

torej dvojen. Kdor pa želi že danes sprejeti slovenske programe, mora nabaviti sprejemnik MPEG-4, ki je povsem kompatibilen s standardom MPEG-2. Pri izbiroj sprejemnika si je treba tudi razčistiti, če želimo napravo s pripadajočim prostorom za kartico za digitalne programe proti plačilu, dalje s funkcijo snemanja programov in z možnostjo dostopa v spletne storitve YouTube, Facebook, Twitter, Google itd. Na podlagi teh izbir, s katerimi si ljudje najbolj belijo glave, se bo tudi cena sprejemnika spremenila. Teh skribi seveda nimajo tisti, ki so kupili nov televizor z že vgrajenim dekoderjem. Problem zlasti za starejše ljudi je potem nastavitev kanalov po priključitvi dekoderja, saj z meniji in daljnici nimajo domačnosti. Izvedenci še svetujejo, naj po preklopu preverimo vidljivost programov brez posegov na strešni ali sobni anteni; tehnik bo potreben samo v primeru, da po digitalnih kanalih ne bo duha ne sluha. Načeloma velja pravilo, da bo digitalno oddajanje kvalitetno, če je bilo kvalitetno tudi analogno z razliko, da digitalni TV signal je ali ga ni.

GORICA - Zbil jo je avtomobil

Kolesarka obležala sredi krožišča

Izsiljena prednost je bila po vsej verjetnosti vzrok prometne nesreče, ki se je zgodila včeraj popoldne na krožišču pred mostom čez Sočo med Gorico in Ločnikom. V nezgodi se je telesno poškodovala kolesarka, 37-letna poljska državljanka A.S.; njen zdravstveno stanje ni zaskrbljujoče, a so jo vsekakor zadržali v bolnišnicu.

Nesreča se je pripetila okrog 14.30 na območju krožišča, ki gleda proti Soči. Avtomobil znamke Fiat panda, v katerem se je peljal moški, je pripeljal v krožišče iz Ulice Lungo Isonzo Argentina, pri čemer je zbil kolesarko, ki se je peljala zunaj kolesarske poti. Ženska je obležala na asfaltu. Mimočo so poklicali na pomoč, ob reševalnih službah 118 so na kraj nesreče prišli tudi mestni redarji, ki preučujejo okoliščine nezgode in odgovornosti vpletene oseb. Kolesarko so z rešilnim vozilom odpeljali v goriško bolnišnico v Ulici Fatebenefratelli. Poleg udarcev in prask je ponesrečenka dobila lažji možganski pretres z retrogradno amnezijo.

GORICA - Koncert v Kulturnem domu

Global Kryner vžgal publiko kot malokdo

»Veliko prepričljivejši smo in bomo, če v to, kar delamo, tudi verjamemo,« je svoj nagovor začel Igor Komel (desno); sledil je nastop šestčlanskega ansambla, ki je nastal pred šestimi leti, sestavlja pa ga pet izkušenih glasbenikov in talentirana pevka jazzovskega porekla Sabine Stieger (spodaj)

FOTO K.D. BUMBACA

Kulturni dom iz Gorice praznuje 29-letnico obstoja in vsestranskega delovanja. Praznovanje so v ponedeljek začeli z odprtjem razstave Klavdija Plačiča, v torek pa ga nadaljevali z večernim koncertom popularne avstrijske skupine Global Kryner. Publiko, ki je prišla iz čezmajsne Goriske, pa tudi iz Trsta, Benečije in celo v Reke na Hrvaškem, je v treh jezikih pozdravila povezovalka Karolina Černic, nagovoril pa jo je ravnatelj Kulturnega doma, Igor Komel.

»Veliko prepričljivejši smo in bomo, če v to, kar delamo, tudi verjamemo,« je svoj nagovor začel Komel in opozoril na krizo, ki prisika tudi na kulturo: »Klub vsem težavam, krčenju finančnih prispevkov, naraščanju socialne stiske in nejasnim perspektivam je bila minula sezona Kulturnega doma ena izmed najbolj uspešnih v zadnjih letih. Požitveni trend se nadaljuje. Iz tega izhaja, da v težkih časih, kakršnim smo danes priča, kultura privablja ljudi in jih povezuje, tako pa opravlja nenačomestljivo družbeno vlogo. Zato naj na pragu nove sezone ponovimo poziv proti neplodnemu krčenju denarja za kulturo. Umiranje kulture na obroke pomeni postopni družbeni samomor. Kultura stane, koliko pa na stane nekulturna, ignoranca?« Zbrane je nagovoril še v italijanščini, govor pa se ni povsem ujemal s slovenskim: »Sajnam - tako Komel -, da se bo med nami udomačila pasivna dvoječnost, t.j. praksa, po kateri bo Slovenec, Italijan in Furlan govoril v svojem jeziku, vsi trije pa se bodo med sabo brez prevajanja razumeli.«

Sledil je nastop skupine Global Kryner, ene izmed najbolj zanimivih protagonistov srednjeevropske glasbene scene. Šestčlanski avstrijski folk-pop-rock-jazz ansambel ponuja izredno dopadljivo in poslušno izvajanje svetovnih hitov različnih žanrov s pretežno astro-folk glasbeno spremljavo. V dvournem programu in razgibanem odrskem nastopu so navdušenemu občinstvu postregli z uspešnicami, od »Eye of the Tiger« in »Like a Virgin« do Santanove »Oye como va«, ki je pognala ljudi kvišku, da so zaplesali, pa še z »Azzurro« Paola Conteja, Cole Porterjevo »Night and Day«, »Honesty« Blijja Joela in tako naprej. Vzgliji so še izvedba jazz standarda Dizzija Gillespija »A night in Tunisia«, svetovna uspešnica Falca »Rambo Amadeus«, jodlani balkanski ritmi, občuteno izvedena »Besame mucho« in, za konec, Avenikova »Slovenija, od kod lepote tvoje«. Bila je prava zabava in sprostitev, kot se spodbidi za praznik rojstnega dne.

Na kraju nesreče BUMBACA

NOVA GORICA - Dnevni center žal zaenkrat ostaja le dnevni

Zaradi krize se viša starost uživalcev drog

Večjega priliva med mladimi ne beležijo - Med uporabniki centra tudi nekaj italijanskih državljanov

Dnevni center za uporabnike drog v Novi Gorici deluje četrto leto. Pred tem je v središču mesta obstajala le metadonska ambulanta, zato so se odvisniki po prejetem odmerku metadona zadreževali v njeni okolici, kar je motilo tamkajšnje stanovalec in lastnike trgovin, saj so uporabniki v tisti okolici večkrat zagresili tudi kakšno tativno. Zanimiv je podatek, da se starostna meja uporabnikov novogoriškega dnevnega centra viša, kar je posledica gospodarske pa tudi osebnih kriz, medtem ko večjega priliva med mladimi ne beležijo. Preventiva na tem področju je učinkovita.

Večina uporabnikov dnevnega centra je vključenih v metadonski program, sicer pa je med njimi tudi veliko uživalcev heroina. Čez dan se tam zvrsti okoli 30 obiskovalcev, ki v prostorih centra lahko operejo oblike, se stisajo, si skuhajo topel obrok ali pa si napolnijo mobilne telefone. Uporabnikom, ki to želijo, svetujejo, kako poiskati pot iz živiljenjske stiske, nekaterim pa je dragocen že pogovor o čisto vsakdanjih stvareh. Center je tudi pomembna vez med obiskovalci in njihovimi svojci. »Nekateri naši uporabniki se ne javljajo domov, zato so svoji zelo v skrbih. Tako večkrat pokličejo k nam, da jim povemo, kako je z njimi, jih nekako potolažimo. Ali pa uporabnikom povemo, da so jih iskali domači ... Žal ne nudimo skupine za samopomoč svojem, kar bi bilo tudi dobrodošlo,« pojasnjuje Luka Mrak, vodja terenskega dela v novogoriškem centru. Dnevni center pa zaenkrat res ostaja le dnevni. Že ob njegovem odprtju je bilo slišati, da bo v bodoče treba uporabnikom omogočiti tudi prenočišče, a zaenkrat se to še ne uresničilo. »Kam gredo naši uporabniki čez noč? Večina ima domove, imamo pa tudi brezdomne uporabnike, takih je šest. To je podatek samo za Novo Gorico, kar ni majhna številka. Nekateri živijo v zapuščenih hišah ali v zapuščenih tovarnah,« pojasnjuje sogovornik, ki opozarja, da za nastanitev nimajo niti dovolj ustreznega kadra niti prostorov. Med uporabniki dnevnega centra je tudi nekaj italijanskih državljanov, ki pa niso redni obiskovalci. »Ne delamo razlike med uporabniki, vsi so dobrodošli. Vendar k nam pride le malo italijanskih uživalcev drog, večno pa jih prihaja v center mesta, na kraje, kjer se uživalci drog zadržujejo. Oni nočijo imeti kakih nadaljnjih navez, na primer z nami,

Uporabniki centra in obiskovalci na družabnosti ob dnevu odprtih vrat K.M.

saj pridejo z drugim namenom. Pridejo po drogo, ki je tu cenejša,« dodaja Mrak, ki je v centru eden od dveh delavcev na terenu, saj z dnevnim centrom ne morejo zaobjeti vse populacije na območju od Bovca do Ajdovščine. S kolegom na mesec razdelita okoli tičoči sterilnih igel. Na mestih, kjer se uporabniki največ zadržujejo, tudi počistita za njimi: pobereta odvržene uporabljenne igle in ostale pripomočke za uporabo drog.

»Naša največja težava je kadrovska. Letoje smo stalno zaposleni, preostali trije so pri nas preko javnih del, zato se ti stalno menjajo, pa tudi izobraženi niso v tej smeri. Ta-

ko moramo vedno koga na novo uvajati, pa tudi uporabniki morajo z njimi na novo vzpostavljati zaupanje. Sicer pa dobro delujemo z bližnjo policijo, centrom za socialno delo,« dodaja Mrak.

V štirih letih delovanja so v dnevnem centru zabeležili tudi primere začasne opustitve drog. »Vsekakor jih usmerjamo k temu,« pojasnjuje vodja centra, Meta Rutar. »Nekateri so odšli na zdravljenje v komuno, drugi so življenje uspeli urediti tako, da so dobili stanovanje, službo. To pa je dolg proces,« sklene Rutarjeva.

Katja Munih

GORICA - Nadškofija Vedno več skrite revščine

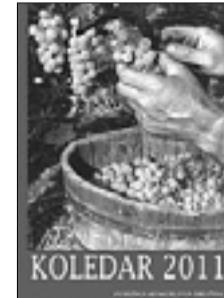
Zamagni o temni plati ekonomije

Marca letos napovedano predavanje italijanskega ekonoma Stefana Zamagnija, ki je ob praznovanju zavetnikov mesta Gorica odpadlo zaradi vremenske ujme, bo potekalo v ponedeljek, 29. novembra, ob 20.30 v avditoriju Fogar na Verdijevem korzu. Dogodek presega cerkvene okvire, je na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je s pozdravom uvedel urednik tednika Voce Isontina Mauro Ungaro, povedal nadškof Dino De Antoni, saj bo gost, ki je poznan in priznan tudi v mednarodnih krogih, obravnava temo, ki zadeva svet ekonomije in torej neposredno konkretno življenje vsakogar. Tudi v našem mestu imamo pred očmi dramatične primere, je dodal, »vedno več je skrite revščine«. Nadškofija je že pred časom skušala podpreti ljudi s škofovskim solidarnostnim skladom, ki se pa spriča vse številnejših zahtev izčrpava; tudi Karitas si s polnimi rokami dela prizadeva, da bi našla rešitev vsaj v najhujših primerih.

Sinuhe Marotta, župnik v stolni cerkvi in vodja mestne dekanije, sopredsedilice predavanja, je o temi večera - »Temna stran ekonomije« - povedal, da je namenoma dvoumna. Načela, na katerih sloni gospodarstvo, so očitno nezadostna, saj je križa v Zahodnem svetu razgalila šibke točke sistema. Zamagni, ki poučuje na univerzi v Bologni in je med drugim sodeloval s papecem Benediktom XVI. pri snovanju enciklike Caritas in Veritate, namreč trdi, da obstaja tudi temna oz. skrita plat ekonomije, t.i. tretji steber, ki sloni na etiki, solidarnosti in vzajemnosti. Poleg »politične« ekonomije, ki jo pojmujejo kot dejavnost, ki proizvaja bogastvo, je torej vedno bolj potrebna »civilna« ekonomija s svojo pristno družbeno in etično razsežnostjo. Na goriškem srečanju v avditoriju Fogar bo gost, ki se bo popoldne srečal s krajevnimi bančniki, skušal nakazati tudi možne izhode iz prečega stanja.

GORICA - GMD

Danes »krst« letosnje zbirke

KOLEDAR
ZA LETO 2011

V galeriji Ars na goriškem Travniku, nad Katoliško knjigarno, bo danes ob 17. uri krstna predstavitev knjižne zbirke Goriške Mohorjeve družbe za leto 2011. Poleg predstavnikov založniške hiše bodo prisotni tudi nekateri avtorji.

Koledar za leto 2011, ki na 256 straneh prinaša prispevke v različnih področjih pa še vrsto člankov verske, zgodovinske in poljudnoznanstvene vsebine, je uredil Jože Markuž; koledarski del krasijo fotografije Silvana Pittolija. Ob njem so izdali knjigo z naslovom »Na počitnice gremo« avtorice Anamarie Volk Zlobec z ilustracijami Paule Bertolini Grudina; v zgodbi o veseli druščini nekolkokrat »upornih« domačih živali je marsikatera živiljenjska modrost. Tretja knjiga iz letosnje zbirke, ki je skupna večernica treh Mohorjevih družb, nosi naslov »Dom«. Avtor Andrej Arko je iz spominov Ericha Schleimerja, lesnega industrialca v pokoju z dvorcem Grebenje nad Gučjo vasjo, ki se na dan svojega 80. rojstnega dne odloči, da svojo živiljenjsko zgodbo posreduje potomcem, izriše zanimivo zgodbo, ki se začne odvijati sredi druge svetovne vojne na Dolenjskem. V razreševanju vojnih in povojnih dogodkov privede pripoved do današnjih dni.

Tudi letos bo knjižni zbirki priložen »Naš koledar«, ki ga Goriška Mohorjeva izdaja z Duhovsko zvezdo iz Trsta. V stenskem koledaru so zabeležena predvsem praznovanja in župnijski prazniki na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji; krasijo ga fotografije gorskih cvetov Danijela Čotarja.

Predstavitev bosta sledili še v Tržaški knjigarni v Ulici Sv. Frančiška v Trstu v petek, 26. novembra, ob 18. uri, in v knjigarni Celjske Mohorjeve na Nazorjevi ulici 1 v Ljubljani v ponedeljek, 29. novembra, ob 11. uri.

NOVA GORICA Tudi ministrica v boju proti nasilju

Ob mednarodnem dnevnu boju proti nasilju nad ženskami bo v Novi Gorici danes osrednji dogodek, ki ga podpira ministrstvo za notranje zadeve. Od 14. ure dalje bo na Bevkovem trgu stojnica, na kateri bodo ministrica za notranje zadeve Katarina Kresal, namestnica generalnega direktorja policije Tatjana Bobnar in drugi predstavniki policije, med njimi vrhunska športnica, zaposlena v policiji, Natalija Gros in Rok Drakšič, predstavnice Zveze za nenasilje in župan Matej Arčon mimočim delili promocijski material - pentje in letake - ter opozarjali na pomen prijave nasilja v družini. Dogodek se bo nadaljeval s posvetom ob začetku mednarodnih akcij proti nasilju nad ženskami, ki bo ob 15. uri v sejni sobi mestne hiše. Sodelovali bodo ministrica Katarina Kresal, župan Arčon, Tatjana Bobnar, predstavnik policijske uprave Nova Gorica Janko Mencinger, direktorica Zavoda Karitas Samarijan Milena Brumat, predsednica Društva SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja Maja Plaz in regionalna koordinatorka za obravnavo nasilja v družini iz novogoriškega Centra za socialno delo Majda Pušnar; pozvezala bo predsednica Društva za nenasilno komunikacijo Katja Zubakovc Kerin.(km)

DOBERDOB - Tradicionalni shod članov SPI-CGIL

Mnogi upokojenci se sprašujejo, kako preživeti do konca meseca

Med družabnim srečanjem so nagradili zaslужna člana Andreja Gergoleta - Juvanež in Milo Ferletič

BUMBACA

Polna udeležba na petkovem tradicionalnem shodu upokojencev iz Doberdoba, včlanjenih v SPI-CGIL, je nedvomno dokaz, da so težave starejših občanov vse bolj občutene in pereče. Marsikateri upokojenec se z velikimi težavami prebije do konca meseca zaradi podražitve osnovnih živiljenjskih dobrin, zato pa je toliko pomembnejša vloga sindikatov, ki krajne upravitelje pozivajo h krepiti socialnih storitev.

Doberdobski upokojenci so se zbrali na turistični kmetiji, Kovač, kjer je prisotne v imenu domače sekcije SPI-CGIL pozdravil Olinto Zanier. Za njim je spregovoril predstavnik SPI-

CGIL za tržiško mesto okrožje Pino Novati; pojasnil je, da se bodo v kratkem predstavniki občin iz tržiškega mesta okrožja sestali in sestavili spisek zahtev, ki zadevajo potrebe starejših občanov in jih bodo posredovali deželnim upraviteljem.

Na srečanju je doberdobsko občinsko upravo predstavil odbornik Nordio Gergolet, prisotna pa je bila tudi delegacija upokojencev iz pobratene Prvačine. Med shodom so izročili priznanje dvema zaslужnima članoma doberdobske sekcije upokojencev; nagrajena sta bila Andrej Gergolet - Juvanež in Mila Ferletič.

Avtomobil zbil peško

Včeraj popoldne je v Ulici Valentinis v Tržiču prišlo do nesreče, v kateri se je poškodovala 56-letna ženska, Tržičanka, ki je prečkala cesto v bližini prehoda za pešce, je zbil avtomobil Y10, ki je peljal proti predmestju. Voznica je 56-letno M.L. opazila prepozno, da bi se ji izognila. Peška, ki so prepečljali v tržaško bolnišnico na Katinari, je dobila udarc v glavo, njeno zdravstveno stanje pa ni hudo.

Vpisovanja v Forum mladih

Konec meseca bo goriška pokrajina zaključila z zbiranjem prijav zasebnikov in društev, ki želijo sodelovati pri Forumu mladih za leto 2011. Več informacij je na voljo na spletni strani goriške pokrajine.

Podžupan iz Turjaka odstopil

V prejšnjih dneh je podžupan občine Turjak Mario Schiavon odstopil. V pismu, ki ga je naslovil na župana Alessandra Brumata, je pojasnil, da je odstopil iz družinskih razlogov.

Knjiga o šempetrski župniji

»Župnija Šempeter pri Gorici skozi čas« je naslov knjige, ki jo bodo danes ob 17.30 predstavili v hiši Ascoli v Gorici. Ob Matjzi Poljšak Furlan, ki je med avtorji knjige, bodo spregovorili Ivan Portelli in Saša Quinti.

Sejem smučarske opreme

Smučarski klub Nova Gorica organizira smučarski sejem v telovadnici OŠ Franja Erjavca v Novi Gorici. Sejem rabljene opreme bo potekal od 25. do 28. novembra. (km)

NOVA GORICA - Vodomet v mestnem središču

Iz trga brizga

Nekaterim se zdi prijetna poživitev peš cone, drugi pa nergajo, češ da »si moker še, če stojiš dva metra stran«

V teh dneh so Finalovi gradbenici odstranili zaščitno ograjo okrog gradbišča na Bevkovem trgu v Novi Gorici in meščani so si lahko od bližu ogledali novo pridobitev: vodomet, ki vodo lahko brizga dva metra visoko. Vse skupaj ne bi bilo nič posebnega, če bi se gradnje tik pred lokalnimi volitvami v prejšnji občinski upravi ne lotili tako skrivnostno: občane je namreč presenetil češ noč ograjen del Bevkovega trga in ugibanj okrog tega, kaj se bo tam gradilo, ni bilo malo, vsekakor pa se prej ni vedelo o tem, da naj bi na tistem mestu umestili vodomet.

Kakorkoli že, investicija, vredna 36.000 evrov je, kot kaže, dokončana. Mnenja med mimočim o novi pridobitvi pa so deljena: nekaterim se zdi prijetna poživitev peš cone, drugi pa nergajo, češ da »si moker še, če stojiš dva metra stran«.(km)

Otrokov prvi stik z novo pridobitvijo na Bevkovem trgu FOTO K.M.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU

RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU

DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD: gledališču Verdi v Gorici: v soboto, 27. novembra, ob 20.30 »Oblivion show«; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU bo v ponедeljek, 29. novembra, ob 21. uri »Testimoni«, igrajo Giampiero Ingrassia, Cesare Bocci in Giovanni Vettorazzo; informacije blagajni v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 24. novembra, ob 20.45 »Oblivion Show«; 25. novembra ob 20.45 koncert polifoničnega zboru iz Rude; informacije po tel. 0481-790470.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA na Trgu Edvarda Kardelja 5 v Novi Gorici bo v soboto, 27. novembra, ob 10.30 in 16. uri (Goriški vrtljak) »Prava princeska«, gostovanje Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane; predprodaja in informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 27. novembra »Acqua«, nastopa gledališka skupina Unoteatro (za vse starosti); informacije v uradih CTA, Ul. Cappuccini 19/1 v Gorici od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15. in 16.30, ob petkah med 10. in 14. uro (tel. 0481-537280).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Una vita tranquilla«.

Dvorana 3: »Cinema & Rock« 20.45 »Boyz n the Wood«.

DANES V TRŽIČU **KINEMAX** Dvorana 1: 17.45 - 20.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 2: 18.15 - 20.15 - 22.15 »Saw 3D« (digital 3D).

Dvorana 3: 16.00 - 18.40 - 21.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 4: 17.15 - 20.00 - 22.00 »Un marito di troppo«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.00 »Stanno tutti bene«; 22.00 »Unstoppable - Fuori controllo«.

Koncerti

VEČERNI KONCERTI združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici: v petek, 26. novembra, ob 20.45 »Il giocatore« Cherubinija, »La serva padrona« Pergolesija in »Opera giocosa italiana«; informacije in rezervacije po lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

Čestitke

K Štekarjevim na Valerišče je storklja v kratkem kar dvakrat prišla; že med trgovijo je Eriki in Cristianu prvorodenčka MANUELA izročila, po Martinovem pa je Katja, Nikolaju in Anji drugorojenčka DANIJELA pripeljal! Staršem in nonotonom voščimo veliko lepih, srečnih dni in čim manj neprespanih noči. Manuelu in Danjelu pa veliko zdravja, ljubezni in veselja. KD Briški grič

Razstave

V GALERIJI FRNAŽA v Novi Gorici bo do 26. novembra na ogled razstava slik »Zahodi sonca« Miroslava Ivankovića.

V CVETLIČARNI KOFOL v Šempetu pri Gorici (Trg Ivana Roba 13) bo na ogled razstava adventnih božično noveletnih aranžmajev 25. in 26. novembra med 8. in 18. uro ter 27. novembra med 8. in 15. uro.

V VEČNAMENSKEM CENTRU v Ul. Baiamonti v Gorici je na ogled prodajne razstave izdelkov udeležencev laboratorijskega centra CISI in ANFASS iz Gorice; danes, 25., in 26. novembra, od 9. do 19. ure ter v soboto, 27. novembra, od 9. do 17. ure.

V PALAČI LOCATELLI V KRMINU bo v soboto, 27. novembra, ob 18. uri odprtje razstave Daria Scottija z naslovom »Bretagna, la pietra in fiore«; na ogled bo do 19. decembra ob petkih in sobotah med 17. in 19. uro, ob nedeljah med 10. in 12. ter med 17. in 19. uro (vstop prost).

V GALERIJI METROPOLITANA v Ul. Leoni 7 v Gorici je na ogled fotografarska razstava z naslovom »Subject« goriškega fotografa Giovannija Assirelijia; do 28. novembra med 16. in 20. uro, vstop prost.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava koroškega umetnika Gustava Januša; do 28. novembra ob prireditvah.

V GALERIJI TIR centra Mostovne v Solkanu bo do 1. decembra na ogled slikarska razstava z naslovom »Večplastnost celote« skupine 12. poteka. **V GALERIJI ARS** na Travniku v Gorici je na ogled razstava Deziderija Švare; do 8. decembra od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15. in 19. uro.

V GALERIJI DORE BASSI v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici Davi-

de Garbuggio razstavlja do 8. decembra; od 28. decembra do 12. januarja 2011 bo razstavljal Alessandra Bernardis; od pondeljka do sobote med 10. in 12. ter med 16. in 19. uro, informacije po tel. 0481-383287-383297, www.comune.gorizia.it, urp@comune.gorizia.it.

OB 70. LETNICI KLAVDIJA PALČIČA je v Kulturnem domu v Gorici na ogled razstava »Pripovedna prehajanja«; do 12. decembra od pondeljka do petka med 10. in 13. uro ter med 16. in 18. uro in med prireditvami.

V GALERIJI SPAZZAPAN v Ul. Battisti 1 v Gradišču (tel. 0481-960816) je na ogled razstava »Spazzapan a Torino. Le collezioni Accati e Villa«; do 15. januarja 2011 od torka do nedelje med 10. in 18. uro.

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v goriškem grajskem naselju je na ogled razstava fotografij filmskih zvezd med 30. in 50. leti Artura Gherga; do 31. januarja 2011.

Šolske vesti

JESEN NA MIZI: Ad formandum vabi k vpisu na kulinarčni tečaj, namenjen ljubiteljem kuhanja, ki bo v danes, 25. novembra, ob 18. uri v Dijaškem domu S. Gregorčiča v Gorici. Jedilni list: bučni njoki z žajbljivim maslom in dimljeno skuto, mariniran govej file s krompirjevo tortico s hrenom, čokoladna pita s hruškami. Udeleženci prejmejo v dan recepte in potrdilo o obiskovanju tečaja; vpisovanja po tel. 334-282583, promo@adformandum.eu.

ZSKD IN GLASBENA MATICA vabita mlade na jazz delavnico s prof. Andrejko Možina, ki bo v soboto, 27. novembra, od 18. ure do 19.30 v Tumovi dvorani v KB centru.

Izleti

SPDG prireja v nedeljo, 28. novembra, izlet v neznanu. Zbirališče na parkirišču v ulici Italico Brass v Gorici ob 7. uri; predvideva se približno 4 ure hoje; informacije po tel. 339-7047196 (Boris) ali boris@kinoatelje.it.

KD SOVODNJE organizira v soboto in nedeljo, 18. in 19. decembra, dvodnevni izlet v Brunik, Merano in Bocen. Odhod iz Sovodenj v soboto ob 6.30.

Prihod v Brunico ob uri kosila. Posamezen ogled mesta in tržnic. V zgodnjih popoldanskih urah prihod v Merano in čas na razpolago za ogled mesta in tržnic. Skupna večerja v pivnici Forst v vasici Lagundo. V nedeljo zjutraj obisk tovarne keramik Thun. Sledi ogled sredšča Bocna z vodičem. Kosilo prostoto. Popoldan na razpolago za ogled muzejev, tržnic in drugih zanimivosti mesta. Povratek v Sovodenje v večernih urah; informacije in vpisovanje po tel. 349-3666161 (Erik) do 30. novembra.

KD KREMENJAK iz JAMELJ prireja tekmovanje v briškoli vsaki petek v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici Davi-

Obvestila

AŠKD KREMENJAK iz JAMELJ prireja tekmovanje v briškoli vsaki petek

MOSTOVNA - Gušti, Adam in Instinkt

S koncertom odpirajo meje

Cilj jutrišnjega glasbenega dogodka

»Odpiram meje« v solkanski Mostovni je povezovanje goriške in novogoriške publike. Nosilec koncerta je uveljavljeni slovenski glasbenik in avtor številnih uspešnic Gušti, ki meni, da je obmejna lokacija koncerta kot nalašč za vlogo stičša novodobne kulture mladih z obeh strani meje. Na koncertnem odru Mostovne bodo poleg Guštija nastopili še ljubljanski bend Adam ter novogoriški Instinkt. Gušti je poznan predvsem po številnih uspešnicah, ki jih je spisal za slovensko rock skupino Big Foot Mama, s pevko Polono Kasal pa se je preizkusil tudi kot samostojni izvajalec. Z novim singlom »Sjene«, ki ga izvaja hrvaška pevka Ema Gagro, napoveduje tretji samostojni album, ki bo predvidoma izšel v začetku 2011.

Karte za koncert so v predprodaji po 6 evrov, na dan koncerta pa po 8 evrov; vrata Mostovne se odprejo 20.30.(km)

Avtor številnih uspešnic Gušti

Goriška Mohorjeva družba
Knjižna zbirka 2011
Predstavitev:
danes, 25. novembra 2010
ob 17. uri
v galeriji Ars,
Travnik 25 v Gorici.

Poslovni oglasi
IMSA IMPEX SRL IŠČE praktikanta/ko za delo v skladnišču. Zahteve se znanje slovenščine, dinamičnost in timsko delo.
CV pošljite na job@imsa.it

V NAJEM ODDAMO poslovne prostore v Šandrežu, približno 100 kv.m.
Tel. 3290286591
20-letnici razpada Jugoslavije debatni večer »Premisliti Jugoslavijo« z Dimitrijem Volčičem in Milošem Budinom v ponedeljek, 29. novembra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Doberdobu. **ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV** v sodelovanju s KŠD Rovjanski Krpan vabi na slavnostno podelitev nagrad in predstavitev autologije mednarodnega natečaja poezije »Sledi - Tracce« v petek, 3. decembra, ob 20. uri v malo dvorani Kulturnega doma (Ul. Petronio, 4) v Trstu.

Mali oglasi

LJUBITELJU ŽIVALI podarim dvomesecno psičko mešanko z dolgo dlako, majhne rasti; tel. 347-1243400.

Osmice

BERTO TONKIČ v Doberdobu je odprl osmico; toči belo in črno vino ter nudni domači prigrizek; tel. 0481-78066.

V DOBERDOBУ pri Dolincah (Ul. Bratuz) je odprl osmico Marko Ferfolja »Belota«; tel. 329-6483970.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Liliana Tonut (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 12.00, Alba Tresisan (iz bolnišnice) v cerkvi Sv. Štefana v Romjanu, sledila bo upepelitev.

DANES V KRMINU: 15.00, Francesca Rizzo (sestra Gabrielangela) v samostanu Rosa mistica in na pokopališču.

OKUSI KRASA NISO SAMO GASTRONOMIJA

Razstave štirinajstih fotografov v znamenju Okusov Krasa na Tržaškem in Goriškem

Okusi Krasa ne ponujajo samo jedilnikov in proizvodov, ampak tudi bogat splet fotografiskih utrinkov, od tradicionalnih krajevnih motivov do avtorskih posnetkov, portretov in tudi potopisov, realiziranih z različnimi tehnikami. Gre za kar štirinajst razstav od Gliničice do goriškega Krasa, ki so bile postavljene s pomočjo več partnerjev: revije Juliet, triestefotografija, krožkov Fotovideo Trst 80 in Skupina 75 iz Gorice.

Na Općinah v dvorani krajevne Občinske izpostave (blizu pokopališča) in v 11 gostilnah, trgovinah, bankah, ki se nahajajo na osrednjih Narodni, Dunajski in Proseški ulici (Trgovina Cobez, Kavarna Vatta, Optika Malalan, Trgovina Pelletterie Roberta, Gostilna Veto, Zadružna kraška banka, Pekarna Čok, Bife Rino, Bar Kanarin, Restavracija Daneu, Nova Ljubljanska banka) so fotografije Deana Dubokoviča, ki je znan po svojih barvnih ilustracijah knjige o Vitovski. Od sobote pa bodo njegove barvne fotografije iz niza GasKras razstavljene tudi na kmetiji Benjamina Zidaricha v Praproto med osmico, ki bo odprtja do 13. decembra.

V openski restavraciji Daneu je na ogled dvojna razstava. »Scenografije - Kras« Goričana Silvana Pittolija je sklop prefinjenih črnobelih kaleidoskopov iz fragmentov posnetkov nastalih na goriškem Krasu. »Slovaški gradovi« pa je naslov reportaže Tržačanke Mirne Viola, ki ponuja dragocen vpogled v bogato srednjeveško dediščino, ki je včasih prezrta ali ostane prikrita današnjemu masovnemu turizmu.

Vedno na Općinah, tokrat pri Vetotu, smo spet priča dvojni razstavi: domačega fotografa Janka Kovačiča, ki nas zabava in malce tudi preseneča s svojimi »B'zovci«, ter Jadranu Čeha, člana krožka Žarez iz Sežane, ki nam prinaša tudi nevsakdanje posnetke sicer tradicionalne kraške stavbarske prisotnosti.

V piceriji Kariš na Pesku so razstavljeni v okusni sodobni lokaciji »Jurtranji biseri«, ki jih je občutkom in tudi trudem ujela Alenka Petaros ob prvem svitanju dneva. Pri Guštinu v Zgoniku so izvirne fotografije Nataše Peric, ki je pod naslovom »Agro-Kraš« zbrala svoje reportaže in tudi romantične foto-pesmi v znamenju stihov velikega Nabrežinca Iga Grudna.

»Miška po Krasu« pa je hecen in ironičen naslov resne zadeve: Goričan Marko Vogrič razstavlja v restavraciji Savron v Devinščini (pri Mobilni Elio) svoje črnobele izreze kraške pokrajine, s tehniko »camere obscurae«, ki nam vrača pravdne podobe kot izrisane iz drugega planeta.

V kraški Biti (bivšem Ljudskem domu) so na ogled »Jadra« Luke Vuge, gre za morske regatne posnetke, ki so nastali v raznih delih Jadrana in Tirena, medtem ko je Miloš Zidarčič pri Sardoču v Prečniku pričaral svoje morske vedute s posebno svetlobo. Naslov razstave je »Od Istre do Devina« in ena od teh v velikem formatu krasi svojsko štimungo bazena novega Well-ness centra Hotela Pesek.

Na Goriškem sta letos prvič dve razstavi v okviru Okusov Krasa. V Gradini pri Doberdobu prvič nastopajo trije trža-

Razstava GasKras Deana Dubokoviča

ški ustvarjalci. Diego Geri predstavlja svoje »Kmečke utrinke«, raho obarvane detajle kraških domaći. Sonja Osbich svoje igrive, skoraj nadrealistične, sestavljenke iz rotopartnic in domaćih kuhinj, postavljeni sredi kraških polj, jas in dreves, naslavljiva kar »Miš-Maš«. Marina Sturman pa nam ponuja svoj prijazen, empatičen in zabaven poklon jesenski kraljici kraških vrtov »Buča, buče, z bučo«.

V Lokandi Devetak na Vrhu sv. Mihaela, ki prvič gosti foto razstavo za Okuse Krasa, je izobesil svoja poetično razgajalna drevesa Goričan Carlo Sciauzero, ki je z Ljubljancanom Dubokovičem edini profesionalni fotograf letošnjih razstav Okusov Krasa. Sam skrivnostni naslov »Narobe svet« nas vabi k obisku...

Razstava »GasKras« bo odprtta do 3. decembra v jutranjem in popoldanskem času, ko je odprt občinski urad na Općinah. Tudi ostale razstave bodo gotovo na ogled še vsaj cel mesec in dlje, ko so odprte sodelujoče gostilne in trgovine. Še naprej so na voljo (z rezervacijo) tudi jedilniki Okusov Krasa in v prodaji proizvodi trgovinah in pekarnah. Informacije o dneh odprtja lokalov in razstavah na: www.triesteturismo.net, www.skupina75.it, www.trst80.com

V ponedeljek, 13. decembra, ob 21:00
Katedrala / Borbetomagus (USA) in Thomas Ankersmit (NL).

V sredo, 15. decembra, ob 21:00 Komuna / Odprt Mikrofon in Eskobars unplugged.

Galerija Jakopič

Danes, 25. novembra, ob 21.00 / Nina Fajdiga in Jasmina Križaj: »... in kliči me Antonija«. Koreografija in izvedba: Jasmina Križaj, Nina Fajdiga, Clarice Braga Barbosa Lima in Leila McMillan; svetovalka za gib: Maja Delak; oblikovanje luči: Urška Vohar; kostumi: Urša Recer. / Ponovitve: v petek, 26. in v soboto, 27. novembra, ob 21.00.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapi-darij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti iz italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nascisticno koncentrično uničevalno taborišče, fotografija razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): do 13. decembra, v tretjem nadstropju, sta na ogled rastavi: »Sculptura triestina del '900« ter »Ruggero Radovan (1877 - 1965) l'atelier di uno scultore«.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): do 12. decembra je na ogled razstava Roberta di Camerino »La rivoluzione del colore«.

Železniški muzej na Marsovem polju (Camp Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756. / je na ogled, do konca decembra, dokumentarna razstava, ki jo je uredila Branka Sulčič Sulli: »Porečanka včeraj: ozkotirna proga; danes: pot zdravja in prijateljstva«. Urnik: v sredo, v soboto in v nedeljo od 9.00 do 13.00 (brezplačni ogled samo razstave).

Narodna študijska knjižnica (ul. S. Francesco 20): je na ogled razstava Sa-re Conestabo, pod naslovom: »Kralj Petrolej«. Razstava bo na ogled do konca decembra, po urniku knjižnice. Bambičeva galerija: je na ogled razstava »Živiljenje je lepo«. ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GRADIŠČE
Galerija Spazzapan (ul. Battisti 1): do 15. januarja 2011 je na ogled razstave »Spazzapan a Torino. Le collezioni Accati e Villa«. Urnik: od torka do nedelje med 10.30 in 12.30 ter med 16. in 20. uro. Info: tel. 0481-960816

GORICA
Goriški muzej - Grad Dobrovo: na ogled je arheološka razstava Pivsko posodje iz slovenskih muzejev in fotografija razstava Kamnita Istra in cete-toča Brda Dinka - Dominika Bizjaka.

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 00386-3359811, www.goriskimuzej.si

Galerija Dora Bassi (deželni avditorij v Ul. Roma): do 8. decembra razstavlja Davide Garbuglio in od 28. decembra do 12. januarja 2011 Alessandra Bernardis. Urnik: od ponedeljka do sobote med 10.00 in 12.00 ter med 16.00 in 19.00, informacije po tel. 0481-383287-383297, www.comune.gorizia.it, urp@comune.gorizia.it

V galeriji Maria di Iorio v državnih knjižnicah: na ogled je razstava z naslovom »Stefano d'Ungheria, fondatore dello Stato e Apostolo della nazione«; ogled bo z brezplačnim vstopom do 28. januarja 2011 od ponedeljka do petka med 10.30 in 18.30, ob sobotah med 10.30 in 13.30.

V Pokrajinskih Muzejih v goriškem grajskem naselju: je na ogled razstava fotografij zvezdnikov med 30. in 50 leti Artura Gherga; na ogled bo do 31. januarja 2011.

Kulturni dom: ob 70. letnici Klavdija Palčiča je v Kulturnem domu v Gorici na ogled razstava »Pripovedna prehajanja«. Urnik: do 12. decembra od ponedeljka do petka med 10.00 in 13.00 ter med 16.00 in 18.00 in med prireditvami.

Društvo Ars (Travnik 25): do 8. decembra je na ogled razstava Deziderija Švare z naslovom »Nenapisana pi-sma...«. Urnik: od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.00 in 19.00.

Galerija Metropolitana (Ul. Leon 1): do 28. novembra je na ogled fotografiska razstava z naslovom »Subject« goriškega fotografa Giovannija Assirelli. Urnik: med 16.00 in 20.00 uro, vstop prost.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom: je na ogled razstava fotografij Marka Modica, z naslovom »Krasmosis« in slikarska regijska razstava JSKD z naslovom »Portreti«.

KOPER

Pretorska dvorana: je na ogled razstava Mojce Kleibencet, Petre Koren in Ane Selija pod naslovom: »Utrinki«.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprt v sobotah, nedeljah in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

Stolp na vratih: razstavlja avtorice likovne sekcije Kulturnega društva »Jože Pahor« iz Sežane, pod naslovom: »Videnja«. Avtorice so: Almira Benassi, Nada Bric, Marinka Grohar Gatnik, Ana Hanzel, Mirjam Kocjan, Sonja Peroci in Ivica Žerjal. Urnik: od torka do nedelje, od 10.00 do 18.00.

Galerija Pri Valetovih: danes, 25. novembra bo odprtje likovne razstave Slavka Guština »Trije Svetovi«. Predstavila ga bo Beti Njari. Za odprtje razstave bosta prispevala pesnica Patricija Dodič Petra s poezijo ter kitarist in kantavtor Tomaž Ban za glasbeno kuliso.

AJDVOŠČINA

Vojničnica Janka Premrla Vojka: vojnični muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor ob ponedeljku do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljenje skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 00386-3359811).

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna in univerzitetna knjižnica: je na ogled razstava knjig: »Zakladi Univerzitetne knjižnice v Budimpešti ob njeni 450-letnici«.

Svetovni slovenski kongres (Cankarjeva cesta 1/IV): je na ogled razstava Roberta Faganeli.

Slovenski Etnografski muzej: na ogled stalni razstavi: »Med naravo in kulturo« in »Jaz mi in drugi: podobe mojega sveta«. Na ogled je tudi razstava Petra Černeta, v kiparski Etnološki tematiki: »Videti, česar znanost ne vidi«.

Cankarjev dom (Prvo preddverje): še danes, 25. novembra ob 21. ljubljanskem mednarodnem filmskem festivalu - LIFFe razstava pod naslovom »Zarota molka«. Preplet filmske in fotografiske ustvarjalnosti.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V soboto, 4. decembra, ob 20.30 / Boris Pahor: »Necropolis«.
Stalno gledališče FJK II Rossetti
Dvorana Assicurazioni Generali
Danes 25. novembra, ob 20.30 / Rodgers & Hammerstein: »Oklahoma!«. Predstava v angleškem jeziku. nadnapisi v italijanščini. / Ponovitve: v petek, 26. in v soboto, 27. ob 20.30 ter v nedeljo, 28. novembra, ob 16.00.

Dvorana Bartoli
Danes, 25. novembra, ob 21.0

DALJNJI VZHOD - Dan po severnokorejskem napadu Seul in Washington napovedala vojaške vaje

ZDA v Rumeno morje napotile jedrsko letalonosilko Washington

Iz mednarodne skupnosti še vedno prihajajo obsodbe torkovega napada in pozivi Kitajski, naj vpliva na režim v Pjonganju

SEUL/WASHINGTON - Dan po severnokorejskem topniškem napadu na južnokorejski otok, ki je po zadnjih podatkih terjal štiri smrtne žrtve, so včeraj v Seulu sporočili, da bodo Južna Koreja in ZDA v nedeljo začele skupne vojaške vaje, s katerimi naj bi potrdili trdnost ameriško-južnokorejskega zavezništva. Za izvedbo vaj, na katerih bo sodelovala tudi ameriška letalonosilka George Washington, sta se v telefonskem pogovoru dogovorila ameriški predsednik Barack Obama, ki je Seulu ponovno zagotovil vso podporo, in južnokorejski predsednik Lee Myung-Bak. Iz Bele hiše so sporočili, da bodo z vajami "nadalevali tesno varnostno sodelovanje med državama ter poudarili trdnost njunega zavezništva ter zavezo miru in varnosti v regiji".

Torkov incident, ki velja za najhujšega po koncu vojne med Korejama, je po zadnjih podatkih terjal štiri smrtne žrtve. Na otoku Yeonpyeong so namreč včeraj v ruševnah hiš, ki so bile tarča napada, našli še dve trupli. V napadu sta bili sicer ubiti tudi dva južnokorejska marinca, medtem ko so bili 15 marincev v trije civilisti ranjeni.

Iz mednarodne skupnosti še vedno prihajajo obsodbe torkovega napada pa tudi pozivi Kitajski, ki velja za severnokorejsko zaveznicu, naj vpliva na režim v Pjonganju. Ameriški predsednik Obama je tako dejal, da mora mednarodna skupnost spoznati, da Severna Koreja predstavlja "resno in stalno grožnjo, s katero se je treba ukvar-

jati". Pozval je Kitajsko, naj da Severni Koreji jasno vede, da obstaja vrsta mednarodnih pravil, ki se jih mora držati. Tudi Japonska je Kitajsko pozvala, naj uporabi svoj vpliv na Severno Korejo za zmanjšanje napetosti na razdeljenem polotoku. "Morali bi pozvati Kitajsko, ki ima velik vpliv na Severno Korejo, naj si prizadeva za ustavitev severnokorejskih dejanj," je dejal japonski premier Naoto Kan. Zaradi torkovega napada namreč niso zaskrbljeni zgolj v Južni Koreji temveč tudi na Japonskem in drugod v Aziji.

Južnokorejsko obrambno ministrstvo je sicer včeraj napovedalo, da bo na otok Yeonpyeong namestilo dodatno topništvo. Po njihovih podatkih je severnokorejska vojska v torem na južnokorejsko ozemlje izstrelila 170 granat, od tega jih je 80 zadelo otok, uničile pa so 19 hiš. Južna Koreja je poleg tega prekinila dobavo pomoči severni sosedji. Septembra je namreč Seul Pjonganju po hudih poplavah obljudil pomoč v hrani in drugih nujnih potrebsčinah v vrednosti okoli 6,5 milijona evrov. Južnokorejsko ministrstvo za združitevje je sporočilo, da so na sever že poslali 5000 ton riža, tri milijone paketov instantnih rezancev in 3000 ton cementa, zdaj pa so ustavili pošiljko 7000 ton cementa in medicinske opreme.

V Seulu pa so bili včeraj tudi manjši protesti proti severnokorejskemu napadu. Več protestnikov je zahvalovalo maščevanje, obenem pa so pozivali Kitajsko, naj obsodi napad. (STA)

Letalenosilka George Washington

IRSKA - Standard & Poor's krepko znižal bonitetno oceno

Dublin bo dobil 85 milijard evrov, v štirih letih naj bi prihranili 15 milijard evrov

DUBLIN - Irska vlada je včeraj predstavila štiriletni program varčevalnih ukrepov, s katerim želi prihraniti 15 milijard evrov. Sprejem varčevalnega programa je pogoj, da bi država prejela finančno pomoč iz tujine, ki naj bi po poročanju irskega rada RTE znašala 85 milijard evrov.

Med bistvenimi ukrepi je zvišanje davka na dodano vrednost na 23 odstotkov do leta 2014. Ni pa predvideno zvišanje davka od dohodkov pravnih oseb - ta z 12,5-odstotno stopnjo velja za glavni magnet za tuja podjetja, da investirajo na Irskem. Irski premier Brian Cowen je ob predstavitvi programa v irskem parlamentu izrazil upanje, da bo varčevalni načrt okreplil zaupanje v okrevanje države.

Razmere na Irskem so povzročile val razburjenja, koalicijska partnerica Zelena stranka pa je v ponedeljek pozvala k takojšnjemu razpisu predčasnih volitev. Cowen je v torem

zavrnil možnost takojšnjih predčasnih volitev in napovedal, da bodo te po sprejetju varčevalnega proračuna.

Irska je po Grčiji druga država članica območja evra, ki je bila v letošnjem letu prisiljena zaprositi za mednarodno finančno pomoč. Pomoč v okviru sistema za zagotavljanje stabilnosti evra, vzpostavljenega maja, naj bi pomirila finančne trge.

Sistem za zagotavljanje stabilnosti evra vključuje mehanizem 60 milijard evrov pomoči iz proračuna EU in mehanizem, ki v treh letih zagotavlja do 440 milijard evrov potencialnih poročev. Poleg tega je v tem okviru predvidenih do 250 milijard evrov pomoči iz IMF.

Države v območju evra si želijo zagotoviti stabilnost evra, ki še naprej izgublja na vrednosti. Včeraj se je tečaj skupne evropske valute spustil po 1,33 dolarja, na padec evra pa povišajo tudi napetosti med Severno in Južno Korejo. (STA)

Irska pa izgublja tudi bonitet, saj je včeraj bonitetna hiša Standard & Poor's (S&P) krepko znižala oceno kreditne sposobnosti Irske. Dolgoročno bonitet je znižala za dve stopnji - z "AA-" na "A", kratkoročno pa z "A-1+" na "A-1", so v noči na sredo sporočili iz agencije s sedežem v Londonu. Hkrati agencija ni izključila možnosti vnovičnega poslabšanja bonitetne ocene, s tem ko je državo uvrstila na neke vrste opazovalno listo (Credit Watch). Pri S&P so znižanje ocene pojasnili z možnostjo, da bodo težave domačih bank še dodatno obremenile irski državni proračun.

Napovedana pomoč Irske sicer utegne negotovost nekoliko ublažiti, dodaja agencija, hkrati pa opozarja, da ta pomoč ne bo znižala visoke zadolženosti države ali izboljšala neugodnih konjunkturnih napovedi. Brez te finančne pomoči bi sicer agencija S&P še bolj znižala bonitetno oceno Irske. (STA)

PORTUGALSKA - Na robu finančne krize

Portugalci so stavkali proti varčevalnim ukrepom

LIZBONA - Na Portugalskem je včeraj potekala 24-urna splošna stavka proti varčevalnim ukrepom v tej močno zadolženi državi. Prva skupna stavka dveh največjih sindikatov na Portugalskem po 22 letih je med drugim ohromila promet in javni sektor, močno pa je bilo okrnjeno tudi delo v številnih zasebnih podjetjih.

Na Portugalskem so bili spriči stavke odpovedani vsi komercialni leti. Odgovaranjih je bilo tudi več kot 75 odstotkov vlagov in okoli 60 odstotkov avtobusov. V Lizboni ni vozila podzemna železnica, prekinjen je bil tudi ladijski promet po reki Tejo. Kljub temu zjutraj niso poročali o večjih prometnih zamaških na vpadihacih v portugalsko prestolnico. Včerajšnja stavka, ki sta jo organizirala sindikata UGT in največji sindikat CGPT, je ohromila tudi šolstvo in zdravstvo. Po navedbah sindikatov so bili zaprte številne šole, večina bolnišnic pa je obravnavala le najnove primere. Stavki so se pridružili tudi banke in mediji, okrnjena pa je bila tudi dobava goriva.

Generalni sekretar UGT Joao Proenca je poudaril, da gre za največji

stavko na Portugalskem v zgodovini, ki je celo pomembnejša od stavke leta 1988. Po navedbah sindikatov voditeljev je stavka močno vplivala tudi na zasebni sektor. V Volkswagnovi tovarni Autoeuropa blizu Porta je tako delalo le okoli deset odstotkov zaposlenih.

Poleg Grčije, Irske in Španije je Portugalska med najbolj zadolženimi državami v območju evra. Portugalski parlament je v začetku meseca sprejel proračun, ki za prihodnje leto predvideva številne varčevalne ukrepe. Med drugim bodo za pet odstotkov zmanjšali odhodke za plače v javnem sektorju in vnovič dvignili davek na dodano vrednost, tokrat z 21 na 23 odstotkov. Dvignili bodo tudi davek na plače in zmanjšali socialne izdatke. Z varčevalnimi ukrepi naj bi javnofinančni primanjkljaj, ki bo po napovedih letos dosegel 7,3 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP), v letu 2011 zmanjšali na 4,6 odstotka BDP, kar pa še vedno presega triodstotno stopnjo, ki jo dovoljuje pakt o stabilnosti in rasti. Portugalski premier Jose Socrates je sicer zagotovil, da njegova država ne bo potrebovala finančne pomoči. (STA)

AFGANISTAN - Dva meseca po volitvah

Objavljeni končni izidi parlamentarnih volitev

KABUL - Afganistska volilna komisija je včeraj več kot dva meseca po volitvah objavila končne rezultate septembrskih parlamentarnih volitev. Druge parlamentarne volitve v državi po strmoglavljenju talibanskega režima leta 2001 so potekale 18. septembra.

Rezultate so objavili kasneje, kot so pričakovali, saj so morali preveriti številne očitke o poneverbah. Včeraj je volilna komisija sicer objavila rezultate za vse province razen za province Gazni. Poleg rezultatov za 33 od 34 provinc so objavili tudi rezultate za deset sedežev, rezerviranih za nomade Kuči.

Volilna komisija je zaradi dokazov o goljufijah in nepravilnostih izločila 24 zmagovalnih kandidatov, med njimi bratranca afganistskega predsednika Hamida Karzaja. Komisija je sicer razveljavila 1,3 milijona od 5,6 milijona glasovnic. Po volitvah je prejela okoli 5000 pritožb, od tega pa jih je okoli 2500 označila za "resne". Za province Gazni volilna komisija še ni sprejela odločitve, ali bodo rezultate priznali ali pa bodo razpisali nove volitve. Tam so namreč na volitvah zabeležili veliko nepravilnosti. Nekaterih voliščev sploh niso odprli, na drugih so volitve

razveljavili zaradi prevar, na nekaterih pa se volišči volitev sploh niso udeležili.

V deželi pod Hindkušem sicer ni standardnih političnih strank, saj se je večina od 2515 kandidatov za 249 sedežev v spodnjem domu parlamenta, volesi džirgi, potegovala kot neodvisni kandidati. Med kandidatij je bilo tudi 400 žensk. Od tega je 69 kandidatov uspelo osvojiti poslanski sedež, kar je več od ženske kvote, ki jo določa afganistska ustava. Vodja afganistske volilne komisije Faizil Ahmad Manavi je kljub težavam ob razglasitvi rezultatov volitve označil za "velik uspeh". "Z vsemi pomanjkljivostmi so bile volitve velik uspeh za nas, za afganistsko vladu, Afganistanse same in naše mednarodne prijatelje," je dejal Manavi.

Na objavo rezultatov volitev so se že odzvali pri Združenih narodih in v ZDA. Ameriško veleposlaništvo v Kabulu je tako sporočilo, da pozdravlja rezultate volitev "kljub nepravilnostim in prevaram na volitvah". Poseben odposlanec generalnega sekretarja ZN za Afganistan Staffan de Mistura pa je medtem v sporočilu za javnost zapisal, da "ZN pozdravlja objavo končnih rezultatov". (STA)

KATOLIŠKA CERKEV

Vatikan obsodil posvetitev kitajskega škofa

VATIKAN - Vatikan je včeraj obsodil posvetitev kitajskega škofa na slovesnosti v Chengdeju, ki jo je pripravila kitajska državna Katoliška cerkev. Po mnenju Vatikana je posvetitev škofa Guo Jincajia brez odobritve papeža Benedikta XVI. "resna krštev svobode veroizpovedi in vesti".

Novico o posvetitvi škofa je sporočil Liu Bai-nian, podpredsednik Kitajskega domoljubnega katoliškega združenja, ki nadzoruje delovanje Katoliške cerkve na Kitajskem, čeprav je Vatikan opozarjal, da bo slovensot poslabšala že takoj skrhane odnose med stranema.

Vatikan je poleg tega Guo Jincajia opozoril, da je s privolitvijo v posvetitev "ponižal" katoliško skupnost v Chengdeju na severu Kitajske in mu grozi z "bolečimi posledicami", vključno z izobčenjem. Tiškovni predstavnik Vatikana Federico Lombardi je pred časom sporočil, da je Sveti sedež prejel informacije, da so predstavniki oblasti nekaj škofov, zvezstih papežu, prisilili, da se udeležijo slovesnosti, ki je potekala v soboto. Liu je to zanikal in zatrdil, da je bila njihova udeležba prostovoljna.

Kitajska in Vatikan sta prekinila odnose leta 1951, ko je Sveti sedež priznal vladu na Tajvanu, ki ga ima Peking za svoje ozemlje. (STA)

EVROPSKA UNIJA

Komisar Füle Srbiji izročil vprašalnik za članstvo v povezavi

BEOGRAD - Evropski komisar za širitev Štefan Füle je srbskemu premjeru Mirku Cvetkoviću včeraj predal vprašalnik, na podlagi katerega bo Evropska komisija ocenila pripravljenost Srbije za status kandidatke za članstvo v EU. Ob tem je poudaril, da ta korak predstavlja novo fazo v odnosih med EU in Srbijo.

"Prepričan sem, da bo srbska vlada zgrabilo to priložnost in izvedla potrebne reforme," je na novinarski konferenci po predaji vprašalnika še dejal komisar. Po njegovih besedah vprašalnik sicer ne obsegajo Kosova, pa je v njem vrsta vprašanj, ki zadevajo sodelovanje Beograda in Prištine. Dejal je še, da vprašalnik vprašanje Kosova obravnavata na "statusno neutralen način".

Komisar je ob tem še spomnil na zadnje poročilo Evropske komisije, v katerem so kot ključne teme izpostavljene sodelovanje Beograda s haškim Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na ozemlju nekdanje Jugoslavije, reforma pravosodja, boj proti korupciji in financiranje strank.

Cvetković pa je ocenil, da je to pomemben dan za Srbijo in da predaja vprašalnika predstavlja prvi korak h glavnemu cilju, članstvu v EU. Napovedal je še, da bo Srbija odgovor na vprašalnik, ki obsegajo 2483 vprašanj in podvprašanj, razvrščenih v šest aneksov in 33 poglavij, pripravila do konca januarja prihodnje leto, nato pa bodo sledili posvetovanja z Evropsko komisijo. Srbija upa, da bo status kandidatke za članstvo dobila v drugi polovici prihodnjega leta. (STA)

NOGOMET - Predzadnji krog faze skupin lige prvakov

Inter prebil led in se uvrstil v osmino finala

Na tekmi proti Twenteju odločil Cambiassov zadetek - Prečka Sneijderja

Esteban Cambiasso (desno) se veseli zadetka skupaj z Jonathanom Diabianijem

ANSA

Inter - Twente 1:0 (0:0)

Strelec: Cambiasso v 55. min.

Inter (4-2-3-1): Castellazzi; Cordoba, Lucio, Materazzi, Zanetti; Stanković, Cambiasso; Biabiany (Santon), Sneijder (Nwanko), Eto'o; Pandev (Biraghi). Trener: Benitez.

Twente (4-2-3-1): Mihaylov; Rosales, Wisgerhof, Douglas, Leugers (Buyssse); Bruma, Janssen, Ruiz, De Jong, Chadli; Jan-ko (Landzaat). Trener: Preud'homme.

MILAN - S tesno zmago proti nizozemskemu Twenteju se je Inter, skupaj z angleškim Tottenhamom (3:0 proti Werderju), krog pred koncem faze skupin lige prvakov uvrstil v osmino finala. Po trikratnem sodnikovem žvižgu se je veselil tudi trener Rafa Benitez, ki je tako, vsaj za zdaj, »rešil svojo klop«.

Inter je začel napadalno in v 16. mi-

nuti je Sneijder zadel prečko. Gostje niso stali križem rok. Še dobro, da je bil vratar Castellazzi v dobrni formi. V 20. minutu je ubranil močan strel Janssena.

Zmagoviti gol je padel v drugem delu. Cambiasso se je v gostujočem kazenskem prostoru znašel ob pravem trenutku na pravem mestu. Po prostem strelu se je žoga odbila od branilca Twenteja in se zakotnila do Argentinca, ki jo je brez večjih težav preusmeril v mrežo. Veliko veselje črno-modrih je bilo dokaz, kako pomembeni je bil Cambiassov zadetek. V nadaljevanju je Inter zgrešil vsaj dve stodostotni priložnosti za gol. Do zadetka so se približali tudi gostje: Interjevega vratarja je namreč rešila prečka.

V osmino finala so se kvalificirali še Valencia, Manchester United, Schalke 04, Lyon in Barcelona.

DRŽAVNI POKAL

Udinese premagal Lecce

VIDEM - Videmski Udinese je v četrtem krogu državnega pokala po podaljških premagal Lecce. V devetdeseti minutu je bil namreč rezultat neodločen 1:1. Gostje so na Friuliju povedli s Chevantonom v 18. minutu, Furlani pa so izenačili v drugem polčasu (78. min.). Iz enajstmetrovke (prekršek nad Floron Floresom) je bil natancen Corradi. Zmagoviti zadetek pa je tik pred koncem drugega podaljška dosegel Floro Flores. V osmini finala bo Udinese januarja igral proti Sampdorii.

Ostali izid: Genoa - Vicenza 3:1; danes: Lazio - Albinoleffe (18.00), Cagliari - Bologna (20.45) in Catania - Brescia (20.45).

AFERA BO UEFA kaznovala Realova igralca?

NYON - Pri Evropski nogometni zvezi Uefa podrobno preučujejo poročilo delegata s torkove tekme lige prvakov v Amsterdamu med madridskim Realom in Ajaxom, preden se bodo odločili, ali bodo kaznovali dva Realova igralca Xabija Alonso in Sergio Ramosa, ki naj bi namenoma prejela rdeča kartona. Ajax je doma izgubil proti Realu z 0:4. Pri španski ekipi pa je bil najprej v 84. minutu izključen Xabi Alonso, malce zatem še Sergio Ramos. Oba sta prejela druga rumena kartona zaradi zavlačevanja. Nobeden od igralcev drugemu rumenemu kartonu ni oporekal, Ramos se je celo rokoval s škotskim sodnikom Craigom Thomsonom, preden je zapustil igrišče.

Oba bosta tako »oddelala« tekmo suspenza na zadnji tekmi skupine lige prvakov proti Auxerre naslednji mesec, ki ne odloča več o ničemer, nato pa bosta za odločilne boje na izločanje februarja že naredi.

Nizozemska televizija NOS je pokazala posnetke trenerja Real Josefa Mourinha, kako govoriti z Alonsom ob igrišču le malo pred tem, ko je slednji prejel drugi rumeni karton. Mourinho je govoril tudi z rezervnim vratarjem Jerzyjem Dudkom, ki je nato sporocilo prenesel do vratarja Ikerja Casillas, preden je sodnik izključil še Ramosa.

NOGOMET Eto'o se je opravičil

MILAN - Samuel Eto'o se je jasno opravičil zaradi nešportne potrebe, ko je z glavo udaril branilca Chievoa Slovence Boštjana Cesarja med nedeljsko prvenstveno tekmo. Eto'o se je »iskreno opravičil vsem pričadetim, ki jih je njegova potreba šokirala«, je sporočila agencija, ki skrbi za dober ugled Interja. »Rad bi se opravičil vsem vpletjenim v incident, tudi sodniku, ki s svojega položaja ni mogel videti udarca,« je dejal Kamerunec in dodal: »Še posebej pa se opravičujem navjacem Interja in vsem ljubiteljem nogometa. Opravičil bi se rad tudi trenerju in soigralcem, ki sem jih za tri tekme pustil na cedilu.«

Disciplinska komisija je Eto'oja naložila tri tekme suspenza in 30.000 evrov globe.

TENIS - V dvoboju na zaključnem teniškem turnirju v Londonu je Čeh Tomas Berdych premagal Američana Andyja Roddicka s 7:5 in 6:3. Zvečer je Rafael Nadal s 6:4, 5:7, 6:4, 6:2 premagal Srba Novaka Djokovića.

ATLETIKA - Kitajski atletski zvezdnik Liu Xiang je v teku na 110 m ovire vpisal zmago na azijskih igrah s časom 13,09, kar je še njegov tretji zaporedni naslov na azijskem prvenstvu. Liu Xiang je dolgo časa okreval po poskodbui Ahilove tetive, ki mu je preprečila tudi nastop na olimpijskih igrah 2008 v Pekingu.

CONTADOR - Zmagovalec kolesarske dirke po Franciji Alberto Contador, ki ga sumijo jemanja prepovedanih pozivil, bo imel težave pri zagovoru pozitivnega testa. Raziskava Svetovne protidopinske agencije (Wada) je pokazala, da njegova teorija o prepovedanih sredstvih v mesu ne drži, zdaj pa so se odzvali še španski proizvajalci govedine in ga postavili na laž. Baskovski oddelek za zdravje je za španski časnik AS povidal, da nikoli doslej ni imel nobenih težav s španskimi distributerji in mesarji, ki jih Contador zdaj obtožuje, da je njihovo meso vsebovalo prepovedana sredstva.

CHIOGGIA - Krasov nedeljski nasprotnik Chioggia Sottomarina je v osmini finala državnega pokala včeraj premagal Este v gosteh s 3:2. V četrtnfinalu bo Chioggia igrala proti Perugii. Disciplinska komisija državne nogometne zveze je medtem Krasovega mladincu Stevenu Fronzu kaznovala z enim krogom prepovedi igranja.

SKUPINA A IZIDA 5. KROGA

Inter - Twente 1:0, Tottenham - Werder 3:0

Tottenham	5	3	1	1	15:8	10
Inter	5	3	1	1	12:8	10
Twente	5	1	2	2	6:8	5
Werder	5	0	2	3	3:12	2

PRIHODNJI KROG (7.12.): Twente - Tottenham, Werder - Inter

SKUPINA B IZIDA 5. KROGA

Schalke - Lyon 3:0, Tel Aviv - Benfica 3:0

Schalke 04	5	3	1	1	8:2	10
Lyon	5	3	0	2	9:8	9
Benfica	5	2	0	3	6:10	6
Tel Aviv	5	1	1	3	5:8	4

PRIHODNJI KROG (7.12.): Lyon - Tel Aviv, Benfica - Schalke

SKUPINA C IZIDA 5. KROGA

Rangers - Man. U. 0:1, Valencia - Bursaspor 6:1

Manchester Utd	5	4	1	0	6:0	13
Valencia	5	3	1	1	14:3	10
Rangers	5	1	2	2	2:5	5
Bursaspor	5	0	0	5	1:15	0

PRIHODNJI KROG (7.12.): Manchester U. - Valencia, Bursaspor - Rangers

SKUPINA D IZIDA 5. KROGA

Barcelona - Kazan - Koebenhavn 0:3

Barcelona	5	3	2	0	12:3	11
Koebenhavn	5	2	1	2	4:4	7
Rubin Kazan	5	1	3	1	2:2	6
Panathinaikos	5	0	2	3	1:10	2

PRIHODNJI KROG (7.12.): Barcelona - Kazan, Koebenhavn - Panathinaikos

KOŠARKA - Črni oblaki nad kandidaturo Slovenije za EP 2013

Lukšić je skeptičen

Ministrer za šolstvo trdi, da so finančne zahteve Fibе nesprejemljive, nevarnost poslovanja z izgubo pa zelo velika

LJUBLJANA - Minister za šolstvo in šport Igor Lukšić je na novinarski konferenci opozoril na velike stroške organizacije evropskega prvenstva v košarki. Dejal je, da je imela Poljska z organizacijo lanskega evropskega prvenstva približno devet milijonov evrov stroškov, Slovenija pa bi jih imela leta 2013 še veliko več zaradi višje kotizacije. Mednarodna košarkarska zveza Fiba Europe je v izhodišču predpisala 8,8 milijona evrov samo za plačilo kotizacije, kar je po Lukšičevem mnenju nesprejemljivo predvsem zato, ker je Poljska za kotizacijo plačala približno tri milijone evrov. V neformalnih pogajanjih je bila sicer po Lukšičevih besedah izpogajana kotizacija v višini 6,5 milijonov, vendar je ta po njegovem mnenju še vedno previsoka.

»Država mora imeti toliko nacionalnega ponosa, da enostavno ne more pristati na pogoje, kjer se plača dvakrat in še nekajkrat več kotizacije v razmerah, ko je enostavno nemogoče z organizacijo priti skozi vsaj brez izgube,« je poudaril Lukšić, potem ko se je na ministarski kon-

Igor Lukšić

V našem primeru bi predvideni stroški znašali 14 milijonov evrov, dobička pa najbrž ne bi imeli, meni Lukšić. Dejal je, da je na evropskem prvenstvu na Poljskem sodelovalo 16 ekip, leta 2013 pa bi v Sloveniji sodelovalo 24 ekip, kar bi še bistveno povečalo stroške organizatorjev, ne pa tudi prihodkov.

Vlada se je sicer seznanila z informacijo o predlogu Košarkarske zveze Slovenije za organizacijo evropskega prvenstva v košarki leta 2013 v Sloveniji. Ministra za šolstvo in šport Igorja Lukšiča je zadolžila, naj vnovič prouči, preveri in uskladi vse podatke in številke, potrebne za odločanje vlade, vlada pa bo na podlagi njegovega predloga dokončni sklep o soglasju k morebitnemu financiranju evropskega prvenstva v košarki sprejela na četrtkovni seji.

KOŠARKA - Evroliga: Asesco Prokom - Khimki 71:67, Lietuvos Rytas - Ferberbahçe 75:81, Cholet Basket - Montepaschi Siena 61:70 (Lavrinić 23), AJ Milano - CSKA Moskva 69:65. Danes: Efes Pilsen - Union Olimpija.

ODBOJKA - Liga prvakov

Srečne Stožice

Blejski odbojkarji so črnogorske pravke premagali z gladkim 3:0

LJUBLJANA - Odbojkarji ACH Volley nadaljujejo svoj zmagoviti niz. Črnomorske pravke so z odlično igro praktično v vseh elementih igre povsem nadigrali, tako da je lahko skoraj polna dvorana v Stožicah uživala v njihovih mojstrovinah. Črnomorci so večji del tekme le opazovali, kako ne morejo prebiti njihovega bloka, kako ne morejo uspešno sprejemati servisov in braniti napadnalih udarcev.

Domači odbojkarji, ki niso imeli velikokrat možnost, da igrajo pred takim številom gledalcev (enako velja za večino evropskih klubov in seveda tudi za ekipo iz Budve), so nekaj nervoze kazali le na začetku tekme. Toda tudi takrat so ves čas vodili, odlepili pa se niso mogli. Gostje so prvič povedeli pri izidu 13:12, a to je očitno razjezilo slovenske pravke, ki so z dve ma blokoma Matevža Kamnika (prav danes je praznoval 23. rojstni dan) spet prinesli do vodstva, ob drugem tehničnem odmoru vodili so vodili s 16:14. Alan Šket je z odličnimi napadnimi akcijami poskr

NAŠ POGOVOR - Predsednik Slovenske športne zveze Marijan Velik

Šport na Koroškem združuje bolj kot kultura

Vključevanje nemško govorečih otrok - SK Aich/Dob klub vseh - Teden jezikov in športa

Koroška različica Združenja slovenskih športnih društev v Italiji je Slovenska športna zveza (SŠZ), ki združuje 28 slovenskih in dvojezičnih športnih društev na avstrijskem Koroškem. Njihovo delovanje na dvojezičnem ozemlju je predstavil predsednik športne zveze Marijan Velik.

Vaša zveza združuje slovenska in dvojezična športna društva. V čem se razlikujejo?

V vodstvih in odborih vseh klubov so slovensko govoreči ljudje. V osnovi so torej vsi slovenski klubi, s tem da pri nekaterih poudarjamo tudi njihovo dvojezičnost.

Kaj pa športniki?

Športniki so slovensko in nemško govoreči. Jasno je, da vstopi v dvojezični ali slovenski klub samo tisti, ki je temu klubu naklonjen. Nemško govoreči starši se včasih odločajo tudi za slovenski klub, ker opazijo, da je delo kvalitetno. Tak primer je Slovenski atletski klub (SAK), ki se ukvarja izključno z nogometom. Športni klubi omogočajo torej tudi to, da navežejo nemško govoreče državljanin stik s slovensko narodno skupnostjo.

Ob nemško govorečih športnikih pa se vključujejo tudi Slovenci iz Slovenije, v nekatere klube, ki nastopajo na višji ravni, pa tudi tuji.

Zakaj se nekaterih klubov predstavljajo kot dvojezični?

V prvi vrsti je lahko to znak povezovanja in odprtosti, ki ju nasprosto poudarjamo pri športu. Menim, da ima šport mogoče večjo združevalno moč kot kultura - če imas gledališko skupino, ki igra gledališke predstave samo v slovensčini, ne boš nikoli pritegnil tudi nemško govorečega sodelavca.

Kje je vidna dvojezičnost klubov?

Na spletnih straneh in v imenu. Komunikacija je torej dvojezična. Dvojezični klubi privabljajo tudi nemško govoreče otroke. Nočemo se izolirati.

Geslo SŠZ je »šport povezuje«. Si torej prizadevate, da bi bili športniki most med slovensko manjšino in nemško večino?

Absolutno. Ne poudarjamo izključno čezmejnega povezovanja, temveč utiramo pot dobrega sožitja na Koroškem. Ob tem pa seveda ne pozabljamamo na svoje korenine.

Kakšen je delež nemško govorečih športnikov v vaših klubih?

V Selah deluje klub, v katerem so vključeni samo Slovenci; tam živi namreč največji delež slovenskega prebivalstva. V dvojezičnem društvu Št. Janž pa je približno polovica članov slovensko govoreča, polovica pa nemško govoreča, vodstvo pa je slovensko govoreče oziroma dvojezično, saj vsak Slovenec zna tudi nemško. V ostalih klubih pa je delež nemško govorečih klubov nižji.

Ali ste kdaj razmišljali, kje je maja vključevanja?

Amatersko športno društvo SOKOL pod pokroviteljstvom ZSSDI vabi na posvet na temo:

Pomen in cilji slovenskega zamejskega športa – nekoč in danes

danes, 25. novembra 2010 ob 20.00

v dvorani Iga Grudna v Nabrežini

Sodelujejo:
Bojan Brezigar
Miloš Budin
Ivan Peterlin

V slovenskih oziroma dvojezičnih društvih na Koroškem je vključenih približno 2500 aktivnih športnic in športkov ter več sto športnih delavcev in funkcionarjev. Na sliki: predsednik Marijan Velik

KROMA

Danes v Nabrežini posvet ŠD Sokol o vprašanju vključevanja Italijanov v naša društva

»Pomen in cilji slovenskega zamejskega športa - nekoč in danes,« je naslov posveti, ki ga bo v dvorani Iga Grudna v Nabrežini (začetek ob 20. uri) pod pokroviteljstvom ZSSDI organiziralo Športno društvo Sokol. Kot je na ta dan naveden že v nedeljo povedal predsednik ŠD Sokol Savo Ušaj se za naslovom skriva predvsem želja, da bi osvetlili vprašanje vključevanja italijansko govorečih otrok v vrste naših društev. Izhodišče je nabrežinsko društvo postavilo v ugotovitvi, da je na območju, na katerem deluje, to je Občina Devin-Nabrežina, le še 30 do 35 odstotkov slovenskega prebivalstva in se posledično zaradi tega postavlja slovenskemu društvu cela vrsta vprašanj, kako naprej. K razmislu na tem vprašanju je ŠD Sokol povabilo nekdanjega senatorja Miloša Budina, predsednika paritetnega odbora (in tudi nekdanjega predsednika ZSSDI) Bojana Brezigarja in člena odbora ZSSDI, trenerja in avtorja več raziskav o slovenskem športu v Italiji prof. Ivana Peterline. Iz zadnje od teh raziskav, ki je bila objavljena lani, je zapisano, da je med mladimi tekmovalci do 18 let starosti, ki nastopajo za slovenska društva, delež Italijanov 21,2 odstotni, Italijank pa 14,6 odstotni. Gre za odstotke, ki bi lahko še narašli, glede na to, da pojav ni več le domena samo mestnih društev, temveč se zradi spremenjajoče narodne sestave populacije širi tudi na Kras.

Vsek klub ve, kje je meja. Nobeno društvo ni večinsko nemško.

Kako pa sprejemajo slovenska in dvojezična društva nemško govoreče otroke?

Sprejemamo vsakogar. Kdor nam je naklonjen, točno ve, da je to slovenski oziroma dvojezični klub, in je torej dobrodošel.

Ali je v zadnjem desetletju pretek nemško govorečih otrok večji kot nekoč?

Ker je prijav k dvojezičnemu pouku vsako leto več, je tudi pri raznih klubih pritok nemško govorečih otrok večji.

Pri nas italijansko govoreči otroci večinoma ne poznajo niti besedice slovenskega jezika. Kako je na Koroškem?

Delež tistih, ki nimajo niti minimalnega znanja slovenskega jezika, je majhen. V Celovcu, v SAK na primer, imajo otroci večinoma osnovno znanje, ki so ga pridobili v dvojezičnem vrtcu ali dvojezični osnovni šoli, čeprav doma niso nikoli govorili slovenskega jezika.

Ali se čedalje več nemško govorečih državljanov približuje manjšini in se želi naučiti slovenščine?

Tako je. To se kaže tudi v večjem številu prijav k dvojezičnemu pouku. Mislim, da je šport pripomogel k temu, da se je na Koroškem izboljšala politična klima.

Se ne zapirate sami vase.

Tako je.

Kdo so vaši trenerji?

V veliki večini klubov so trenerji slovensko govoreči, tako da se tudi tisti, ki ne znajo slovenščine, lahko preko športa učijo jezika. Pri SAK na primer, naračaj trenira bivši igralec iz nemškega okolja, ki se je poročil s Slovenko in se počasi že pogovarja v slovenščini.

Med vidnejšimi ekipami je odbojkarska ekipa Dob.

Sportno je najbolj uspešna, nastopa v evropskem pokalu in sodi v

sam vrh srednjeevropske lige. To je tipičen primer, kjer se dvojezičnost kaže že v imenu. SK Aich/Dob – dvojezično ime je prepoznavno v celi Avstriji in tudi preko meja. Gre za majhen kraj blizu Pliberka z 250 prebivalci. Vsi novinarji, ne izključno športni, ki pišejo o Dobu, vedno navedejo dvojezični naziv kraja. To je izredno pozitivno.

Sport je primogel k temu, da je dvojezičnost vidan.

Tako je.

Ali so v članski ekipi, ki nastopa na visoki ravni, tudi koroški Slovenci?

Trenutno ni nobenega v ekipi, so pa širje Slovenci iz Slovenije.

Ali koroški Slovenci klub temu sprejemajo ekipo kot svojo?

Seveda. Ne samo koroški Slovenci, temveč tudi nemški sodelavci. To je zame do pozitivno.

Šport je primogel k temu, da je dvojezičnost vidan.

Tako je.

Ali so v članski ekipi, ki nastopa na visoki ravni, tudi koroški Slovenci?

Trenutno ni nobenega v ekipi, so pa širje Slovenci iz Slovenije.

Ali koroški Slovenci klub temu sprejemajo ekipo kot svojo?

Seveda. Ne samo koroški Slovenci, temveč tudi nemški sodelavci. To je zame do pozitivno.

Komo je namenjeno?

Vsem. Povprečno sestavljajo dve tretjini udeležencev Slovenci, tretjina pa je nemško govoreča.

Ali tistim, ki ne obiskujejo dvojezične šole, ponujate kak dodatni projekt, preko katerega bi se počasi vključili tudi v dvojezično okolje ali pa je vaša dejavnost nasprotna usmerjena bolj k tistim, ki se odločajo za dvojezično solanje?

Tu ne izključujemo ne enega ne drugega. Kriterij ni ta, da morajo obiskovati dvojezični pouk. Vključi se lahko kdorkoli.

Veronika Sossa

TRST - Sodeluje tudi ZSSDI

Danes posvet o invalidskem športu

Društvo za promocijo športa v tržaški pokrajini - mednje spada tudi ZSSDI, organizirajo v sodelovanju s pokrajinskim odborom CONI posvet na temo športa invalidov z naslovom »Disabilità e sport«. Ideja o posvetu je nastala zato, da bi širši javnosti predstavili neštete možnosti in panoge, ki so namenjene športnim invalidom in osebam s posebnimi potrebami, da jim

DAVID SOSIČ
Od januarja je shujšal 16 kilogramov

David Sosič na kolesu

Ta teden začenjamamo z novo rubriko RekreAkcia, da bi širši javnosti predstavili tudi manj znano področje našega športa. O rekreativnih športnikih ne pišemo veliko, čeprav vemo, da dosti trenirajo in nastopajo na številnih rekreativnih športnih prireditvah (tek, kolo, plavanje, triatlon, plezanje, smučanje in še lahi naštevali).

39-letni David Sosič se v prostem času ukvarja s številnimi športi. S prijatelji igra košarko in nogomet, pozimi smuča, poleti surfa, veliko tudi kolesari (cestno in gorsko). S kolezarstvom je resnejše začel od letosnjega januarja. »Od konca maja sem dosegel prevozil 2447 kilometrov. Letos sem se odločil, da se resnejše posvetim športu in sem v tem času shujšal že 16 kilogramov. Šport je najboljše zdravilo proti stresu. Če se gibam, se bolje počutim takoj fizično kot duševno,« je svojo prednost športu utemeljil David, ki je zaposlen kot projekt manager v tržaškem podjetju za opremo za prehrano in živilsko industrijo.

Kolikokrat na teden trenirati?

Ta teden sem opravil dva kolevarska treninga. Enkrat tedensko igram še košarko in nogomet. Pozimi pa načrtujem, da bi enkrat ali dvakrat tedensko smučal.

Ali tudi tekmuješ?

Ne, ampak bi lahko poskusil že prihodnje leto. S prijatelji sicer organiziramo naš Tour de Kras in Giro del Carso. To pa je bolj športno-kulinarico tekmovanje.

Koliko si napredoval od januarja?

Veliko. Pozna se, da stalno treniram.

Ali si bil pred tem mogoče včlanjen v kak naš klub?

Smučal sem pri Devinu in pri Brdini. Še zelo mlad pa sem igral košarko pri Sokolu in nato eno sezono tudi veslal.

Ali ti pri treningih kdo svetuje?

V glavnem ne. Program sestavim sam. Včasih pa vprašam za nasvet še fizioterapevta.

Tvoji načrti za prihodnje leto?

Povečal bom število treningov in bi se rad preizkusil na kakem tekmovanju. (jng)

RekreAkcijski kažipot

V nedeljo, 28. novembra

Briščiki - Mojstrov podzemeljski kronometer skozi Briškovalno jamo. Start ob 10.00. Informacije in prijave: www.caicim.it.

Fara pri Gorici - 7,4 kilometrov dolg tek. Start ob 10.30.

Celovec - 8. Adventni tek (10 km). Start ob 10.15.

Organizatorje športno-rekreacijskih dogodkov prosimo, da nas o tekmovalnih pravocasno obvestijo. Podatke pošljite na elektronski naslov sport@primorski.eu.

KARATE - 14. pokal Samurai

Dobri rezultati mladih članov društva Shinkai karate kluba v Pradamanu

14. Pokal Samurai, ki ga je v nedeljo priredila deželna sekcija športnega združenja Libertas, je že tradicionalno jesensko srečanje v karateju, na katerem pridejo lahko do izraza ne le borilne veščine, ampak tudi osnovne atletske sposobnosti naših najmlajših. Združenje Libertas namreč vključuje v svoj običajni športni miting tudi tekmovanje v poligonu, ki pri otrokih vzbuja dokajšnje zanimanje.

Tekmovanje samo je bilo v telovadnicni Pradamanu pri Vidmu; udeležilo se ga je sedem deželnih klubov, med katerimi je bilo kar 27 športnikov zgornjškega Shinkai cluba. Tokrat nista nastopala kot tekmovalca oba društvena pomožna trenerja, Hrovatin in Guštin, ki pa sta imela polne roke dela pri asistenciji svojih varovancev, ki so se v teklu jutra zvrstili na treh tatajih. Na tekmovanju je bil prisoten kot eden izmed sodnikov tudi shinkajev trener Sergij Štoka. Shinkajevci so se ekipno uvrstili na drugo mesto, čemur je prispomoglo kar sedem prvih mest (Ukmar, Penco I., Mastromauro, Budin, Husu, Bracco in Mc Grath), prav tako sedem drugih mest (Zannoni, Tretjak, Ceper, Farinelli, Legiša M., Badila in Hammousi G.) in tudi sedem tretjih mest (Blocar, Zidaric, Legiša L., Penco E., Poljsak, Di Corato in Starc); na prvo mesto se je uvrstila ekipa Futura iz Vidma. Poleg tega pa so naši najspresnej-

Fiorenza Badila in Martina Budin

Maja Ukmar

Martina Hussu

Marika Farinelli

ši najmlajši atleti posegali po dobrih uvrstitev tudi v poligonu.

Naslednje letošnje tekmovanje v okviru Pokala Samurai bo v Zgoniku

19. decembra, pri organizaciji katerega bo sodeloval tudi domači Shinkai club. Za to srečanje pričakujejo tudi nastop klubov iz Slovenije.

NOGOMET - Cicibani naših društev na Goriškem (1)

Mladost in Sovodnje v isti skupini

Na Goriškem imamo letos kar pet ekip cicibanov naših društev. Kar tri jih ima štandreška Juventina. Pri doberdobski Mladosti in Sovodnjah imajo po eno. Tokrat se bomo osredotočili na doberdobsko in sovodenjsko ekipo cicibanov, ki nastopata v goriški skupini D.

Pri Mladosti v Doberdobu imajo letos devet nogometnih ekip, ki jih slovenski trenira Rok Černe, nogometniški doberdobske članske ekipe v 3. AL. Černe trenira v Doberdobu drugo sezono, odgovorna za mladinski sektor pa je Manuela Trampuz. Pri Mladosti trenirajo dvakrat tedensko. Jeseni in pozimi v glavnem v telovadnici v Doberdobu, drugače pa na nogometnem igrišču, kjer tudi igrajo domače tekme. V lanskem sezoni so cicibani Mladosti skupaj s Sovodnjami in mirenskim Cicibanim Adrio igrali v slovenskem prvenstvu U8. »Vse skupaj pa je bilo prenaporno, saj smo morali igrati tudi v Idriji, ki je kar daleč,« dejala Trampuzeva.

Sovodenjeni imajo »daljšo klop«. Trener Simon Feri (tudi nogometniški ekipi), otroci ga imenujejo »učitelj«, ima na razpolago šestnajst mlaših igralcev. Feri vodi cicibane že tretjo sezono in je z njimi zelo zadovoljen:

»Imam res lepo skupino. Pohvaliti moram tudi starše, ki nam po vsaki domači tekmi pripravijo kaj dobrega.«

Feriju pomaga spremlevalec Aleksij Soban, vratarje cicibanov pa trenira Venceslao Konic. Sovodenjski cicibani trenirajo dvakrat tedensko na nogometnem igrišču v Sovodnjah. Domače tekme pa igrajo ob sobotah v Gabrijah. Prav poti v Gabrijah (ob 14.30) bo na sporednu tekme zadnjega kroga jesenskega dela prvenstva proti Mladosti. »S tem bomo končali prvi del sezone, nato se bo spomladanski del začel marca. Klub pavzi bomo vseeno trenirali,« je še dodal Feri.

Prihodnjic bomo predstavili še cicibane Juventine. (jng)

Cicibani Sovodenj
(desno) na sredini
igrišča pred
začetkom tekme.
Na sliki spodaj
cicibani Mladosti

MLADOST

Brian Jarc, Saša Zuzic (oba letnik 2000), Thomas Argentin, Johnatan Faidiga, Martin Trevisan (vsi 2001), Filip Juren, Dankel Lavrenčič, Johannes Scheidler, Michele Zago (vsi 2002).

Trener: Rok Černe

Referenčna oseba: Manuela Trampuz (telefonska številka 3393853924)

Igrisči: trenirajo na nogometnem igrišču in v telovadnici v Doberdobu, domače tekme igrajo v Doberdobu

SOVODNJE

Kevin Reja, Dimitrij Pavletič, Antonio Gallo, Daniel Zorzenon (vsi 2000), Emanuel Pahor, Andrej Ožbot, Andrej Devinat, Erik Pintar, Francesco Tresa (vsi 2001), Alex Briz, Aljaž Juren, Manuel Lakovič, Samuel Vettorello, Enrico Menis, Mirko Liut (vsi 2002).

Trener: Simon Feri

Referenčni osebi: Simon Feri (tel. št. 3280680499) in Aleksij Soban (335312083)

Igrisči: Sovodenjeni trenirajo v Sovodnjah, domače tekme pa igrajo v Gabrijah

PLANINSKI SVET

Izlet v neznano

Ob zaključku izletniške sezone, pred prvimi zimskimi vzponi, prireja Slovensko planinsko društvo Trst še »Izlet v neznano«. Taki izleti že po trdiciji nudijo možnost, za odkrivanje bližnjih, vendar manj poznanih in izredno zanimivih koticov edinstvene naravne lepote, ki jih ob načrtovanju zahtevnejših izletov običajno prezremo; istočasno nudijo tudi priložnost za sproščeno prijateljsko druženje in veselo razpoloženje.

Izlet bo v nedeljo, 12. decembra 2010. Do izhodiščne točke se bomo podelili z avtobusom. Nakar se bomo podali na prijeten jesenski pohod po gozdnih in travniških poteh. Predvidene so tri ure in pol zložne hoje, tako da je izlet primeren za vse. Sledilo bo košljivo prijateljsko druženje. Za informacije in vpisovanje poklicite na telefonsko številko 040-220155 (Livio) do četrtega, 9. decembra.

hodimo po stezah in gmajnah v iskanju sprostitve in pozabe vsakdanjih skrb in težav, se le redkokdaj ustavimo in zazremo v tisti mali svet pred našimi nogami, v travo, na grmovje ali v razpoke med kamnem. Le mudi se nam da najbližje počivališča, da si potesimo žejo in, žal, ne opazimo, kakšna je narava danost tega našega Krasa, tega edinstvenega koščka zemeljske oble, na katerem živimo in uspevamo. Marsikdaj bi se izplačal postanek, sicer ne za strokovno proučevanje, a le za radovedno opazovanje, kakšno je to življenje v malem, za obogatitev zasebnega znanja in kulture: cvetice, žuželke, ptice, ki bogatijo to naše kraško okolje in predstavljajo posebnost biotske raznolikosti na Krasu.

O tej raznolikosti je s prikazom izrednih makroposnetkov žuželk, cvetnic in sploh krásne gmajne izčrpno in nazorno predaval višji kustos Prirodoslovnega muzeja Slovenije dr. Andrej Gogala postornim, številnim planincem in prijateljem Krasa. Bilo je prejšnji četrtek, na polno obiskanem večeru v prostorih Zadružne kraške banke na Općinah, s katerim je SPDT, otvorilo letošnjo predavateljsko sezono. Poučno in nadvse zanimivo in slikovno bogato predavanje, rezultat večdesetletnega dela in proučevanja dr. Gogale, je navdušenim poslušalcem bilo tudi v spodbudo, da bodo ob sprechodih po Krasu, v raznih letnih časih, posvetili več pozornosti opazovanju kraškega prirodnega bogastva. V svojih poseglih so prisotni izrazili želje po več takih večerov. (LA)

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

- Za Trst:** na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mileje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli... po svetu!
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

- 6.00** Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
6.30 13.30 Dnevnik in vremenska napoved
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 20.00 Dnevnik
11.05 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)
14.00 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Aktualno: Bonità loro
14.40 Variete: Se... a casa di Paola (v. P. Perigo)
16.10 Variete: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'Eredità (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi)
21.10 Nan.: Don Matteo 7
23.25 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)
1.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

- 6.05** Nan.: Girlfriends
6.25 Nan.: La peggiore settimana della nostra vita
6.45 Risanke: Cartoon flakes
8.00 Variete: L'Albero azzurro
9.20 Nan.: Zorro
9.45 Aktualno: Cult Book
10.00 Aktualno: Tg2punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.15, 20.30 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje
14.00 Variete: Pomeriggio sul 2
16.10 Nan.: La signora in giallo
17.00 Nan.: Numb3rs
17.45 Dnevnik L.I.S. in športne vesti
18.45 Nan.: Law & Order
19.30 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
21.05 Aktualno: Spazio Santoro - Annozero (v. M. Santoro)
23.20 Dnevnik, sledi Punti di vista
23.35 Dok. odd.: La storia siamo noi

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24, vmes il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.00 Aktualno: Tgr Buongiorno Italia/Regioni
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.10 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.15 Aktualno: Agorà
11.00 Aktualno: Apprescindere
11.10 Dnevnik - kratke vesti
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.25 Dnevnik - Tg3 Fuori TG
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.00, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 18.10 Dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo
15.00 Dnevnik L.I.S.
15.05 Nan.: La strada per Avonlea
15.50 Variete: Tg3 GT Ragazzi
16.00 Dok.: Cose dell'altro Geo
17.40 Dok.: Geo & geo
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Seconda chance
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Film: Cinderella man - Una ragione per lottare (dram, ZDA, '05, r. R. Howard, i. R. Crowe, R. Zellweger)
23.10 Variete: Parla con me

Rete 4

- 6.55** Nan.: Charlie's Angels
7.55 Nan.: Starsky & Hutch
8.50 Nan.: Hunter
10.15 Nan.: Carabinieri 7
11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
12.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.55 Nan.: Un detective in corsia
13.50 Aktualno: Il Tribunale di Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.15 Nad.: Sentieri
16.35 Film: Delitto perfetto (triler, ZDA, '54, r. A. Hitchcock, i. G. Kelly)
17.10 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Dok.: Viaggio nel mistero
23.35 Film: About a boy - Un ragazzo (kom., V.B./ZDA/Fr., '02, r. C. in P. Weitz, i. H. Grant, T. Collette)

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino Cinque (v. F. Panuccii)
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande fratello pillole
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne
16.15 Talent show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio Cinque (v. B. D'Urso)
18.05 0.25 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50 Kviz: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti)
20.30 2.00 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Chi ha incastrato Peter Pan? (v. P. Bonolis)
23.30 Film: Wall street (dram, ZDA, '87, r. O. Stone, i. M. Douglas, C. Sheen)

- 1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

- 6.15** Nan.: Willy, il principe di Bel Air
6.40 Risanke
8.40 Nan.: Smallville
10.30 Nan.: Terminator
11.25 Nan.: Heroes
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Aktualno: Cotto e mangiato (v. B. Parodi)
13.50 20.05 Risanka: Simpsonovi
14.20 Nan.: My name is Earl
14.50 Nan.: Camera Café, sledi Camera Café ristretto
15.40 Risanka: One Piece - Tutti all'arrabbiaggio!
16.10 Risanka: Sailor moon
16.40 Nan.: Il mondo di Patty
17.35 Nan.: Ugly Betty
19.30 Nan.: Big Bang theory
20.30 Kviz: Traformat
21.10 Nan.: CSI: Miami
23.00 Nan.: The mentalist

Tele 4

- 7.00** 8.30, 13.30, 16.25, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.35 Variete: Dopo il Tg... Attualità
8.05 Aktualno: Videomotori

- 9.00** Variete: Domani si vedrà
9.30 Nad.: Betty La Fea
10.20 Dok.: Splendori d'Italia
11.20 Dok. odd.: Borgo Italia
12.25 Rotocalco ADNKronos
12.50 Aktualno: La provincia ti informa
13.15 Aktualno: Qui Cortina
14.05 Variete: ... Copertina da Udine
15.50 Aktualno: Provincia di Trieste - Sportello del lavoro
16.55 Risanke
19.00 Aktualno: Italia economia
19.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
20.00 Športne vesti
20.10 Šport: Anteprima Triestina
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Perchè???
21.40 Proza: Si racconta...
22.50 Aktualno: Dai nostri archivi
23.35 Dnevnik Montecitorio
23.40 Nan.: Schimansky - La scomparsa di Laura

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus
7.30 13.30, 20.00, 23.45 Dnevnik
9.55 Aktualno: Omnibus (ah)Piroso
10.55 20.30 Aktualno: Otto e mezzo
11.35 Nan.: Ultime dal cielo
12.30 Aktualno: Life
13.55 Film: Turk 182 (kom., ZDA, '85, r. B. Clark, i. T. Hutton, R. Urich)
16.00 Dok.: Atlantide - Storia di uomini e di mondi
17.55 Nogomet: Pokal Italija, Lazio - Albinoleffe
20.30 Nogomet: Pokal Italija, Cagliari - bologna
22.45 Nan.: N.Y.P.D.
23.55 Variete: Victor Victoria
1.10 Aktualno: Prossima fermata

Slovenija 1

- 6.10** Kultura
6.15 Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Nan.: Talebarski
10.35 Pod klobukom (pon.)
11.15 Sprehodi v naravo (pon.)
11.35 Omizje (pon.)
13.00 18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Družinska nan.: Moji, tvoji, najini (pon.)
13.50 Parada (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Vipo, pustolovščine letęćega psa
15.55 Ris. nan.: Fifi in cvetličniki
16.05 Kratki igr. film: Drage moje ovčice
16.20 Enajsta šola
17.00 Novice, kronika, šport in vremenska napoved
17.20 Gledamo naprej
17.30 Nan.: Sinje nebo (pon.)
18.15 Odpeti pesniki
18.20 Minute za jezik (pon.)
18.30 Žrebanje deteljice
18.40 Risanke
19.55 Pogledi Slovenije
21.25 Na lepše
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.05 Umetni raj
23.35 Globus (pon.), sledi Na zdravje

Slovenija 2

- 6.30** 9.00, 0.10 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otoški infokanal
12.20 Nad.: Strasti, 33. del
12.55 Proslava sodelovanja Zoisovih in Puhovih priznanj ter Zoisovih nagrad (pon.)
14.00 Globus (pon.)
14.35 Slovenska jazz scena (pon.)
15.50 Evropski magazin
16.20 Pomagajmo si - oddaja Tv Koper-Capodistria
16.55 Eindhoven: EP v plavanju, kratki bazen, prenos
19.00 Družinska nan.: Peta hiša na levi
19.30 Rad igram nogomet (pon.)
20.00 Film: Pokvarjene slike
21.40 Nad.: Ljubice
22.30 Nad.: Marie Besnard, zastrupljenvalka

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 0.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews

- 14.30** Iz arhiva po vaših željah
15.20 Nautilus
15.50 Dok. odd.: Sergio Endrigo
16.20 Glasb. odd.: In orbita
16.50 Slovenski magazin
17.20 Globus
18.00 Pomagajmo si
18.35 23.55 Vremenska napoved
18.40 23.00 Primorska kronika
19.00 22.15 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
20.00 Zgodovina ZDA
20.30 Avtomobilizem
20.45 Film: Pustolovščina skozi čas
22.30 Lynx magazin
23.20 Izostritev

- 22.5** Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Reportaža; 10.30 Novice; 11.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.30, 16.15, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 16.50 Četrtekov klicaj; 17.10 Frekvencna X; 18.00 Slo top 30 - lestvica; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocjo ne zamudite; 20.00 Odprt termin; 21.00 Galerija; 21.35 Minute za country; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Proti etru.

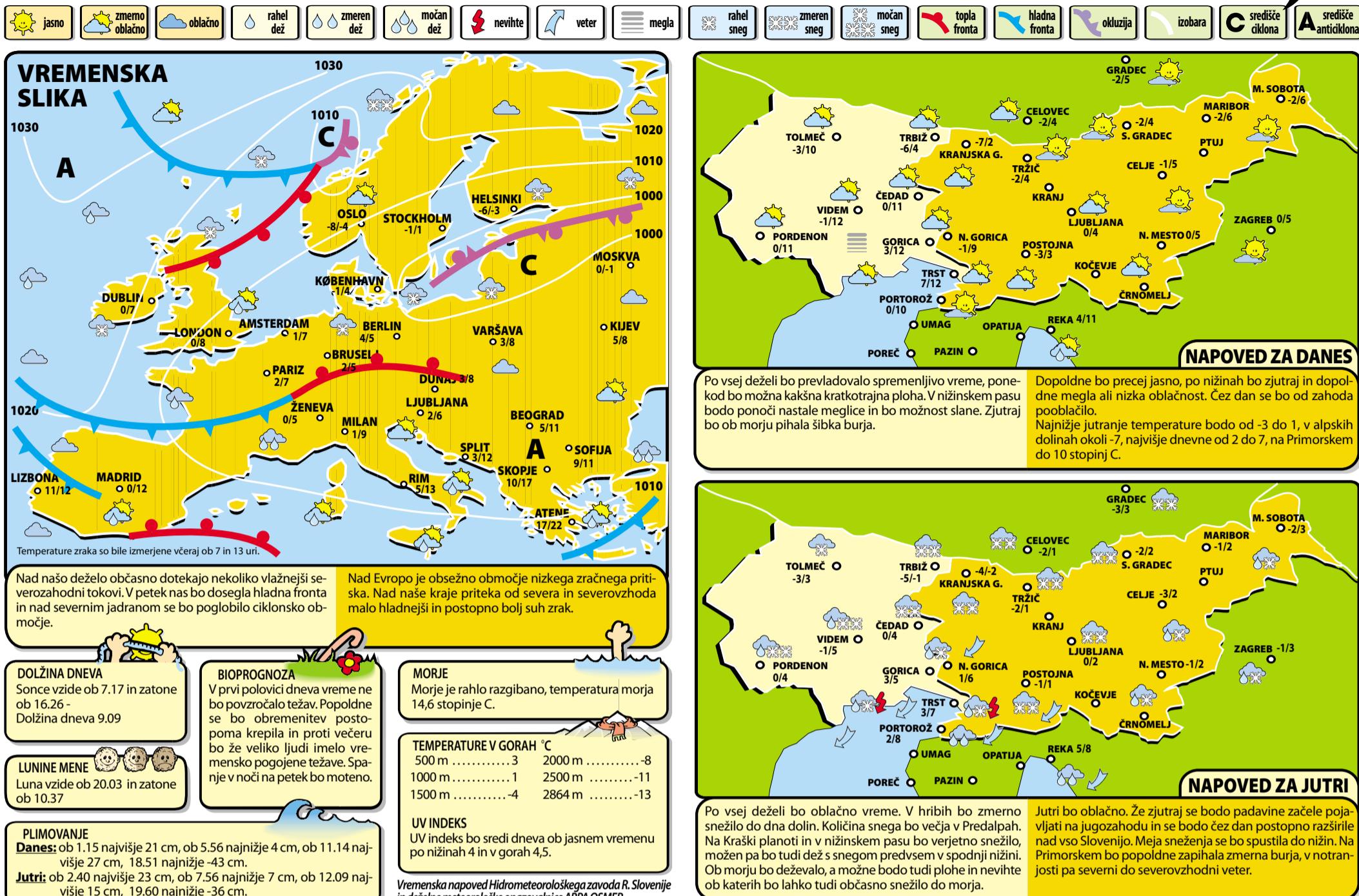
SLOVENIJA 3

- 6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utripki; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturni globus; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporedi; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuozi; 17.00 Izšlo je; 17.30 Banchetto musicale; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Iz arhiva simfonik RTVS; 21.00 Glasba 20. soletja; 22.05 Igra; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utripki.

RADIO KOROŠKA

- 6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-00.00 Slobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

- Primorski dnevnik**
- Lastnik:** Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj: Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786381, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 0

IZHAJA ŽE OD LETA 1943

www.mladina.si

MLADINA

TU SMO!

Mladina, vodilni slovenski tednik, je za isto ceno kot v Sloveniji lahko že v soboto v vašem domaćem nabiralniku.

Vsi, ki se boste naročili na Mladino za obdobje enega leta (149 €), boste revijo do konca letošnjega leta prejemali zastonj. Ob tem vam bomo do konca leta podarili tudi naročnino na nov mesečnik **Global**, revijo revij, izbor najboljših člankov iz svetovnega tiska, ki ga za vas pripravlja urednik Marcel Štefančič jr.

Ugodnosti veljajo le za celoletne naročnike Primorskega dnevnika v Italiji.

Naročilo lahko oddate po telefonu: 040 7786300, 0481 533382 ali na e-naslov: redakcija@primorski.eu

RUSIJA - Ameriški igralec z ruski koreninami

Za Putina je Leonardo DiCaprio »pravi moški«

Vladimir Putin v pogovoru z Leonardom DiCapriom

ANSA

MOSKVA - Možat ruski premier Vladimir Putin je nedavno ameriškega filmskega igralca Leonarda DiCapria označil za pravega moškega. Igralec je imel namreč na poti v Sankt Peterburg, kjer so pripravili mednarodno konferenco o ogroženih tigrih, kar nekaj težav z letali, a je vsemu navkljub prišel v Putinovo rojstno mesto.

Za dobrabit tigrov je igralec tudi daroval milijon dolarjev. Ruski premier je tako zvezdo filma *Titanik* ob prihodu označil za "pravega moškega (mužika)", saj se je vsemu navkljub odločil, da bo prišel v Rusijo.

"Oseba z ne tako dobrimi živci bi se odločila, da ne bo prišla, da so težave znamenje, da je bolje, da ne pride," je dejal Putin in ameriškega

igralca tudi povprašal, če razume rusko. Hollywoodski zveznik je odgovoril z ne, razkril pa je, da sta bila dva od njegovih pokojnih starih staršev Rusa in da si je vedno želel, da bi svojo babico pripeljal v Sankt Peterburg. Sam sebe je nato filmski igralec označil za "pol Rusa". "Jutri boste spoznali Sankt Peterburg in postali ponosni na svoje ruske korenine," je DiCaprio napovedal ruski premier.

DiCaprio je bil prvotno med potniki na letalu Delta Airline za Moskvo, ki pa je moral po okvari enega od motorjev zasilno pristati v New Yorku. Drugo letalo pa se je soočilo z silovitim vetrom, zaradi česar je moralno nenačrtovano pristati v Helsinkih, kjer so morali natociti gorivo. (STA)